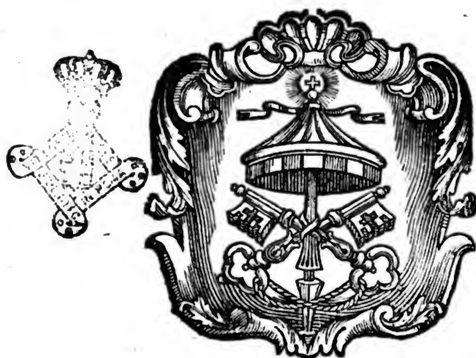
CÆREMONIALE

CONTINENS RITUS ELECTIONIS ROMANI PONTIFICIS GREGORII PAPÆ XV.

IUSSU EDITUM

CUI PRÆFIGUNTUR

Constitutiones Pontificiæ, & Conciliorum Decreta ad eam rem pertinentia.

ROMÆ, Typis Rev. Cam. Apostolicæ MDCCXL.

Superiorum permissu, & Privilegio.

INDEX
CONSTITVTIONVM
Quæ hoc Volumine continentur.

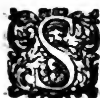
Sequuntur in fine.

CONSTITVTIONES ROMANORVM PONTIFICVM ET DECRETA CONCILIORVM Ad electionem PAPAE pertinentia.

SYMMACVS PAPA IN CONCILIO ROMANO.

SVMMARIVM.

Papa superstite, & eo inconsulto, non potest tractari de futuri Pontificis electione, sub pœnis hic contentis.

I quis, Papa superstite, pro Romano Pontificatu cuiquam quolibet modo fauorem præstare conuincitur, loci sui honore priuetur, & infra. Si quis Presbyter, aut Diaconus, aut Clericus Papa incolumi, & eo inconsulto, aut subscriptionem pro Romano Pontificatu accomodare, aut pyctacia promittere, aut sacramentum præbere tentauerit, aut aliquod certè suffragium polliceri, vel de hac causa priuatis conuenticulis factis deliberare aliquid, atque decernere præsumpserit, loci sui dignitate, vel communione priuetur, & infra

Edita Ann. salut. 499. & refertur in c. si quis Papa, dist. 79.

Reuelantibus delinquentes contra suprapositum Conc. Romani Decretum impunitas datur, & remuneratio promittitur.

§. Propter occultas fraudes, & coniurationum secretas insidias, quas sententia huius distinctionis persequitur, si quis ad Ecclesiasticam pertulerit notitiam consilia eorum, qui contra hanc Synodum de Pontificali egerint ambitu, & rationabili probatione conuicerit, particeps huiusmodi actionis, non solùm purgatus ab omni culpa sit, sed etiam remuneratione, quæ non indigna sit, subleuetur.

NICOLAVS PAPA II.

In Concilio apud Lateranum habito.

SVMMARIVM.

Ponuntur causæ huius Decreti.

Edita Ann. Dom. 1059. & refertur dist. 23.

IN Nomine Domini Nostri IESV CHRISTI, & Saluatoris, ab incarnationis eius anno millesimo quinquagesimo nono, mense Aprili, indictione duodecima, præpositis sacrosanctis Euangelijs, præsidente quoque Reuerendissimo, ac Beatissimo Papa Nicolao in Basilica Lateranensis Patriarchij, quæ cognominatur Constantiniana: consedentibus etiam Reuerendissimis Episcopis, Abbatibus, Presbyteris, Diaconibus: idem Venerabilis Pontifex auctoritate Apostolica decernens de electione Summi Pontificis inquit: Nouit Beatitudo vestra dilectissimi Fratres, & Coepiscopi, inferiora quoque membra non latuit, defuncto bonæ memoriæ D. Stephano prædecessore nostro, hæc Apostolica Sedes, cui auctore Deo seruio, quot aduersa pertulerit, quot denique per simoniacæ hæresis trapezitas repetitis malleis, crebrisque tunsionibus subiacuit; adeò quidem, vt columna Dei viuentis iam penè videretur nutare, & sagena summi Piscatoris, procellis intumescentibus cogeretur in naufragij profunda submergi, vnde si placet fraternitati vestræ, debemus, auxiliante Deo, futuris casibus prudentèr occurrere, & Ecclesiastico statui, ne recidiua, quod absit, mala præualeant præcauere.

Electio Papæ pertinet in primis ad Cardinales Episcopos, quì Metropolitani vice funguntur, deindè ad Clericos Cardinales, reliquusq; Clerus, & Populus consensum tantùm electionis præstant.

§. Quapropter instructi prædecessorum nostrorum, aliorumq; Sanctorum Patrum auctoritate, decernimus, atque statuimus, vt obeunte huius Romanæ Ecclesiæ vniuersalis Pontifice, in primis Cardinales Episcopi diligentissimè simul de electione tractantes, mox Christi Clericos Cardinales adhibeant, sicquè reliquus Clerus, & Populus ad consensum nouæ electionis accedant, nimirùm præcauentes, ne venalitatis morbus aliqua occasione surrepat, & ideò religiosissimi viri præduces sint in promouenda Pontificis electione, reliqui autem sequaces. Certus verò, atque legitimus hinc electionis ordo perpenditur, si perspectis diuersorum Patrum regulis, siue gestis, etiam illa Beati Leonis Papæ prædecessoris nostri sententia, recolatur. Nulla inquit ratio sinit, vt inter

Epi-

Episcopos habeantur, qui nec à Clericis sunt electi, nec à plebibus expetiti, nec à comprouincialibus Episcopis cum Metropolitani iudicio consecrati; sed quia Sedes Apostolica cunctis in orbe terrarum præfertur Ecclesijs, atque ideò super se, Metropolitanum habere non potest, Cardinales Episcopi proculdubio Metropolitani vice funguntur, qui videlicet electum Antistitem, ad Apostolici culminis apicem prouehant consecrandum.

Eligi debet Papa de gremio Ecclesiæ Romanæ si reperitur idoneus, alioquin ex alia Ecclesia eligendus est.

§. Eligatur autem de ipsius Ecclesiæ gremio, si reperitur idoneus, vel si de ipsa non inuenitur, ex alia sumatur; saluo debito honore, & reuerentia dilecti filij nostri Henrici, qui in præsentiarum Rex habetur, & futurus Imperator Deo concedente speratur, & iam sibi concessimus, sicut successoribus illius, qui ab hac Apostolica Sede personaliter hoc ius impetrauerint.

Si non potest ob impedimenta eligi Papa in Vrbe, potest alibi à Cardinalibus, & alijs, de quibus supra, licet paucis eligi.

§. Quod si prauorum, atque iniquorum hominum ita peruersitas inualuerit, vt pura, sincera, atque gratuita fieri in Vrbe non possit electio, Cardinales Episcopi cum religiosis Clericis, catholicisque laicis, licet paucis, ius potestatis obtineant eligendi Apostolicæ Sedis Pontificem, vbi congruerit.

Si electus Papa ob impedimenta, de quibus hic, non potest intrhonizari, nihilominus est verus Papa, & potest regere Ecclesiam Romanam, & de omnibus facultatibus eius disponere.

§. Planè postquam electio fuerit facta, si bellica fuerit tempestas, vel qualiscunque hominum conatus, malignitatis studio restiterit, vt is, qui electus est, in Apostolica Sede iuxtà consuetudinem intrhonizari non valeat: electus tamen sicut verus Papa obtinet auctoritatem regendi Romanam Ecclesiam, & disponendi omnes facultates illius, quod beatum Gregorium ante suam consecrationem cognouimus fecisse.

Electus Papa contra formam huius Decreti, punitur, vt hic, cum suis fautoribus.

§. Quod si quis contra hoc decretum nostrum synodali sententia promulgatum, quasi per seditionem, vel præsumptionem, aut quolibet ingenio electus, aut etiam ordinatus, seu inthronizatus fuerit, auctoritate diuina, & Sanctorum Apostolorum Petri, &

Pauli, perpetuo anathemate cum suis auctoribus, & fautoribus, & sequacibus à liminibus Sanctæ Ecclesiæ separatus abijciatur, sicut Antichristus, & inuasor, & destructor totius Christianitatis, nec aliqua super hoc ei audientia reseruetur, sed ab omni Ecclesiastico gradu in quocunque fuerat prius sine retractatione deponatur, cui quisquis adhæserit, vel qualemcumque tanquam Pontifici reuerentiam exhibuerit, aut in aliquo eum defendere præsumpserit, pari sententia sit mancipatus, quòd si quis huius nostræ Sanctæ Decretalis sententiæ temerator extiterit, & Romanam Ecclesiam sua præsumptione confundere, & perturbare contra hoc Statutum tentauerit; perpetua anathemate, & excommunicatione damnetur, & cum impijs qui non resurgent in iudicio, reputetur, Omnipotentis iram contra se sentiat, & Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, quorum Ecclesiam præsumit confundere, in hac vita, & in futura, furorem sentiat; fiat habitatio illius deserta, & in tabernaculis suis non sit, qui inhabitet: fiant filij eius orphani, & vxor eius vidua, commotus commoueatur ipse, & filij eius mendicent, & eijciantur de habitationibus suis, scrutetur etiam fœnerator omnem substantiam eius, & diripiant alieni labores eius: Orbis terrarum pugnet contra eum, & cuncta elementa sint ei contraria, & omnium Sanctorum quiescentium merita illum confundant.

Obseruatoribus huius Decreti, Papa præcatur Dei gratiam, & peccatorum veniam.

§. Obseruatores autem huius nostri decreti, Omnipotentis gratia protegat; & auctoritas beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ab omnium peccatorum vinculis absoluat.

ALEXANDER III.

In Concilio Lateranensi.

SVMMARIVM.

Electum in Romanum Pontificem à duobus partibus Cardinalium, nulla exceptione obstante est Papa, electus autem à minori numero, gerens se pro Papa, incidat vnà cum sibi adhærentibus in pœnas hic contentas.

Edit. Ann. salut. 1180. & refertur in c. licet de elect.

LIcet de vitanda discordia in electione Romani Pontificis, manifesta satis à Prædecessoribus nostris constituta manauerint; quia tamen sæpè post illa, per improbæ ambitionis

tionis audaciam, grauamen passa est Ecclesia scissuram, nos etiam ad malum hoc euitandum, de consilio fratrum nostrorum, & sacri approbatione Concilij, aliquid decreuimus adiungendum.

Statuimus ergo, vt si fore (inimico homine superseminante zizaniam) inter Cardinales de substituendo Summo Pontifice non potuerit esse plena concordia, & duabus partibus concordantibus, pars tertia concordare noluerit, aut sibi alium præsumpserit nominare, ille absque vlla exceptione ab vniuersali Ecclesia, Romanus Pontifex habeatur, qui à duabus partibus electus fuerit, & receptus. Si quis autem de tertiæ partis nominatione confisus, quod de ratione esse non potest, sibi nomen Episcopi vsurpauerit, tàm ipse, quàm ij, qui eum receperint, excommunicationi subiaceant, & totius Sacri Ordinis priuatione mulctentur, itaut viatici etiam eis (nisi tantùm in vltimis communio denegetur, & si non resipuerint, cum Dathan, & Abyron) quos terra viuos absorbuit, accipiant portionem. Prætereà si à paucioribus, quàm à duobus partibus aliquis electus fuerit; ad Apostolatus officium, nisi maior concordia intercesserit, nullatenus adsumatur, & prædictæ pœnæ subiaceat, si humilitèr noluerit abstinere.

Ex hoc tamen nullum Canonicis Constitutionibus, & alijs Ecclesijs præiudicium generetur, in quibus maioris, & sanioris partis debet scientia præualere; quia quod in eis dubium venerit, superioris poterit iudicio deffiniri. In Romana verò Ecclesia speciale aliquid constituitur, quia non poterit ad Superiorem recursus haberi.

GREGORIVS X.

In Concilio Lugdunen.

SVMMARIVM.

Ponitur causa Constitutionibus, & iuris veteris conseruatio.

VBI periculum maius intenditur, ibi proculdubio est plenius consulendum. Quam grauibus autem sit onusta dispendijs, quot, & quantis sit plena periculis, Ecclesiæ Romanæ prolixa vacatio, exacti consideratio temporis edocet, & considerata prudenter illius temporis discrimina manifestant. Hinc non euidens euocat ratio; vt (dùm reformandis etiam minoribus nostra solerter vacat intentio) ea, quæ periculosiora sunt, nequaquam absque

Edit. Anno salut. 1272. refertur in c. vbi periculum de elect. in 6.

absque remedio reformationis accommodè relinquamus. Ideoque omnia, quæ pro euitanda discordia in electione Romani Pontificis, à nostris sunt Prædecessoribus, & præcipuè à fel. record. Alexandro Papa III. salubriter instituta: omninò immota in sua firmitate manere censentes: nihil enim illis detrahere intendimus, sed quod experientia deesse probauit, præsenti Constitutione supplere.

Ponitur quomodo debeat fieri Romani Pontificis electio quandò moritur in Ciuitate, in qua cum sua Curia residebat.

§. Hoc Sacro Concilio approbante statuimus, vt si eumdem Pontificem (in Ciuitate, in qua cum sua Curia residebat) diem claudere contingat extremum; Cardinales, qui fuerint in ipsa Ciuitate præsentes; absentes expectare decem diebus tantummodò teneantur, quibus elapsis (siuè absentes venerint, siuè non) ex tunc omnes conueniant in Palatio, in quo idem Pontifex habitabat, contenti singuli, singulis tantummodò seruientibus Clericis, vel Laicis, prout duxerint eligendum, illis tamen, quibus patens necessitas id suggerit indulgeri, duos habere permittimus, eisdem electionis arbitrio reseruato. In eodem autem Palatio vnum Conclaue nullo intermedio pariete, seù alio velamine, omnes inhabitent in communi, quod reseruato libero ad secretam cameram aditu, ita claudatur vndique vt nullus illud intrare valeat, vel exire. Nulli ad eosdem Cardinales aditus pateat, vel facultas secretè loquendi cum eis, nec ipsi aliquos ad se venientes admittant, nisi eos, qui de voluntate omnium Cardinalium inibi præsentium, pro ijs tantùm, quæ ad electionis negocium pertinent vocarentur. Nulli etiam fas sit, ipsis Cardinalibus, vel eorum alicui, nuncium mittere, vel scripturam. Qui verò contrà fecerit, scripturam mittendo, vel nuntium, aut cum aliquo ipsorum secretè loquendo, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat. In Conclaui tamen prædicto, aliqua fenestra competens dimittatur, per quam eisdem Cardinalibus ad victum commodè necessaria ministrentur, sed per eam nulli ad ipsos patere possit ingressus; verùm si, quod absit, intra tres dies postquam, vt prædicitur, Conclaue præfatum ijdem Cardinales intrauerint, non fuerit ipsi Ecclesiæ de Pastore prouisum; per spatium quinque dierum immediatè sequentium, singulis diebus tàm in prandio, quàm in cœna vno solo ferculo sint contenti: quibus (prouisione non facta)

de-

decursis, ex tunc tantummodò panis, vinum, & aqua ministrentur eisdem, donec eadem prouisio subsequatur. Prouisionis quoque huiusmodi pendente negocio, dicti Cardinales, nihil de Camera Papæ recipiant, nec de alijs eidem Ecclesiæ tempore vacationis obuenientibus vndecunque, sed ea omnia ipsa vacatione durante, sub eius (cuius fidei, & diligentiæ Camera eadem est commissa) custodia maneant, per eum dispositioni futuri Pontificis reseruanda. Qui autem aliquid receperint, teneantur ex tunc à receptione quorumlibet reddituum ad eos spectantium abstinere, donec à receptis taliter plenariam satisfactionem impendant. Ijdem quoque Cardinales accelerandæ prouisioni sic vacent attentiùs, quod se nequaquam de alio negocio intromittant: nisi forsan necessitas adeò vrgens incideret, quod eos oporteret de terra ipsius Ecclesiæ defendenda, vel eius parte aliqua prouidere, vel nisi aliquod tam grande, & tam euidens periculum immineret, quod omnibus, & singulis Cardinalibus præsentibus concorditer videtur illi celeriter occurrendum. Sanè, si aliquis ex prædictis Cardinalibus Conclaue prædictum, (vt supra exprimitur) non intrauerit, aut intrans, absque manifesta causa infirmitatis exierit, ipso minimè requisito, nec in eiusdem electionis negocio vlteriùs admittendo, per alios ad eligendum Summum Pontificem liberè procedatur. Si verò infirmitate superueniente, idem Conclaue ex eis aliquem exire contingat, ipsa etiam infirmitate durante, poterit eius suffragio non requisito, ad electionem procedi, sed si ad alios (post sanitatem sibi redditam) seu ante, redire voluerit, vel etiam si alij absentes, quos per decem dies diximus expectandos, superuenerint, re integra, videlicet, antequam eidem Ecclesiæ sit de Pastore prouisum in eodem negocio, in illo statu, in quo ipsum inuenerit, admittantur, præmissa tam de clausura, quàm de seruientibus, cibo, ac potu, & reliquis cum alijs seruaturi.

Quid iuris, quando moritur Romanus Pontifex extra Ciuitatem, in qua erat Curia.

§. Porrò, si quando Romanum Pontificem extra Ciuitatem prædictam (in qua erat cum sua Curia residens) contigerit ab hac luce migrare, teneantur Cardinales in Ciuitate, in cuius Territorio, siuè districtu idem Pontifex obijt, conuenire, nisi sit forsitan interdicta, vel contra Ecclesiam Romanam in aperta rebellione persistat, quo casu in alia viciniori conueniant, quæ similiter nec in-

interdicto subiaceat, nec sit (vt prædicitur) apertè rebellis. In hac etiam Ciuitate tam quoad expectationem absentium, quàm quoad habitationem communem, clausuram, & cætera omnia in domo Episcopali, vel alia qualibet eisdem Cardinalibus deputanda: eadem obseruentur, quæ superiùs obeunte dicto Pontifice in ea, in qua cum sua Curia residebat, sunt expressa.

Dat executores huic iuri cum pœnis.

§. Prætereà (quia parum est iura condere, nisi sit qui eadem tueatur) adijciendo sancimus, vt Domini, alijque Rectores, & Officiales Ciuitatis illius, in qua Romani Pontificis electio fuerit celebranda, auctoritate nostra, & eiusdem approbatione Concilij, potestate sibi tradita, præmissa omnia, & singula plenè, ac inuiolabiliter sine fraude, ac dolo aliquo, faciant obseruari: nec Cardinales vltra, quam præmittitur, arctare præsumant. Super his autem taliter obseruandis, statim, audito Summi Pontificis obitu, coram Clero, & populo vniuerso Ciuitatis ipsius ad hoc specialiter conuocandis, præstent corporaliter iuramentum. Quod si præmissa diligenter non obseruauerint, aut fraudem in eis, vel circa ea commiserint, cuiuscumque sint præeminentiæ, conditionis, aut status, omni cessante priuilegio, eo ipso sententiam excommunicationis incurrant, & perpetuò sint infames, nec vnquam eis portæ dignitatis pateant, nec ad aliquod publicum officium admittantur. Ipsos insuper feudis, & bonis cæteris, quæ ab eadem Romana Ecclesia, vel quibuslibet alijs Ecclesijs obtinent, ipso facto decernimus esse priuatos; ita quod ad Ecclesias ipsas plenè, ac liberè reuertantur, administratorum earumdem Ecclesiarum arbitrio sine contradictione aliqua disponenda, Ciuitas verò prædicta, non solum sit interdicto supposita, sed & Pontificali dignitate priuata.

Obtestatur Cardinales, vt in electione Romani Pontificis deponant omnem priuatum affectum, & cassat omnia pacta, obligationes, & iuramenta, quæ data, vel facta essent de aliquo eligendo.

§. Cæterùm quia cum arbitrium, vel inordinatus captiuat affectus, vel ad certum aliquod obligationis cuiusque necessitas adigit; cessat electio, dum libertas adimitur eligendi, Cardinales eosdem obsecrantes per viscera misericordiæ Dei nostri: per aspersionem sui pretiosi Sanguinis obtestamur, vt pensantes attentiùs quid eis imminet cum agitur de creatione Vicarij Iesu Christi,

suc-

successoris Petri, rectoris vniuersalis Ecclesiæ, gregis dominici directoris, omni priuatæ affectionis, inordinatione deposita, & cuiuslibet pactionis, conuentionis, obligationis necessitate, necnon condicti, & intendimenti contemplatione cessantibus, non in se recriprocent considerationis intuitum, vel in suos, non quæ sua sunt, quærant, non commodis priuatis intendant, sed nullo arctante ipsorum in eligendo iudicium, nisi Deo, puris, & liberis mentibus nuda electionis conscientia vtilitatem publicam liberè prosequantur, omnia conatu, & solicitudine, prout possibilitas patitur, id acturi tantummodò, vt eorum ministerio acceleretur vtilis, & pernecessaria totius mundi prouisio, ideò celeriter eidem Ecclesiæ sponso dato. Qui autem secus egerint, diuinæ subiaceant vltioni, eorum culpa (nisi graui propter hoc peracta pœnitentia) nullatenùs abolenda. Et nos nihilominus pactiones, conuentiones, obligationes, condicta, & intendimenta omnia, siue iuramentum, siue cuiuslibet alterius fuerint vinculo firmitatis innixa, cassamus, irritamus, & viribus decernimus omninò carere, ita quod nullus ad illa obseruanda quomodolibet sit adstrictus, nec quisquam ex eorum transgressione notam vereatur fidei non seruatæ, sed non indignæ laudis titulum potiùs mereatur, cum lex etiam humana testetur, Deo magis transgressiones huiusmodi, quàm iusjurandi obseruationes acceptas.

Monet omnes Fideles, vt statim audita Summi Pontificis morte eius celebrent exequias, & quotidiè orent pro vigili, concordi, & vtili prouisione Romanæ Ecclesiæ. Prælati autem in suis prædicationibus ipsos subditos ad hoc hortentur, & eis frequentiam orationum, & obseruantiam ieiuniorum indicent.

§. Quia vero fidelibus non est tàm de sollicita quantumcumque intentione fidendum, quàm de instantia orationis humilis, & deuote sperandum, huic adijcimus sanctioni, vt in omnibus Ciuitatibus, cæterisque locis insignibus, vbi primùm de memorati Pontificis obitu certitudo claruerit, à Clero, & Populo, solemnibus pro eo exequijs, celebratis, singulis diebus (donec de ipsius Ecclesię prouisione indubitanter rumor pertulerit veritatem) humiles preces fundantur ad Dominum, apud eum deuotis orationibus insistatur, vt ipse, qui concordiam facit in sublimibus suis, sic efficiat eorundem Cardinaliũ corda in eligendo concordia, quòd prouisio celet, concors, & vtilis (prout animarum salus exigit, &

totius orbis requirit vtilitas) ex ipsorum vnanimitate sequatur. Et ne tam salubre pręsentis sanctionis edictum, ignorantię negligi pręt:xtu contingat, districtè præcipimus, vt Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & alij Ecclesiarum Prælati, cæterique quibus concessum est proponere verbum Dei, Clerum, & Populum, propter hoc specialiter frequentiùs congregandos, in suis sermonibus ad supplicum precum suffragia pro celeri, & fælici exitu tanti negotij frequentanda solerter hortentur, & ipsis eadem auctoritate non solùm orationum frequentiam, sed obseruantiam (prout circumstantiæ pensandæ suaserint) ieiuniorum indicant.

C. L. E M E N S V.

In Concilio Viennensi.

SVMMARIVM.

Cætus Cardinalium sede vacante iurisdictionem Papalem non exercet, nisi in quantum permittit Concilium Lugdunense, nec illud, vel eius partem alterare potest.

Edita Anno salut. 1310. refertur inter Clementinas, Ne Romani de electionibus.

NE Romani electioni Pontificis, indeterminata opinionum diuersitas, aliquod possit obstaculum, vel dilationem afferre. Nos inter cætera præcipuè attendentes, quod lex superioris per inferiorem tolli non potest, opinionem astruere (sicut accepimus) satagentem, quòd Constitutio fel. record. Gregorij Papæ X. Prædecessoris nostri, circa electionem præfatam edita in Concil. Lugdunen. per cętum Card. Romanæ Ecclesiæ (ipsa vacante) modificari possit, corrigi, vel immutari, aut quicquam ei detrahi, siue addi, vel dispensari quomodolibet circa ipsam, seù aliquam eius partem, aut eidem etiam renunciari per eum tanquam veritati non consonam; de Fratrum nostrorum consilio reprobamus, irritum nihilominùs, & inane decernentes, quicquid potestatis, aut iurisdictionis ad Romanum, dum viuit Pontificem pertinentis (nisi quatenùs in Constitutione prædicta permittitur) cętus ipse duxerit (eadem vacante Ecclesia) exercendum.

Officium Camerarij, vel Pænitentiariorum Papæ duret eo mortuo; quòd si deficiant, poterit cętus Cardinalium pro tempore vacationis alios subrogare.

§. Eo tamen prouiso, quòd si eiusdem Ecclesiæ Camerarium, aut Maiorem, vel aliquos alios ex Pœnitentiarijs (quorum officium

cium per obitum eiusdem Pontificis nolumus expirare) per mortem, vel aliàs deficere quouis modo contingat, valeat idem cętus ad tempus vacationis huiusmodi pro numero deficientium, vel ampliori etiam, quantum ad Pœnitentiarios (si hoc eidem cętui concorditer expedire videbitur) alios subrogare.

Determinans Diœcesim intelligi id, quod in Concilio dicitur de Territorio, & Districtu, statuit moriente Papa extra curiam, ipsius electionem fieri debere, in loco vbi erant causarum, & litterarum audientia, licèt suspensa, nisi priùs ordinatum esset de curia transferenda.

§. Sanè, cùm iuxta Constitutionem prædictam, Papa extrà Ciuitatem, in qua cum sua erat curia moriente, in Ciuitate, in cuius Districtu, seù Territorio moritur, sit regulariter successoris electio celebranda, Districtus, seù Territorij nomine, Diœcesim hoc casu intelligendam fore censemus. Eo autem adiecto, quòd si in certo loco causarum, & literarum Apostolicarum audientia remanente, Papam alibi mori contingat, non ibi, sed vbi prædicta fuerit audientia, memorata electio celebretur, etiamsi eadem audientia tempore mortis huius vacare noscatur, nisi fortè ante mortem eandem, ordinatum esset per Papam de curia transferenda, quo casu seruetur prouisio Constitutionis prędictæ.

Prouidet casui, quo contingeret Cardinales omnes exire Conclaue.

§. Porrò si Romano non electo Pontifice, Cardinales omnes simul, vel successiuè (quod absit) exire contingeret Conclaue deputatum eisdem: ij (ad quos pertinet executio Constitutionis prædictæ) illos ex ipsis, quibus infirmitas corporis, aut nota debilitas excusatione non dabit, idem Conclaue (quàmcitò potuerint) reintrare compellant: Pœnas in dicta Constitutione contentas (nisi hoc fecerint) incursuri. Cardinales autem huiusmodi Conclaue reintrantes, ad electionem iam dictam procedant, & alias Constitutionem præfatam obseruent, secundum statum, in quo erant in eodem Conclaui, quando ipsum, vt præmittitur, exiuerunt.

Statuit Cardinales per exceptionem excommunicationis, suspensionis vel interdicti, ab electione non repelli.

§. Cæterùm, vt circa electionem prædictam, eo magis vitentur dissensiones, & schismata, quò minor eligentibus aderit diffidendi facultas, decernimus, vt nullus Cardinalium cuiuslibet excom-

municationis, suspensionis, aut interdicti prætextu, à dicta valeat electione repelli: iuribus alijs circa electionem eandem hactenus editis, plenè in suo robore duraturis.

Electos, & alios (qui mittere, vel ire tenentur ad curiam) adstringi ad id, Sede vacante.

§. Verùm, quia tàm ex prouisis remedijs, quàm ex orationibus ad Deum super huius negotio effundendis, quòd breuiter huiusmodi celebretur electio, præsumendum est probabiliter, & sperandum. Statuimus, vt electi, & alij, qui ex quacunque causa ad Sedem Apostolicam venire, vel mittere sunt adstricti, ad ipsam cum vacat, ac si non vacaret, venire, vel mittere teneantur.

BVLLA CLEMENTIS PAPÆ VI.

SVMMARIVM.

Refertur dispositio decretalis Gregorij X. in Concil. Lugdunen. de electione Romani Pontificis, circa locum, seruos Cardinalium, Conclaue, & cibos.

Edita Anno salut. 1351.

LIcèt in Constitutione à fel. record. Gregorio Papa X. Prædecessore nostro, super electione Romani Pontificis edita, in Concilio Lugdunensi inter cætera caueatur expresse, quod si eundem Pontificem in Ciuitate, in qua cum sua curia residebat, diem claudere contingat extremum, Cardinales in Palatio, in quo idem Pontifex habitabat, omnes conueniant, & in eo singuli, singulis tantummodo, nisi illi, quibus ex patenti necessitate duo permittuntur haberi, contenti seruientibus Clericis, vel Laicis, prout elegerint, vnum conclaue nullo intermedio pariete, vel alio velamine inhabitent in communi. Et quod diebus certis non facta prouisione de Pastore decursis, panis, vinum, & aqua tantùm eisdem Cardinalibus, donec subsequetur prouisio, ministretur.

Cardinales in Conclaui possunt habere duos Seruos Clericos, vel Laicos.

§. Quia tamen sicut frequenti multorum assertione, & in Cardinalatu constitutorum percepimus, nonnulli ex Cardinalibus in obseruatione Constitutionis ipsius grauati aliàs nimium exti-

terunt,

terunt, multi quoque ex ipsis duos in dicto Conclaui habuerint seruientes, non absque scrupulo conscientiæ, propter ambiguitatem dictorum verborum, videlicèt, quibus ex patenti necessitate duo permittuntur haberi, in dicta Constitutione, ut præmittitur contentorum. Nos prouidere super his cupientes, ex his, & certis aliis causis rationabilibus, quæ nostrum ad id animum induxerunt, rigorem Constitutionis ipsius, & etiam ad Fratrum nostrorum supplicationem, in his prouidimus temperandum, auctoritate Apostolica statuentes, quod Cardinales postquam Conclaue hujusmodi, seu clausuram pro dicta electione celebranda intrauerint, singuli duos seruientes tantùm Clericos, vel Laicos, possint habere, prout duxerint eligendos.

Cardinales in Conclaui in prandio, & in cæna unum ferculum tantum possunt habere cum alijs, quæ ad condimentum, vel saporem pertinent, & nullus Cardinalis potest vesci de alterius ferculo.

§. Ac etiam singulis, præter Panem, Vinum, & aquam in prandio, & in cœna, vnum dumtaxat ferculum, seù missum carnium vnius speciej tantummodo, aut piscium, seù ouorum, cum vno potagio de carnibus, uel piscibus principaliter non confectis, & decentibus salsamentis habere valeant, ultra carnes salitas, & herbas crudas, ac caseum, fructus, siue electuaria; Ex quibus tamen nullum specialiter ferculum conficiatur, nisi ad condimentum fieret, vel saporem. Nullus verò eorum de alterius ferculo vesci possit.

Cardinales in Conclaui possunt habere velamina simplicium cortinarum, ut honestiùs possint quiescere in suis lectis.

§. Liceat etiam eis ex decentia honestatis, habere in clausura hujusmodi, cum in lectis quiescendi causa; vel dormiendi esse voluerint, dumtaxat intermedia, seù velamina simplicium tantummodò cortinarum.

Derogatur Constitutionibus contrarijs.

§. Prædictis, & fel. mem. Clementis Papæ V. Prædecessoris nostri, & alijs constitutionibus Apostolicis contrarijs, quibus per hoc in alijs derogare nolumus, non obstantibus quibuscumque.

Nulli ergò &c. Dat. Auenione octauo idus Decembris Pontificatus nostri Anno decimo.

BVLLA

BVLLA IVLII PAPÆ II.

SVMMARIVM.

Electio Papæ per simoniam est nulla, & sic electus quamvis in concordia Cardinalium, & horum nemine discrepante, est Apostaticus, & vt simoniacus, & Hæresiarcha habetur, & est priuatus omnibus officijs, beneficijs cuiuscunque generis, atque etiam priori Cardinalatus honore, & perpetuò ad omnia prædicta inhabilis efficitur, & contra ipsum à quocumque Cardinali potest opponi de simoniaca labe, & sicut de vera, & indubitata hæresi.

Edita anno salut. 1503.

CVM tàm diuino, quàm humano jure, in spiritualibus præcipuè, detestabilitèr sit simoniæ labes prohibita, & longè magis in electione Romani Pontificis Vicarij Iesu Christi D. N. abominabilis sit, & vniuersali Ecclesiæ perniciosa. Nos, qui regimini ejusdem vniuersalis Ecclesiæ meritis imparibus annuente Domino præsidemus, cupientes, quantum cum Deo possumus in præmissis pro tantæ rei necessitate, ac periculi magnitudine, ut tenemur, imposterum salubriter prouidere, de Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & vnanimi consensu, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, Apostolica auctoritate, & de potestatis nostræ plenitudine, statuimus, ordinamus, decernimus, & definimus, quòd si, quod Deus pro sua clementia, & ineffabili bonitate auertat, contingerit, postquam nos, vel Successores nostros successiuè, & ipse Deus ab huiusmodi uniuersalis Ecclesiæ regimine absoluerit, humani generis inimico procurante, & ambitione, vel cupiditate ad hoc inclinante, seù impellente, electionem Romani Pontificis ab eo, quem eligi contigerit, vel ab aliquo, seù aliquibus de cætu Cardinalium quomodolibet votum dantibus, per simoniacam hæresim in dando, promittendo, uel recipiendo pecunias, bona cuiusque generis, castra, officia, vel beneficia, seù promissiones, & obligationes, commissam, per se, vel alium, seù alios quomodocunque, & qualitercunque etiam in duarum partium, vel omnium Cardinalium unanimi concordia, quomodolibet etiam per viam assumptionis, unanimiter nemine discrepante, etiam sine scrutinio facta, celebrari, vel fieri, non solum huiusmodi electio, vel assumptio, eo ipso nulla existat, & nullam eidem sic electo, vel assumpto, administrandi in spiritualibus, & temporalibus facultatem tribuat, sed etiam contra dictum sic electum, vel assumptum, de simoniaca

la-

labe, à quocumque Cardinali, qui eidem electioni interfuerit, opponi, & excipi possit, sicut de vera, & indubitata hæresi, ita quòd à nullo pro Romano Pontifice habeatur, quinimò ipse sic electus, à priori suo Cardinalatus, & alio quocunque honore, Ecclesijs Cathedralibus etiam Metropolitanis, & Patriarchalibus, Monasterijs, dignitatibus, & alijs quibuscunque beneficijs, & pensionibus, quæ tunc obtinebat in titulum, vel in commendam, aut aliàs quomodocunque eo ipso, absque alia declaratione, priuatus existat, & idem electus non Apostolicus, sed Apostaticus, & tanquàm simoniacus, & Hæresiarcha, & ad prædicta omnia, & singula perpetuò inhabilis habeatur.

Electio Papæ per simoniam, non conualidatur per inthronizationem, temporis cursum, adorationem, aut obedientiam Cardinalium.

§. Nec hujusmodi simoniaca electio per subsequentem ipsius inthronizationem, seù temporis cursum, aut etiam omnium Cardinalium adorationem, seù obedientiam, ullo unquàm tempore conualescat.

Licet omnibus Cardinalibus, Clero, Populo Romano, & omnibus Officialibus ab obedientia Papæ electi per simoniam impunè discedere.

§. Liceatque omnibus, & singulis Cardinalibus etiam illius, qui huic simoniacæ electioni, seu assumptioni consenserint, etiam post inthronizationem, & adorationem, seù obedientiam, ac etiam vniuerso Clero, & Populo Romano, nec non subditis, & S. Angeli de Vrbe, ac quarumuis aliarum Romanæ Ecclesiæ arcium Præfectis, Castellanis, Capitaneis, & alijs Officialibus quocumque homagio, seù iuramento, vel cautione præstitis, non obstantibus, à talis electi, etiam inthronizati, obedientia, & deuotione, impunè, & quandocunque discedere (ipsis Fidei Romanæ Ecclesiæ, & obedientiæ futuri Romani Pontificis canonicè intrantis; nihilominus astrictis permanentibus) & eum, vt magnum, ethnicum, publicanum, & hæresiarcham euitare.

Cardinales possunt contra electum Papam per simoniam implorare auxilium brachij secularis si se ingesserit in administratione, nec ob id schismatici fiunt.

§. Ad cujus quoq; confusionem, possint Cardinales, qui præfatæ electioni se opponere voluerint, si præsumpserit se regimini vniuersalis Ecclesiæ, prætextu talis electionis ingerere, auxilium brachij secularis contrà eum implorare. Nec tales ab eius obedien-

dientia ascendentes, tanquàm tunicæ Domini scissores, aliquarum propter dictum discessum pœnarum, seù censurarum vltioni subiaceant.

Imponitur pœna priuationis beneficiorum, & dignitatum quorumcumque etiam Cardinalatus, Cardinalibus eligentibus Papam per simoniam.

§. Cardinales verò, qui eum sic simoniacè elegerint, à suis ordinibus, & etiam Cardinalatus titulis, & honore, ac quibuscumque Patriarchalibus, Archiepiscopalibus, Episcopalibus, & alijs, Prælaturis, ac dignitatibus, & beneficijs, quæ in titulum, vel commendam tunc obtinebant, vel in quibus, seù ad quæ Ius tunc habebant, absque alia declaratione, priuati existant, nisi ab illo penitus, & cum effectu discesserint, & reliquis Cardinalibus; qui huiusmodi simoniæ non consenserint, infrà terminum octo dierum, postquàm fuerint ab eis requisiti, personaliter si fieri poterit, aliàs per edictum publicum, se absque fictione, vel fraude vniuerint, & coniunxerint. Et tunc si præfatis alijs Cardinalibus se vniuerint, & coniunxerint, in pristinum statum, & ad pristinos honores, & dignitates etiam Cardinalatus, ac Ecclesias, & beneficia, quibus præerant, & quæ obtinebant, reintegrati, rehabilitati, ac restituti, & repositi, ab huiusmodi simoniæ labe, & censuris, ac pœnis Ecclesiasticis quibuscumque absoluti eo ipso existant.

Imponuntur pœnæ contrà mediatores electionis Papæ per simoniam.

§. Mediatores verò, proxenetæ, trapezitæ, tàm Clerici, quàm Laici, cuiuscumque dignitatis, qualitatis, & ordinis fuerint, etiam Patriarchali, Archiepiscopali, siuè Episcopali, vel alia seculari, mundana, siue Ecclesiastica dignitate præditi, etiam quorumcunque Regum, & Principum Oratores, vel Nuncij, huius simoniacæ electionis particeps, sint omnibus suis Ecclesijs, beneficijs, prælaturis, & feudis, ac alijs quibuscumque honoribus, & bonis, eo ipso priuati, & ad similia inhabiles, ac etiam actiuè, & passiuè intestabiles, & eorum bona ipso facto, ad instar reorum criminum læsæ Maiestatis, Fisco Apostolicæ Sedis applicentur, & deuoluantur, si prædicti delinquentes Ecclesiastici fuerint, vel aliàs Romanæ Ecclesiæ subditi. Bona verò, & feuda taliter delinquentium, non subditorum secularium, in partibus existentia, Fisco secularis Principis, in cujus serritorio bona sita fuerint, ipso facto similiter applicentur. Ita tamen quod si infra tres menses, à die, quo

no-

notum fuerit, illos ſimoniam commiſiſſe, vel participaſſe, Principes dicta bona Fiſco ſuo actualiter non applicauerint, ex tunc illa Fiſco Eccleſiæ Romanæ applicata cenſeantur, & ſint, eo ipſo, abſque aliqua ſimiliter declaratione.

Annullantur omnes obligationes ſimoniacæ, interuenientes in electione Romani Pontificis.

§. Promiſſiones quoque, & obligationes, ſiue ſponſiones propterea quandocunque, etiam ante tempus dictæ electionis, etiam extra perſonas Cardinalium per quoſcunque alios quomodocunque factæ, cum quauis inexcogitabili ſolemnitate, & forma, etiam iurata: conditionales, ſiue euentuales, & in forma excommiſſarum ex quacunque cauſa etiam depoſiti, mutui, cambij, confeſſionis de receptis, donationis, arrẽdamenti, vel venditionis, permutationis, vel alterius cuiuſcunque contractus, etiam in ampliori forma Cameræ Apoſtolicæ factæ; ſint nullæ, & inualidæ, & ad exigendum inefficaces, nulluſque illarum vigore cogi, vel conſtringi poſſit, in iudicio, vel extra, liceatque omnibus ab illis impunè abſque aliquo metu, ſiue periurij nota, recedere.

Cardinales non complices in electione Papæ ſimoniaca, alium poſſunt eligere, & Concilium conuocare.

§. Et inſuper liceat Cardinalibus, qui electioni prędictę ſimoniacę interfuerint, & à pręfato ſic electo diſceſſerint, adhibitis ſecum alijs Cardinalibus, qui huiuſmodi ſimoniacæ electioni conſenſerunt, & poſtea eiſdem Cardinalibus in dicta ſimonia non complicibus ſe vniuerint, ſi ſe cum eiſdem vnire voluerint, alioquin ſine eis ad vlterius nihilominus Pontificis electionem, non expectata aliã ſententia declarationis ſimoniacæ electionis huiuſmodi, eadem tamen præſente noſtra Conſtitutione ſemper in ſuo robore permanente, liberè, aliàs tamen canonicè, deuenire, & Concilium etiam generale indicere, & conuocare in loco idoneo, prout eis videbitur expedire.

Derogatur Conſtitutionibus contrarijs.

§. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & pręcipuè fel. rec. Alexandri Papæ III. quæ incipit: *Licèt de vitanda diſcordia*, & aliorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum, etiam in Concilijs generalibus editis, cęteriſque contrarijs quibuſcunque.

Excommunicantur Card. si contrafecerint huic constitutioni, additur decretum irritans, & aliæ solitæ clausulæ, & constitutio iubetur publicari.

§. Inhibentes postremò omnibus, & singulis S.R.E. Cardinalibus, qui pro tempore erunt, & eorum Sacro Collegio, ne Apostolica Sede vacante, prędictis contrauenire, vel contra pręmissa, vel aliquod præmissorum statuere, disponere, & ordinare, vel aliquo modo facere, seù attentare pręsumant, quocunque exquisito colore, vel causa, sub excommunicationis latæ sententiæ poena, quam ipso facto incurrant, & à qua nonnisi per Romanum Pontificem canonicè electum absolui possint, nisi in mortis articulo.

Decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his, vel aliquo præmissorum à quoquam scienter, vel ignoranter, etiam per nos contigerit attentari.

Vt autem præsentis Constitutionis, decreti, statuti, ordinationis, ac inhibitionis nostræ huiusmodi tenor ad omnium notitiam deducatur, volumus præsentes litteras nostras in valuis Basilicæ Principis Apostolorum, necnon Cancellariæ, ac acie Campi Floræ affigi, nec aliam earundem literarum publicationis solemnitatem requiri, aut expectari debere, sed huiusmodi affixionem pro solemni publicatione, & perpetuo robore sufficere.

Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam nostrorum constitutionis, ordinationis, statuti, decreti, diffinitionis, applicationis, approbationis, & inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinto 19. Kal. Febr. Pontificatus nostri Anno secundo.

BVLLA PAVLI PAPÆ IV.

SVMMARIVM

Detestatur crimen ambitus, rationibus, & auctoritatibus diuini, & humani iuris.

Edita Ann. D. 1558.

CVM secundùm Apostolum nemo debeat sibi honorem assumere, sed qui tanquam Aaron vocatur à Deo; facilè ab omnibus iudicari potest, quàm grauiter excedant, errent, & peccent, qui tàm inferiores, quàm superiores dignitates Ecle-

clesiasticas, & ipsam denique Beati Petri Sedem, ac Apostolicæ dignitatis culmen, & apicem, à Deo Optimo Maximo, à quo omnia bona procedunt, nulla prorsus humana ope, nec cuiusuis auxilio, consilio, vel fauore interueniente, prouenire non arbitrantur, sed illas tanquam venales, aut alias in dispositione mortalium constitutas, diuersis modis, & medijs ambire, & assequi, seù potiùs vsurpare præsumunt. Nam vt Romanæ, & cuiuslibet alterius, tam ante, quàm post Domini Dei, & Redemptoris nostri Iesu Christi in terris aduentum, benè institutæ Reipublicæ, de ambitu, & contra ambitus reos, sanctissimè promulgatas, & inuiolabiliter obseruatas leges, ad præsens omittamus, nonne huiusmodi detestabile ambitus scelus, etiam iure diuino grauissimè punitur, cùm Absalon, qui Regnum Genitoris sui adhuc viuentis ambiebat, ex mulo, cui insederat eleuatus, capillis capitis sui quercui suspensis remansit, & Ioab tribus lanceis in corde transfixus fuit? Nonne illud Sacrorum Conciliorum à Sancta Dei Ecclesia receptorum, & approbatorum auctoritas, diuersimodè detestatur, & punit, cum quemcumque Presbyterum, aut Diaconum, seu Clericum, qui Papa incolumi, & eo inconsulto, subscriptionem pro Romano Pontificatu accommodare, aut pyctatia promittere, seù Sacramentum præbere tentauerit, aut aliquod suffragium polliceri, vel de hac causa priuatis conuenticulis factis, aliquid deliberare, & decernere præsumpserit, loci sui dignitate, & communione priuandum, anathematisque pœna plectendum censeat, & propter occultas fraudes, & coniurationum huiusmodi secretas insidias, si quis harum actionum particeps, consilia eorum, qui de Pontificali agunt ambitu, ad notitiam Ecclesiæ deferat, & rationabili probatione conuincat, eum non solùm ab omni culpa purgatum remanet, verùm etiam remuneratione non indigna subleuari velit, & statuat, & exindè non modò Sacrorum Canonum, sed etiam sęcularium legum interpretes peritissimi, & probatissimi, ambientes Papatum, aut super eo, Papa viuente, & inconsulto, tractantes, seù conuenticula facientes, crimen læsæ Maiestatis in pr. cap., & simoniacæ hæreseos incurrere decreuerint, non sine clara, & aperta ratione, cùm omnis tractatus de loco, dignitate, & bono alicuius viuentis, eo non consentiente, ab vtroque iure prohibeatur, & reprobetur, præsertim cum inde præstetur votum captandæ mortis, quod Sacri

Alludit ad constitutionem editam in Concilio Rom., sub Symmaco Papa, de qua supra.

Canones, & venerandæ leges passim abhorrent; & detestantur. Accedit quòd cùm inter Pontificem, & Ecclesiam contrahatur spirituale coniugium, quod fortiùs est carnali, grauissimæ pęnæ ex vtriusq; iuris censura imponuntur ijs, qui constante matrimonio, de alio coniuge tractare pręsumunt. Quare cum peccatis exigentibus plures in dies B. Petri Sedem, nobis viuentibus, & inconsultis ambire, & conuenticula superindè facere dignoscantur, & ad hoc suffragia S.R.E. Cardinalium obtinere, & quodammodò subharrare procurent, & satagant.

Confirmat, & innouat omnes Constitutiones, & Decreta Conciliorum contra ambientes Papatum emanata.

§. Nos cupientes huiusmodi detestabilia ambitus, & illi coniuncta simoniacæ hęreseos, & læsæ Maiestatis crimina, non solùm nostris, sed etiam successorum nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium temporibus, perpetuò abolere, & non solùm ex vsu, sed etiam ex mentibus hominum, præsertim in electione Romani Pontificis, qui Dñi Dei, & Saluatoris Iesu Christi in terris Vicarius existit, radicitùs euellere, & in præmissis pro tantæ rei necessitate, & periculi magnitudine, vt tenemur, salubriter prouidere, habita super his cum Venerabilibus Fratribus nostris ipsius S.R.E. Cardinalibus deliberatione matura, de eorum consilio, & vnanimi assensu, hac nostra perpetuò valitura constitutione, Apostolica auctoritate, & de nostræ Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas excommunicationis, suspensionis, & interdicti, ac priuationis, & quasuis alias sententias, censuras, & pœnas dudum à Romanis Pontificibus prędecessoribus nostris, aut Sac. Conc. seù Sanctorum Patrum nostrorum decretis, statutis, capitulis, canonibus, constitutionibus, & ordinationibus contra sic ambientes quomodolibet latas, & promulgatas approbamus, & innouamus, ac perpetuò obseruari, & in viridi obseruantia, si forsan in ea non sint, reponi, & esse debere.

Ponuntur pœnæ grauissimæ contra tractantes de electione futuri Pontificis viuente Papa, & eo consueto.

§. Necnon quoscunque in præmissis, tam nostro, quàm successorum nostrorum prædictorum tempore, publicè, vel occultè, aut aliàs quomodolibet delinquentes cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & pręeminentię extant, etsi Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, aut alia maiori Ecclesiastica dignitate,

seù

seù Cardinalatus honore, vel Mundana, etiam Ducali, Regali, Reginali, aut Imperiali auctoritate, siue excellentia præfulgeant; & eorum quemlibet sententias, censuras, & pœnas prædictas incurrere volumus, atque decernimus. Et nihilominùs considerantes dignum esse, vt quos Dei timor à malo non reuocat, Ecclesiasticæ saltèm coerceat seueritas disciplinæ, de similibus consilio, & assensu, ac auctoritate, & plenitudine potestatis volumus, & declarando statuimus, & ordinamus, & decernimus, quòd sententijs, censuris, & pœnis prædictis in suo robore, & efficacia remanentibus, ac effectum suum sortientibus, omnes, & singuli, tàm clerici, quàm vtriusque sexus laici, qui per se, vel alios nobis viuentibus, & inconsultis, vel scriptis, aut nuncijs, cum aliquo de futuro Pontifice eligendo hactenùs tractarunt, vel tentarunt, seù imposterùm Romano Pontifice viuente, & inconsulto tractabunt, vel tentabunt, etiamsi, vt præfertur qualificati, & dignitate, honore, & aucturitate, & excellentia prædictis præditi existant; sint ipso iure, & facto, absque alia desupèr ferenda sententia excommunicati excommunicatione maiori, & maledictione æterna damnati, & ab excommunicatione, & malediction ione hiusmodi per alium, quam per nos, & Romanum Pontificem pro tempore existentem, præterquam in mortis articulo absolui non possint, incurrerintque, & incurrant respectiuè crimen simoniacæ hæreseos, & læsæ Maiestatis in primo capite, ac priuationem omnis etiam Episcopalis, Archiepiscopalis, & Patriarchalis, ac cuiusuis alterius maioris, vel minoris dignitatis, ac Cardinalatus honoris, nec non Ducalis, Regalis, Reginalis, & Imperialis auctoritatis, & excellentiæ, ac omnium, & singularum Ecclesiarum, Cathedralium quoque; ac prioratuum, aliorumque beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura sæcularium, ac quorumuis ordinum regularium per eorum quemlibet obtentorum, necnon quorumuis fructuum, reddituũ, & prouentuum Ecclesiasticorum, ac pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus, & prouentibus, reseruatorum, & assignatorum, ac Regnorum, dominiorum, feudorum, & bonorum spiritualium, & temporalium, vel mixtorum, etiam patrimonialum, & allodialium, nec non iurium patronatus, & iurisdictionum quarumcumque: careantque voce actiua, & passiua, ac effecti sint, & efficiantur respectiuè perpetuò inhabiles, & incapaces omnium

digni-

dignitatum, honorum, bonorum, iurium, & legitimorum actuum, perpetuaque infamia, vbique gentium sint notati, & notentur respectiuè, nec infamia huiusmodi ab eis aboleri, neque ipsi vllo vnquàm tempore ad vocem, dignitates, honores, bona, iura, & actus huiusmodi, nisi ex speciali verbo, & mandato nostro, seù Romani Pontificis pro tempore existentis, nostra, seù illius manu propria subscripto, ac specifica, & indiuidua, reatus, & culpæ suę qualitate expressa, restitui possint.

Easdem pœnas grauissimas extendi ad complices huius delicti, nisi reuelauerint huiusmodi delictum.

§. Quodque similes sententias, censuras, & pœnas respectiuè incurrerint, ei incurrant ipso iure, & facto, ac sine alicuius sententiæ prolatione, omnes, & singuli etiam, vt præmittitur, qualificati, & dignitatibus huiusmodi præditi, cuiusuis sexus, & ordinis existant, qui per se, vel alium, seù alios a die nostræ ad summi Apostolatus apicem Assumptionis, vsque in hanc diem in præmissis, aut eorum aliquo quoduis auxilium, consilium, vel fauorem, seù operam, verbis, vel scriptis, aut re, vel facto, seù promissione, pollicitatione, suasione, vel his omnibus insimul, aut quouis alio modo, directè, vel indirectè, principalitèr, vel incidentalitèr præstiterunt, seù in futurum quouis etiam Successorum nostrorum Romanorum Pontificum tempore præstabunt, aut in præmissis mediatores, proxenetæ, nuncij, mandatarij, procuratores, seù trapezitæ fuerunt, vel inposterùm, vt præfertur, erunt, seù aliàs in præmissis quouis modo intromiserunt, vel immiscuerunt, seù inposterùm etiam tempore Successorum huiusmodi habebunt, nisi ea nobis, aut Successoribus nostris, quorum tempore id continget, vel alteri, cui id per nos, vel Successores prædictos commissum fuerit, per se, vel alium, seù alios cum primum commodè potuerint, reuelauerint, etiamsi in præmissis aliquod aliud auxilium, consilium, vel fauorem, aut opem non præstiterint.

Venia conceditur, & premium reuelantibus hoc crimen.

§. Nos enim ijs, qui præmissa reuelauerint, etiamsi complices fuerint, non solùm veniam, sed etiam gratiam, & præmia pollicemur, proùt etiam Successores nostros præfatos facturos esse confidimus, ad hoc, vt eorum iudicio, particeps tanti criminis valeant coerceri.

Impu-

Impugnantes hanc constitutionem, vt illicitam, iniustam, aut iniquam, varijs puniuntur pœnis.

§. Et si quis, vllo vnquàm etiam dictorum Successorum nostrorum tempore, præsentes litteras, & in eis contenta, quæcunque iniusta, illicita, vel iniqua existere, aut in toto, vel in parte non valere, seù aliquo tempore non valitura esse, vel à nobis sic fieri non potuisse, aut non debuisse, ausu temerario asserere præsumpserit; cuiuscumque dignitatis existat, etiamsi Cardinalatus honore, aut Regia, vel Imperiali præeminentia, & excellentia præfulgeat, ipso iure, & facto anathematis mucrone percussus sit, & contra eum tanquàm verè schismaticum, & hæreticum inquiri, & tanquàm talis puniri, eiusque memoria damnari possit.

Derogatur contrarijs constitutionibus, publicatio committitur cùm solitis clausulis.

§. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non cuiusuis Conclauis capitulis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, quibusuis personis sub præsentibus comprehensis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac simili potestatis plenitudine: aut consistorialitèr, seù aliàs quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, (quibus omnibus etiã si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autèm per clausulas generales idem importantes mentio, seù quæuis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma seruanda esset; tenores huiusmodi, ac si verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxàt specialitèr, & expressè derogamus, & sufficientèr derogatum esse decernimus) cœterisque contrarijs quibuscunque.

Vt autèm præsentes literæ ad omnium, quorum interest notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam prætendere valeat, volumus eas in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe, & Can-

Cancellariæ Apostolicæ , ac in acie Campi Floræ , per aliquos ex Cursoribus nostris publicari , earumque copiam inibi affixam dimitti , nec non publicationem,& dimissionem copiæ affixæ huiusmodi sufficere , & omnes , quos eædem literæ tangunt arctare per indè, ac si eis personalitèr intimatę, & notificatæ fuissent .

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis,innouationis,declarationis,statuti,ordinationis, derogationis,decretorum, & voluntatum infringere,vel ei ausu temerario contraire . Si quis hoc autèm attentare præsumpserit , indignationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum . Datum Romæ apud S.Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinquagesimo actauo, Pontificatus nostri anno quarto .

BVLLA PII PAPÆ IV.

SVMMARIVM.

Quanta maturitate , ac diligentia fieri debeat Romani Pontificis electio.

Edità Anno salut. 1562.

IN eligendis Ecclesiarum Prelatis, quibus & humana, & diuina ministeria committuntur,quantam adhiberi curam oporteat , testantur Patrum nostrorum sacratissimæ constitutiones , quas illi magna seueritate de Episcoporum , & aliorũ Prælatorum qualitate ediderunt : propterea quod à bonis bona omnia, videlicèt charitas , vigilantia , ecclesiastica disciplina , denique animarum eis commissarum salus proficeretur, à malis verò contra, nonnisi mala , nempè auaritia ; negligentia , fastus , & animarum periculum possit expectari : Quòd si in quibuslibet Ecclesiarum Pastoribus tantoperè prouidendum est, nè quis assumatur indignus,maiorem certè, & perspicaciorem diligentiam in Rom. Pont. eligendo, qui cœteris Pastoribus est præfuturus , & totius Dominici gregis curam habiturus , oportet adhiberi.

Recensentur Pontifices,qui Constitutiones ediderunt de Romani Pontificis electione .

§. Hac sancta meditatione permoti Prædecessores nostri , & præsertìm fel. rec. Alexander III. Gregorius X. Clemens IV. Clemens V.,& Iulius II. nonnullas Constitutiones sanxerunt ad prouidendum , vt Summorum Pontificum electiones liberè , & rectè & maturè fierent . Sed quoniam res humanæ semper in deterius

pro-

prolabuntur, nisi sit, qui eas assiduè retineat, & conseruet: Verendumque sit, ne aliquando propter earum Constitutionum trasgressionem suborti abusus longiùs serpant, & progrediantur.

Cardinales absentes per decem dies expectantur, & interim fiunt exequiæ Pontificis mortui, quarum expensæ taxantur.

§. Nos quantum cum Deo possumus, futuris casibus, & periculis occurrere volentes, eorundem Prædecessorum nostrorum Constitutiones, tùm innouando, tùm declarando, & pro rerum, & temporum necessitate supplendo, de fratrum nostrorum vnanimi consilio, atque assensu definimus, statuimus, & declaramus, vt cum Pontificem de hac vita migrare contigerit, Cardinales præsentes, decem tantummodò diebus iuxtà dicti Gregorij Prędecessoris Constitutionem in Concilio Lugdunen. editam, Cardinales absentes expectare teneantur, & interim solitas nouem continuorum dierum exequias, omninò peragant, nec vllo prętextu vlteriùs differant. E ne quid impedimento esse possit, quo minùs exequiæ ipsæ nono die absoluantur, si quando per obseruantiam alicuius magni, & præcipui festi Cardinalibus videretur officium exequiarum intermitti debere; dies illi sic intermissi in numerum nouem dierum nihilominus computari debeant, & impensa, quę in eis pro exequijs facienda esset intèr pauperes Christi distribuatur. Ac vt superfluis quoque sumptibus, qui iam in immensum excreuerunt, modus imponatur, funus simpliciùs quàm consueuerit fiat, itaut illius ratione (præter regalia Populo Romano pręstari solita) decem millium ducatorum summam pannis lugubribus, & regalibus, tàm Camerarij, & Clericorum, ac aliorum Cameralium, quàm aliorum quorumcumq; Ministrorum, & Officialium, ac alijs omnibus omninò computatis, impensa non excedat. Summa autem decem millium huiusmodi, vel si Collegio visum fuerit etiam minor, ac nullo modo maior, per tres Cardinales antiquiores vnum videlicèt de quolibet ordine, & Camerarium proportionabiliter pro rata distributionis aliàs fieri solitæ, intèr prædictos omnes, & singulos diuidatur.

Lapsis decem diebus post Missam de Spiritu Sancto Cardinales ingrediũtur Conclaue, & ad negociũ electionis procedũt & singulis diebus fieri debet scrutiniũ, & licet etiã in primo scrutinio accedere.

§. Lapsis verò decem diebus à die obitus Pontificis, ingressus Conclauis nullatenùs prorogetur, aut differatur: sed sequenti die

Missa de Spiritu Sancto celebrata, siue Cardinales absentes venerint, siuè non, qui fuerint præsentes statim Conclaue ingredi teneantur, & ingredientes ipsi absque mora aliqua, omissa omninò capitulorum confectione primis diebus fieri solitorum, in electionis negocio procedant, & singulis diebus scrutinium fiat, & in primo scrutinio etiam accedere liceat.

Nolentes ingredi Conclaue, pænam Gregorianæ Constitutionis incurrunt.

§. Si qui verò fortè intrare noluerint, vel ingressi absque manifesta infirmitatis causa, iuramento Medicorum, & à maiori parte Cardinalium per secreta suffragia approbata exiuerint, dictæ Constitutionis Gregorij X. pænam incurrant.

Cardinales præsentes in Conclaui, & extra, lapsis decem diebus possunt eligere Pontificem.

§ Declarantes nihilominùs, quod postquam Card. præsentes alijs Cardinalibus etiam de latere Legatis, aut ex alia quacunque etiam publica causa, etiam cum licentia Summi Pontificis absentibus, vlteriùs non expectatis, post tamen lapsum dictorum decem dierum à morte Pontificis, electionem siue intrà, siue extrà Conclaue fecerint, electio sic facta ex itineris, aut alterius etiam probabilis, & notorij ipsorum Cardin. absentium impedimenti prætextu, impugnari minimè valeat, cum publica vtilitas ex matura electione proueniens, cuius alteri rationi præferri debeat.

Potestas Sacri Collegii Sede vacante ponitur.

§. Sedis autem vacatione durante, Collegium Cardinalium in ijs, quæ ad Pont. Max. dum viueret pertinebant, nullam omninò potestatem, aut Iurisdictionem habeat, neque gratiam, neque iustitiam faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi: sed ea omnia futuro Pontifici reseruare teneatur. Neque de statu temporali S.R.E. neque de pecunijs Cameræ Apostolicæ, aut Datarij, vel pro solutione debitorum ante obitum Pontificis quomodolibet contractorum, aut aliàs ex quauis causa (casibus infrascriptis dumtaxat exceptis) quicquam disponere, nec contra dictam Gregorij Constitutionem pro seipsis aliquid percipere, nec æs alienum vltra cecessarios sumptus præsentibus comprehensos contrahere debeat, neque Camerarius, Thesaurarius, Datarius, Depositarius, Castellanus Arcis S. Angeli, aut alij Officiales contra harum Constitutionum tenorem Collegio obedire

dire teneantur, siuè debeant: quinimò si eis talibus obtemperauerint, aut ipsi Cardinales, vel Officiales eorum officijs contra præmissa aliquid attentare præsumpserint, de suo proprio Cameræ Apost. plenariè satisfacere,& pecunias erogatas restituere,ac quæuis damna ad eligendi Pontificis, arbitrium resarcire cogantur. Quod autem expendi possit, erit præfata decem millium ducatorum summa: Illud item quod pro victu familiæ Pontificiæ ante Conclauis ingressum,ac post ingressum, pro pauperum Officialium Palatij tantùm per Camerarium,& Priores ordinum describen. victu, ac etiam pro eleemosynis Sede vacante fieri consuetis, itemque pro defensione terrarum Eccl. vel partis earum, necnon pro regalibus Pop. Rom. & illius Magistratibus, ac Custodia Vrbis, & Conclauis, illiusque prouisionibus opportunis necessarium erit. Quæ verò impensa pro defensione Terrarum,& locorum Ecclesiæ, & securitate, ac prouisionibus Conclauis facienda sit, Cardinales præsentes per secreta suffragia ordinare debeant, itaut maioris partis sententia obtineat id, quod obseruandum erit, etiam in Gubernatoribus Vrbis,tam vltrà Pontem, quàm citrà,& alijs Officialibus, etiam pro Status Ecclesiastici regimine si opus fuerit eligendis. Si verò vltra prædicta aliquod grande periculum immineret, cui omnibus, & singulis Cardinalibus præsentibus iuxtà ordinationem Gregorij X., aut saltem duabus illorum tertijs partibus per secreta suffragia videretur celeritèr occurrendum:tunc Collegium iuxtà maioris partis sententiam similitèr per secreta suffragia de remedio opportuno; ac prouidè de necessaria impensa prouidere possit, & debeat.

Tres Cardinales antiquiores, vnus ex quolibet ordine, & Camerarius occurrentes necessitates proponunt in Congregationibus, & curam habent clausuræ Conclauis.

§. Statuimus etiam quod tres Cardinales antiquiores,vnus videlicèt ex quolibet ordine, vna cum Camerario post Pontificis obitum reliquos Cardinales congregandi,& occurrentes necessitates, in Congregationibus Generalibus proponendi, & vt Conclaue benè vndique claudatur, curandi Ius habeant.

Potestas trium Cardinalium, de qua in præcedenti §. expirat tertio die, & transit ad sequentes in ordine, singulis tribus diebus, manente semper potestate Camerarij.

§. Ipsorum autem officium tertia die post Conclauis ingres-

ſum, omninò expiret, eorumque loco, tres alij ſequentes in ordine, quolibet tertio quoque die cum eodem Camerario in eadem poteſtate ſuccedant.

Ponitur poteſtas Camerarij, & eius Officialium Sede vacante.

§. Camerarij quoque, & Maioris Pœnitentiarij officia, quæ etiam Sede vacante durante ita durare decernimus, & declaramus, vt non ſolum ea, quæ præſenti Conſtitutione prohibentur, & quæ Pontifice viuente exercere non conſueuerunt, ſeù à quibus pro eiuſdem Pontificis reuerentia, aut aliàs quomodolibet abſtinebant, minimè vſurpent: ſed Camerarius, ac Præſidentes, & Clerici, alijque Miniſtri, & Officiales Cam. Apoſt. exactioni pecuniarum eidem Cameræ debitarum, ac prouiſionibus ratione Sedis vacantis iuxtà præmiſſa neceſſariò faciendis dumtaxat incumbere, & propterea à ſolutione debitorum antè Pontificis obitum contractorum, aut illorum declaratione, rationum ſolidatione, extractionibus frumentorum, remiſſionibus delictorum, aſſecurationibus delinquentium, & quibuſcumque alijs expeditionibus, tam gratiam, quàm iuſtitiam, aut illarum executionem quomodolibet concernentibus omninò abſtinere debeant.

Ponitur poteſtas Pænitentiarij, & eius Officialium.

§. Pęnitentiarius verò, & eius Officiales ea tantùm facere, & expedire valeant, quæ ad forum conſcientiæ pertinent, in reliquis officium eorum conquieſcat, itaque à quibuſcumque matrimonialibus, & alijs diſpenſationibus, ac abſolutionibus, & declarationibus, necnon quibuſuis alijs expeditionibus forum (quod aiunt) fori, mixtim, vel ſeparatim quomodolibet reſpicientibus, omninò abſtineant: Alioquin in quibus tam Camerarius, quàm Pęnitentiarius, & alij prædicti etiam de licentia, aut mandato totius Collegij contrafecerint, ea nulla, & irrita ſint, ac nemini ſuffragentur. Et nihilominùs eorum exceſſus, & inobedientiæ rationem Pontificis arbitrio quandocumque reddere teneantur. Litteris etiam noſtris ſuper reformatione Cameræ, & Pęnitentiariæ huiuſmodi editis in ſuo robore permanſuris.

Datarij officium expirat morte Papæ.

§. Datarij verò miniſterium per eiuſdem Pontificis obitum omninò expiret, itaut non ſolùm datas per eum anteà notatas extendendi poteſtatem minimè habeat: ſed quaſcumque ſupplicationes gratiarum, & iuſtitiæ pęnès eum, aut eius Miniſtros adhuc

exi-

existentes, etiam si datæ fuerint Collegio Cardinalium, statim sub sigillo clausas præsentare teneatur futuro Pontifici reseruandas. Quod si contra præmissa quisquam, ac cuiusuis etiam Card. instantiam attentare præsumpserit, irritum, & inane existat, & nihilominus falsi crimen incurrat, illius rationem futuro Pontifici redditurus.

Potestas Cardinalium, & Prælatorum Signaturæ Gratiæ, & Iustitiæ conquiescit.

§. Prohibentes insuper, ne Card., & Prælati Signaturæ Gratiarum, & Iustitiæ Præfecti, sede vacante supplicationes, & commissiones aliquas, etiamsi supplicantes, paruas datas, vt moris est anteà obtinuerint, signare valeant: sed officia eorum omninò cessare intelligantur. Quod si aliter fecerint, & pro excessibus huiusmodi futuri Pontificis arbitrio puniantur.

Cellæ Conclauis sorte distribuantur.

§. Mandamus quoque quòd cellæ Conclauis, Card. sorte distribuantur, nec liceat eas etiam infirmitatis prætextu mutare, aut desuper ædificare, vel illas dilatare: sed quilibet, etiam Decanus, sit sua sorte contentus.

Apud Conclaue habitare, vel morari prohibitum.

§. Post Conclauis verò ingressum, interdicimus, & expresè prohibemus sub officiorum, & beneficiorum priuationis pœna, atque etiam sub alia arbitrio Gubernatoris ad custodiam Conclauis deputari soliti infligenda, ne quis immediatè supra, aut infra Conclaue, seù à lateribus habitare, vel morari possit. Quæ loca muris claudi, & à Præsidentibus custodiæ Conclauis, ac à dicto Gubernatore sæpiùs visitari debeant. Et si qua fraus commissa fuerit, teneatur ipse Gubernator sub periurij pœna eo ipso incurrenda, & alia arbitrio futuri Pontificis infligenda, delinquentes huiusmodi Cardinalibus pro tempore deputatis reuelare, curareque vt delinquentes ipsi carcerentur, & acriter puniantur.

Conclauis clausura à Card. deputatis visitari debet.

§. Teneantur quoque Card. pro tempore deputati cellas Card. & alia Conclauis loca sæpiùs visitare, & diligenter perquirere, ne in ipsius Conclauis muris, aut laquearibus, seù pauimentis vetita foramina fiant. Et si quid tale deprehensum fuerit, auctores priuationis officiorum, & beneficiorum, ac alijs etiam corporalibus, & seuerissimis pœnis, Gubernatoris, ac etiam futuri Pontificis

arbi-

arbitrio afficiantur, & consocij de præmissis eisdem pœnis teneantur; nisi statim, si intra Conclaue fuerint eisdem Card. deputatis, si verò extra Conclaue, Gubernatori, & Prælatis præpositis reuelauerint. Qui quidem Gubernator, & Prælati sub periurij pœna in hoc inuigilare, & opportunè prouidere debeant.

Numerus seruorum Cardinalium diffinitur.

§. Quilibet autem Card. in Conclaui duobus seruientibus Clericis, vel Laicis contentus sit, infirmis autem, & grauiter affectis à maiori parte Collegij per secreta suffragia, tertius ad summum indulgeri possit.

Conclauistæ à Cardinalibus approbandi.

§. Qui seruientes familiares domestici, & continui commensales ipsius Card. ab anno ante fuisse, & tunc esse debeant, & non Mercatores, Ministri Principum, Domini temporales, & iurisdictionem habentes, neque fratres, aut nepotes Card. etiamsi expensis eorum viuerent: Et de qualitatibus Conclauistarum, Card. deputati ante Conclauis ingressum diligentèr inquisitionem habere, & eos approbare, ac post ingressum denuò diligenter prouidere debeant.

Sacrista, Magistri Cæremoniarum, & alij Officiales Conclauis determinantur.

§. Sacrista quoque cum vno Clerico coadiutore in officio Sacristiæ, duo quoque Magistri Cæremoniarum, Conclaue ingrediantur, Missis celebrandis, & alijs, quæ ad ipsos pertinet vacaturi. Adsit præterea vnus Religiosus, pro confessionibus audiendis à maiori parte Card. per secreta suffragia eligendus, vnus Collegij Secretarius tantùm, duo Medici, vnus Chirurgus, vnus Aromatarius cum vno, aut duobus seruientibus, vnus Faberlignarius, vnus Cementarius, duo Barbitonsores, cum vno aut duobus seruientibus. Item octo, aut decem seruientes publicæ vtilitati, & commoditati omnium, veluti pro lignis portandis, pro verrendo Conclaue, & similibus necessarijs ministrandis, qui omnes à Collegio Card. non tamen ex familia alicuius Card. per fabas secretas eligantur, ita tamen vt is obtineat qui plura vota tulerit, & eis salaria de publico persoluantur. Quod si vltrà præfatas personas in Conclaui aliquis inuentus fuerit, expelli statim debeat. Et si quis vspiam se occultasse deprehendatur, ignominiosè expellatur, & infamia notetur, & officijs atque beneficijs priuetur: conscij verò

òr sub eadem pœna illos Collegio reuelare teneantur, præmium reportaturi si indicauerint.

Clauso Conclaui prohibentur colloquia cum ijs, qui sunt extra Conclaue.

§. Clauso Conclaui nulli ad colloquium, etiam extra portam Conclauis, etiam Principum Oratores, nisi ex magna, & vrgenti causa à maiori parte Collegij approbanda admittantur. Et si quis fortè (quod absit) clam ipsum Conclaue, & aliunde quàm per ostium ingrediatur, omni honore, gradu, ac officio, & beneficio ipso facto priuatus existat, & tradatur curiæ sæculari acerrimis pœnis puniendus.

Litteræ, & signa clauso Conclaui similitèr prohibentur.

§. Litteras vero, aut cuiusuis generis scripta ad eos, qui in Conclaui erunt, seù nuncium, vel notam, aut signum mittere, seù recipere, aut contra, è Conclaui ad eos, qui foris erunt, nullo modo liceat: qui contrafecerint, quacumque dignitate, etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, pœne excommunicationis latæ sententiæ subiaceant, absoluendi facultate, præterquam in mortis articulo, soli Pont. Max. reseruata, à quo nihilominùs pro qualitate delicti, vltra dictam excommunicationis pœnam puniendi erunt.

Excommissæ super electione Romani Pontificis damnantur.

§. Prohibentes etiam super futura electione Pontificis sponsiones, quas excommissas vocant, fieri, & si fortè contra præsentium tenorem factæ fuerint, illas nullas, & irritas in iudicio, & extra fore, & omninò censeri, & contrafacientes, ac proxenetas, arbitrio Gubernatoris, & futuri Pontificis, puniri debere decernimus

Cardinales vnico ferculo moderato, & propria cella vescantur.

§. Cardinales autem primo ipso die, quo Conclaue ingressi fuerint, tàm in prandio, quàm in cœna vno solo ferculo vnius speciei tantum, eoque moderato, & aliàs iuxtà Constitutionem præfati Clem. VI. qualificato contenti sint, & esse debeant, nec quisquam in alterius cella, vel de alterius ferculo vescatur.

Prælati custodes Conclauis inspicere debent epulas, ne litteræ, notæ, vel signa vna cum eis intus Conclaue mittantur.

§. Prælati quoque ad custodiam Conclauis deputati sub pœna periurij, & suspensionis à diuinis, maxima, & exquisita diligen-

tia vtantur in inscipiendis, & perscrutandis epulis, & alijs rebus, ac personis Conclaue intrantibus, & de eo exeuntibus, nè sub earum rerum velamine litteræ, aut notæ, vel signa aliqua transmittantur. Quod si tale quid inuentum fuerit familiares Cardin. aut alij delinquentes, pœnam priuationis officiorum, & beneficiorum, ac inhabilitatis ad obtenta, & obtinenda incurrant. Et vlteriùs per Gubern. carceribus mancipentur, exindè nisi de mandato noui Pontificis minimè relaxandi: sed eius arbitrio acrius puniendi, omni facultate Collegio Card. in fauorem quorumcunque, qui in præmissis, vel eorum aliquo deliquerint omninò interdicta.

Conclauistæ discedentes, non ingrediantur vlteriùs.

§. Conclauistæ verò, & quicumque alijs seruientes, Conclaue ex causa infirmitatis manifestæ, & notabilis à Medicis medio iuramento probatæ, & de consensu deputatorum, quorum etiam conscientiam desuper oneramus, & non aliter exituri, nullo modo reuerti possint, sed eorum loco, alij eodem prorsus tempore, quo infirmi exibunt ingrediantur.

Card. non Diaconus non habet votum in electione.

§. Statuimus etiam, & declaramus, quod si fortè aliquis Card. saltem in Diaconatus ordine constitutus non fuerit, is nullatenùs ad eligendum admitti debeat.

Monitio ad Card. circa ea, quæ debent seruare in electione facienda.

§. Cardinales autem per viscera misericordiæ D.N. Iesu Christi enixè rogamus, & hortamur, ac eis nihilominùs sub diuini interminatione iudicij præcipimus, & mandamus, vt attendentes magnitudinem Ministerij, quod per eos tractatur in dandis suffragijs, ac alijs omnibus, & singulis electionem quomodolibet concernentibus, omni dolo, ac fraude, factionibus, & animorum passionibus remotis, ac Principum sæcularium intercessionibus, cæterisque mundanis respectibus minimè attentis: sed solùm Deum præ oculis habentes, sese purè, liberè, sincerè, quietè, & pacificè gerere, & habere debeant, nec pro ipsius Pontificis electione conspirationes, condicta, pactiones, & alios illicitos tractatus, inire, signa, aut contrasigna votorum suorum alteri dare, minusue aliquibus inferre, tumultus excitare, aut alia facere per quæ electio retardetur, vel minùs liberè suffragia præstentur per se, vel alium directè, vel indirectè, quouis dolore, vel

iin-

ingenio audeant,vel præsumant. Quòd si secùs fecerint,aut contra prohibita in præsenti Constitutione aliquid admiserint, vltrà diuinam vltionem arbitrio futuri Pontificis pro modo culpę in eos quandocumque animaduerti possit.

Executores Bullæ deputantur.

§. Quià verò parum est jura condere, nisi forent, qui executioni ea demandarent; statuimus, & ordinamus, vt Prælati, Rectores, Officiales Vrbis, ac Principum Oratores, Illustres Viri, quos omnes à Collegio pro custodia Conclauis eligi continget (eligere autem Collegium debebit eos, qui ad id magis idonei videbuntur) præmissa omnia plenè,& inuiolabilitèr,ac sinè fraude, & dolo aliquo obseruari faciant, de quo corporale juramentum coram ipso Collegio ante ingressum Conclauis, & quotiès opus fuerit,præstare teneantur: quæ quidem nisi fecerint,vel si in eis dolum,& fraudem commiserint, prædictas pœnas,& cæteras in dicta Constit.Gregorij X.contentas incurrant.

Cardinales non possunt mutare hanc Constitutionem.

§. Volumus autem neque per Prælatos, neque per Rectores, aut Officiales præfatos vltrà,quam præmittitur, Card.arctari,neque præsentes has nostras Constitutiones per Collegium Card. vllo modo alterari, corrigi, aut immutari posse: sed illas coram omnibus de verbo ad verbum in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deindè post Conclauis ingressum legi, & jurari eo modo,[quo leguntur, & jurantur Constitutiones Iulij II.& aliorum Prædecessorum nostrorum, quorum Constitutionibus], & pœnis in eis contentis vltrà præmissa, per hanc nostram Constitutionem derogare non intendimus: sed magis eas confirmare, innouare, & comprobare.

Cardinales non excluduntur ab electione ob Censuras.

§. Et ne dissensiones occasio, aut schismatis oriatur, volumus censurarum, & excommunicationū præfatarum, & aliarum quarumcumque prætextu, Card.à Pontificis electione actiuè,vel passiuè excludi nullo modo posse,quas quidem excommunicationes, & censuras ad electionis effectum tantùm, illis aliàs in suo robore permansuris suspendimus, & suspensas esse volumus, & declaramus. Decernentes quoque excommunicationes, & censuras ipsas, eum solum afficere, quid deliquerit, non autem alios Conclaui durante cum eo conuersantes.

Ponuntur clausulæ executiuæ, & derogatoriæ.

§. Ac præsentes nostras vbicumque electionem Summi Pontificis etiamsi extrà Vrbem fieri contigerit locum habere, & obseruari debere.

§. Ac insupèr illas in valuis Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostol. ac in acie Campi Floræ per aliquos Cursores nostros legi,& publicari,ac illorum copiam ibidem affixam dimitti, & deinceps omnes, & singulos Card. etiam absentes, & futuros, & alios quoscumque,quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum afficere,& ligare,nullumq;earum ignorantiam prætendere posse, ac si eis personalitèr intimatæ forent,præmissis, ac alijs Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis,cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscumque.

§. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum definitionis,statutorum, declarationum,decretorum,prohibitionum, mandatorum, interdicti, præcepti, rogationis, hortationis,& voluntatum infringere,vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romę apud S.Petrum,Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo secundo,septimo Id.Octobris, Pontificatus nostri Anno tertio.

✠ Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

† Ego R.Card.de Carpo Episc.Ostien.
† Ego F.Card.Pisa Episc.Portuen.manu propria
† Ego Fed.Card.Cæsius Episc.Tuscvlan.
† Ego Io.Card.Moronus Episc. Prænestinus.
†
† Otho Truchses de Vualdburg Episc.Card.Albanen.
† Ego Ti Card.Crispus.
† Ego Io.Mi.Card.Saracænus.
† Ego Io.Card.Sancti Vitalis.
† Ego Iac.Card.Puteus.
† Ego Io.B.Cicada Card. S.Clemen.
† Ego B.Card.Tranen.
† Ego Scipio Card.Pisarum.

Ego

☩ Ego Io. Card.Reumanus.
☩ Ego Io.Ant.Card.Capisuccus.
☩ Ego F.M.Card.Alexandrinus.
☩ Ego Clemens Card.Aracœli.
☩ Ego Io.Ant.Card.Sancti Georgei.
☩ Ego Aloysius Card. Cornelius.
☩ Ego Bernardus Card. Saluiatus.
☩ Ego Ph.Card. Aburd.
☩
☩ Ego M.Ant.Card.Amulius.
☩ Ego R. Card.Nauagerius.
☩
☩ Ego A. Card.Farnesius Vicecanc.
☩ Ego G.Af.Card.Cam.
☩ Ego Iu.Card.Vrbin.
☩ Ego Hier.Card.Simoncellus.
☩ Ego Vitellotius Card.Vitellus.
☩ Ego Carolus Card.Borromeus.
☩ Ego Franciscus Card.Gonzaga.
☩ Ego Iud.Aualos Card.Aualos.
☩
☩
☩

Cæs.Glorierius.

Franc.de Lyon.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, Indictione quinta, die verò 21. mensis Octobris, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ IV. Anno tertio suprascriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in locis suprascriptis, vt est moris, inibi earundem copijs dimissis affixis per nos Andream de Curia, & Franc.Faya eiusdem S.D.N.Papæ Curs.

Pro Mag.Curs. Franciscus Rogerius Curs.

BVLLA

GREGORII PAPÆ XV.

De electione Romani Pontificis.

GREGORIVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

SVMMARIVM.

Ponuntur causæ Constitutionis.

Edita Anno Domini 1621.

ÆTerni Patris Filius, Magister, & Legislator Christus Dominus, cuius omnis actio, nostra est instructio, licèt portaret omnia verbo virtutis suæ, nec esset quicquam absconditum ab oculis eius, tamèn priusquam ad Apostolatus munus duodecim Apostolos eligeret, & nominaret, quod aliàs vnquam fecisse in scripturis non legimus, pernoctare voluit in oratione Dei, & antequam B. Petro ouium suarum curam committeret, tertium repetita interrogatione, trinam extare æterni amoris eius professionem; Nos scilicèt erudiens quanta diligentia, cautione, & cura in omnium Pastorum electione adniti debeamus, vt boni eligantur, & fideles; præsertim verò in B.Petri successoris, qui Orbis est lumen, Doctor Gentium, & Pastor Pastorum. Quapropter satis etiam admonemur nihil eorum, quæ ad electionis Romani Pontificis negocium, cautiùs, & meliùs transigendum conducunt, omitti debere; salus enim non vnius membri, sed totius corporis agitur, cùm de capite consulitur. Igitur, & si diuersis fel. rec. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & Sanctorum Patrum decretis salubriter prouisum est, vt eius electio ritè, & rectè peragatur, & in ea non caro, & sanguis, aut humana sapientia, quæ stultitia est apud Deum, dominetur, sed Spiritus Sancti gratia omnia dirigantur, & gubernentur: nihilominùs, vt dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam, experientia compertum est salubriori remedio locum non deesse. Nos igitur quos posuit Dominus, licet nullis suffragantibus meritis, regere Ecclesiam suam, ne in extremo die prætermissi officij, in re tanti momenti à nobis ratio a districto Iudice exigatur, quod multorum etiam votis, & postulat[illegible]us multum expetitum est, Sancti Spiritus adspirare gratia, faciendum decreuimus.

Po-

Ponuntur tres formæ electionis Romani Pontificis, scilicèt per scrutinium, per compromissum, & per quasi inspirationem.

§. Matura itaque cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Eccl. Cardinalibus deliberatione habita, de eorundem fratrum consilio paritèr, & assensu, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, statuimus, decernimus, & declaramus in posterùm electionem Romani Pontificis fieri alitèr non posse, quàm in Conclaui, & eo clauso, ac post celebratum in eo prima die Sacrosanctum Missæ solitum Sacrificium, cui Cardinales interesse & in eo communicare consueuerunt, ac per secreta schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinaliũ in Conclaui præsentium: præterquàm si omnes, & singuli Cardinales similitèr in Conclaui præsentes, nemine dissentiente, aliquibus ex eorundem Collegio Cardinalium committerent eligendi potestatem, vt vice omnium Ecclesiæ Catholicæ prouiderent de Pastore, aut nisi communitèr ab omnibus, & singulis Cardinalibus, qui itidem in Conclaui præsentes erunt, nemine paritèr dissentiente, quasi per inspirationem, nullo præcedente de persona speciali tractatu, per verbum ELIGO, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si voce fieri non potuerit, expressum, fuerit celebratum.

In electione per viam scrutinij, vel scrutinii, & accessus, & per viam compromissi, nemo potest eligere seipsum.

§. Numerum autem suffragiorum duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentium, vt electio per viam scrutinij, siuè scrutinij, & accessus valida sit, decernimus, & declaramus ita esse censendum, vt in duabus tertijs partibus, suffragium electi non numeretur, nec quisquam siuè scrutinij, siuè scrutinij, & & accessus, siuè compromissi via procedatur, seipsum eligere, seù suffragium sibi dare nullatenùs possit: Electi tamen persona, si in Conclaui sit, debeat in numerum Cardinalium computari.

In scrutinio, vel scrutinio, & accessu, necessaria est publicatio suffragiorum.

§. Rursùs nemo per viam scrutinij, seù scrutinij, & accessus habeatur pro electo, nisi publicatis omnibus suffragijs, & electi, si numerum tantummodò duarum ex tribus partibus habuisse compertum sit, etiam schedulis apertis.

De pluribus electis in suffragiorum paritate, vel imparitate.

§. Ac si contingat plures in schedulis nominatos, duas tertias partes suffragiorum tulisse in suffragiorum paritate neuter sit electus in imparitate verò, qui numero suffragiorum superior erit, dummodò duas tertias partes, etiam in vno suffragio excellat, electus censeatur.

Iuramentum præstandum per Cardinales in suffragio ferendo.

§. Insupèr in vnoquoque scrutinio antequàm schedula in calicem mittatur, à quolibet Cardinale Iuramentum alta, & intelligibili voce fiat, his verbis: TESTOR CHRISTVM DOMINVM, QVI ME IVDICATVRVS EST, ME ELIGERE QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Et hoc Iuramentum à nullo omittatur.

De qualitate, inscriptione, & signis schedularum pro suffragijs.

§. Suffragiorum autem schedulę huiusmodi tàm scrutinij, quàm accessus, vbi fieri potuerit, impressæ omninò esse debeant, vbi non potuerit, vnius tantùm manu scriptæ sint; ita videlicet, vt tàm impressę, quàm ita scriptæ, ea omnia, quæ in schedulis huiusmodi exprimi solent, contineant, prętèr sola nomina, seù denominationes eligentis, & electi, & infrascripta signa, quæ omnia manu eiusdem eligentis scribantur, & nomen quidem eligentis in prima parte schedulę, electi verò in sequenti, & rursùs electi, quantùm fieri poterit charactere altero, itaut cognosci non possit: eaque schedulę pars, in qua erit eligentis nomen claudatur, ac sigillo ad hoc parato, ac secrete habito, non autem eo, quo quisque vti solet, obsignetur. Vt autem videri possit, ne qui alicui accessit eidem in scrutinio suffragium dederit, schedulæ omnes duobus alijs signis in vltima parte signantur, numero nempè aliquo, & breui dicto Sacrę Scripturæ, vel alio huiusmodi, quæ signa in vtraq; schedula tàm scrutinij, quàm accessus eadem sint.

De complicatione, obsignatione, & aperitione.

§. Postea vero pars illa schedulæ, vbi hæc signa erunt, etiam complicetur, & obsignetur, ne à Scrutatoribus videri possit, nisi postquam fuerit per scrutinium, & accessum, electio perfecta; quo casu schedulæ accessus à Scrutatoribus ea in parte, vbi duo prædicta sunt signa, aperiantur, ijsque inspectis, & earum sigillis, aliæ schedulæ cum ijsdem signis notatæ, & in scrutinio datæ repe-

reperiantur, vt videlicet, an duo hæc ſigna,& ſigillum, eadem ſint cognoſcatur,& deindè duo ſuffragia ab eodem Cardinali vni data non fuiſſe apparet.

Quandò ſuffragium acceſſus, ſit nullum, & quandò ſchedulæ aperiantur, in ea etiam parte, vbi eſt nomen Eligentis.

§. At ſi inter ſchedulas ſcrutinij nulla reperietur iiſdem ſignis notata, quibus ſchedula acceſſus ſignata erit, aut ſi quis eidem acceſſerit, quem in ſcrutinio nominauerit, vtroque caſu ſuffragium acceſſus nullum ſit. Subſcriptio autem,ſeù nomen Eligentis reſignari non poſſit,niſi contingat,vt ſigillum,& alia duo prędicta ſigna ſint eadem cum ſignis,& ſigillo alicuius alterius Cardinalis, aut alia difficultate cogente.

Nomen electi quomodò in ſchedulis ſcribendum, & vbi debeat inſcriptio ſchedularum fieri.

§. Quod autem attinet ad nomen Electi,illud eo modo à Cardinalibus ſcribatur, quomodò in folio impreſſo, vbi in Conclaui notari ſuffragia ſolent. Prætereà, vt ſecreto cautiùs conſulatur, ſchedulæ ſuffragiorum conficiantur, vna, ſeù pluribus in menſis, in media Cappella conſtitutis, ita à Cardinalibus remotis, & circumſeptis, vt quid ſcribatur ab alijs videri non poſſit. Si quis verò ad menſam accedere, impeditus valetudine non poterit, is ſuffragium ſuum in loco ſuo ſecretè conficere debeat, & ad illud accipiendum vltimus Scrutatorum accedat.

Quandò ſit locus acceſſus,& quandò, & quomodò fieri debeat.

§. Et vt acceſſus ſecretè etiam peragatur,ſcrutinio publicato, ſi electio per conſenſum duarum partiũ,in eo non fuerit celebrata ſtatim antequam ad alios actus deueniatur,Cardinales ſchedulam pro acceſſu formatam,prædictis in menſis conficere, ſicut in ſcrutinio teneantur. Porrò vſus ſchedularum pro acceſſu talis erit. Qui accedere alicui ex nominatis in ſcrutinio voluerit,eius nomen ſcribet, qui verò noluerit, ne cognoſci poſſit, eum nulli accedere, in loco nominis ſcribat, NEMINI.

Tàm in ſcrutinio, quàm in acceſſu, plures nominare non licèt, & acceſſus, cui fieri poſſit.

§. Nulli autem tàm in ſchedula ſcrutinij, quàm acceſſus, plures nominare liceat,alioquin ſuffragiũ, in quo plures fuerint nominati,nullum ſit, accedere tamen vni ex nominatis à ſe in dicta ſchedula, vel alij, dummodò aliquod aliud ſuffragium in eodem

ſcru-

ſcrutinio tulerit, non prohibeatur, & in numerum Cardinalium in Conclaui præſentium numeretur.

Semel licèt accedere in vno ſcrutinio, & per acceſſum, non receditur à nominato in ſcrutinio.

§. Neque in quolibet ſcrutinio, niſi ſemel accedere liceat, neque per acceſſum, ab alterius nominatione, in ſcrutinij ſchedula facta, recedi decernimus, & declaramus.

Numeratio ſchedularum quomodò fiat, & quid Iuris ſi numero Cardinalium ſchedulæ non reſpondeant.

§. Inſuper antequàm ſchedulæ, ſiuè ſcrutinij, ſiuè acceſſus, à Scrutinatoribus aperiantur, omnes ab ijs diligentiſſimè palàm numerentur, & ſi plurès repertæ fuerint, quàm ſint Cardinales, in Conclaui præſentes, omnes comburantur, & iterùm ad ſuffragia ſtatim deueniatur.

Pœna contrà non ſeruantes ſupradicta in hac Conſtitutione.

§. Si quis autem aliquid ex ſupra expreſſis non ſeruauerit, aut quomodocumque directè, vel indirectè in aliquo contrauenerit, ſententiam excommunicationis ipſo facto incurrat.

De Infirmis Card. quomodò ſuffragia ferant in ſcrutinio, & acceſſu.

§. Prætereà ſtatuimus, & ordinamus, quod ſi aliquem infirmitas impediuerit ad ſcrutinium venire, ad eum adire debeabt tres Cardinales, ſorte nte ſcrutinium, vt infrà, ad hanc rem ex omnibus Cardinalibus per vltimum Diaconorum extracti, cum capſula perforata, ſed inani, & palàm à Scrutatoribus clauſa, cuius clauis ſuper Altare remaneat, & ſchedulam impreſſam illi deferre, ipſeque illam, ſicut alij Cardinales, præuio Iuramento ſupraſcripto, ſecretè conficere teneatur, deindè in capſulam conijciat, eaque per eoſdem Cardinales relata, & aperta, in Calicem ſchedula mittatur. Publicato deindè ſcrutinio, ſi acceſſus agendus erit, vt etiam Infirmi accedere poſſint, vnum ex folijs, in quibus nomina Cardinalium, & ſuffragiorum numerus notantur, à tribus Cardinalibus prædictis ſumatur, & palàm recognito numero ſuffragiorum, quæ quiſque in ſcrutinio tulerit, ad Infirmum vna cum alia impreſſa ſchedula, pro acceſſu parata, & cum eadem capſula ab ijs deferatur. Infirmus verò alicui accedere, vel nemini accedere debeat, omniaque, & ſingula ſeruentur, quæ de ſcrutinij ſchedula ſuprà ordinata ſunt, ſub eadem excommunicationis latæ ſententiæ pœna. At ſi quis ſcribere valetudine im-

pe-

pediatur, per alium, præuio iuramento ab eo qui ſcribet prȩſtando, de ſeruando ſecreto, quod ſub eadem excommunicationis pœna ſeruari mandamus, ſcribere liberè poſſit.

Scrutatores, & deputati prò votis infirmorum ſuſcipiendis, ac recognitores, & quomodo extrahantur, & quam pœnam incurrant, ſi aliquid ſecreti reuelent, & de officio recognitorum, & combuſtione ſchedularum.

§. Ad hæc Scrutatores tres, ſicut, & tres alii Cardinales, qui ad infirmorum ſuffragia deferenda proficiſcentur, ex omnibus Cardinalibus præſentibus in Conclaui, nulla ordinis ſeruata diſtinctione, ſorte, immediatè ante quodlibet Scrutinium per vltimum Diaconorum extrahantur, & qui ſemel extracti fuerint, in vas iterum coniiciantur, alioquin ſi quis contrafecerit, ſicut ſi Scrutatores, vel Recognitores aliquid ſecreti in exercendo ſuo officio cognouerint, & illud reuelauerint, eandem latæ ſententiæ excommunicationem incurrat. Finito Scrutinio, & acceſſu, ſiue electio ſequuta ſit, ſiuè non ſit, tres alii Cardinales, ſorte pariter, vt ſupra extrahendi, Schedulas omnes recognoſcere debeant, ſigillo tamen, & duobus aliis ſignis, ſi aperta non fuerint, intactis remanentibus. Quæ omnes, & ſingulȩ ſchedulæ, ſiuè ſequuta, ſiuè non ſequuta electione, poſtmodum ſtatim palàm comburantur.

Quoties in die, & quando fieri debeat ſcrutinium, vel compromiſſum, & de pœna non obſeruantium ſtatuta in hoc §.

§. Similiter ne electio protrahatur, ſtatuimus, & ordinamus, vt ſub ſimili excommunicationis pœna, eo ipſo incurrenda, Scrutinium bis ſingulis diebus peragatur, ita vt etiam perficiatur, manè ſcilicèt poſt ſolitam Miſſam, & prima quidem die tantùm poſt Cardinalium ſacram peractam Communionem, & pomeridiano tempore hora opportuna, poſt Hymnum *Veni creator Spiritus*, & orationem de Spiritu Sancto: idemque ſi compromiſſi via eligatur, obſeruari debeat: atque ad Scrutinium cum tertium pulſata per loca ſolita clauis campanula de more fuerit, omnes, & ſinguli Cardinales conuenire debeant, valetudine non impediti, ſub eadem excommunicationis latæ ſententiæ pœna.

Pactiones, promiſſiones, ſigna, & alia huiuſmodi prohibentur Cardinalibus ſub pȩnis, de quibus hic.

§. Cardinales prætereà omninò abſtineant ab omnibus pactionibus, conuentionibus, promiſſionibus, intendimentis, con-

dictis, fœderibus, aliisque quibuscumque obligationibus, minis, signis, contrasignis suffragiorum, seù Schedularum, aut alias tàm verbo, quàm scripto, aut quomodocunque dandis, aut petendis, tam respectu inclusionis, quàm exclusionis, tam vnius personæ, quàm plurium, aut certi generis, veluti creaturarum, aut huiusmodi, seù de suffragio dando, vel non dando, quæ omnia, & singula, si de facto interuenerint, etiam iuramento adiecto, nulla, & irrita, neque ad eorum obseruantiam quemquam teneri, aut ex transgressione notam incurrere fidei non seruatæ decernimus, & declaramus: & contrafacientes ex nunc excommunicationis pœna innodamus, tractatus tamen pro electione habendos vetare non intelligimus.

Edita Anno Dom. 621.

Quæ nullam reddant electionem Romani Pontificis, & de pœnis eligentium, & electorum contra formam huius Constitutionis.

§. Quod si electio huiusmodi alibi celebrata fuerit quàm in Conclaui clauso, vel aliter, quam per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentium, in Scrutinio, seù Scrutinio, & accessu, electi suffragio non computato, vel per viam compromissi, ab omnibus Cardinalibus similiter in Conclaui præsentibus, nemine dissentiente initi, & ita vt nemo seipsum elegerit, vel quasi per inspirationem nullo præcedente de persona speciali tractatu, omnium pariter Cardinaliũ, præsentium in Conclaui, communitèr, nemine itidem dissentiente, per verbum, ELIGO, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si voce non potuerit, expressum, nulla sit, & inualida eo ipso, absque ylla declaratione, & ita electo nullum ius tribuat: quinimmò is non Apostolicus, sed Apostaticus sit, & habeatur, & tam ipse, quàm eligentes, eiusque fautores, & complices, sententiam excommunicationis, & anathema, aliasque censuras, & pœna inuasoribus Sedis Apostolicæ à Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis impositas, pariter ipso facto incurrat, à qua, sicut ab alia quacunque, in hac Constitutione imposita, & irrogata, seù infrà imponenda, & irroganda pœna excommunicationis, tam ipsi, quàm quilibet alius, siue S. R. E. Cardinalis, siue alia persona cuiuscunque gradus, conditionis, dignitatis, & præeminentiæ, à nullo, neque etiàm à Maiori Pœnitentiario, cuiuscunque facultatis vigore præterquam à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo absolui possit, & tam ipse, eiusque complices, & fautores, quàm alii qui-

quicunque etiam S.R.E. Cardinales huius Constitutionis in aliquo transgressores, aliis grauissimis pœnis teneantur, futuri Pontificis canonicè intrantis arbitrio, irrogandis.

Præcipit obseruari secretum in electione Romani Pontificis, & prohibet Cardinalib. mutationem, aut alterationem huius Constitutionis.

§. Postremò statuimus, & districtè præcipiendo mandamus, vt S.R.E. Cardinales, quæcunque secretum violare quomodolibet poterunt, omnia euitare, & cauere omninò teneantur, cum intentio, & mens nostra sit, electionis huiusmodi tam sanctum negocium, si fiat per Scrutinium, seù Scrutinium, & accessum, vt præfertur, secretissimè transigatur; ac proindè, iisdem omnibus, & singulis S.R.E. Card. & eorum Sacro Collegio inhibemus, ne contra hæc, vel horum aliquod statuere, disponere, vel ordinare, seù in aliquo corrigere, alterare, mutare, seù aliquo modo facere, tractare, moliri, vel attentare præsumant quouis prætextu, causa, vel exquisito colore, sub eadem excommunicationis pœna ipso facto incurrenda.

Deputantur huius Constitutionis executores.

§. Vt autem huiusmodi nostra Constitutio inuiolabiliùs obseruetur, tres Cardinales, qui singulis diebus Congregationibus agendis præpositi sunt, & cum is S.R.E. Camerarius, illam in omnibus, & per omnia obseruari procurent, & faciant.

Cardinales censuris irretiti, non excluduntur ab electione Romani Pontificis.

§. Volumus etiam, & decernimus, censurarum, & excommunicationum prædictarum, & aliarum quarumcumque prætextu, vel causa Cardinales à Summi Pont. electione actiua, & passiua excludi nullo modo posse, quas quidem censuras, & excommunicationes ad effectum huiusmodi electionis tantùm, illis aliàs in suo robore permansuris, suspendimus: decernentes easdem excommunicationes, & censuras eos solùm afficere, qui deliquerint, non autem alios Conclaui durante, qui cum iis conuersati fuerint.

Monitio ad Card. circa ea, quæ aduertere debeant in electione Romani Pontificis.

§. Cæterum, & si opus non esse in Domino confidimus, tamen pro officii nostri debito, & rei de qua agitur grauitate, admonemus, hortamur, & in Domino obsecramus S. R. E. Cardinales, vt attentè considerent personæ quam substinent, officium, & digni-

tatem, quàm sacrum præterea, & quanti momenti sit opus, quod tractant,& nihil quod non deceat nihil à re alienum committant, sed cogitent, quàm perniciosum futurum sit vniuersæ Ecclesiæ, Christi sanguine acquisitæ,si malè administretur;ac proindè exuant omnes mundanas curas, & induant solum Dominum Nostrum Iesum Christum: memores nihil prodesse homini si vniuersum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Denique animum aduertant se in Conclaui clausos editissima in specula constitutos esse, & factos spectaculum Deo,& hominibus, à Domino, cuius negocium gerunt, supplici, vel glorię sempiternæ retributionem citissimè laturos.

Derogatur Constitutionibus, & Decretis Conciliorum, & aliis huic Constitutioni contrariis.

§. Non obstan. quatenùs opus sit, fel. rec. Alexandri Papæ III. Præd. nostri in Concilio Lateranen. edita, quæ incipit: Licet de vitanda,& aliorum Rom.Pont.Præd.nostrorum,etiam in Conciliis generalibus promulgatis Constitutionibus,&Ordinationibus Apostolicis,etiam in corpore Iuris clausis, quibus omnibus, & singulis quatenùs pariter opus sit,eorum omnium, & singulorum tenores, perindè,ac si ad verbum exprimerentur, pro expressis, & insertis habentes,pro hac vice dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris,specialitèr, & expresè derogamus,cæterisque contrariis quibuscumque.

Quoties, & quando iuranda sit per Cardinales hæc Constitutio.

§. Volumus quoque præsentes nostras coram omnibus in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deindè post Conclaui ingressum, & cum quis ad Cardinalatus honorem promotus fuerit,cum aliis similibus Constitutionibus legi, & iuramentum super illius obseruatione præstari, & ita præcipimus, & mandamus.

Restringitur derogatio, de qua in §. 24., & indicatur successoribus Pontificibus obseruantia huius Constitutionis.

§. Quibus Constitutionibus, & pœnis in eis contentis, nisi in superius expressis, per hanc nostram derogare non intendimus, sed eas in suis roboris firmitate relinquere.Sperantes etiam Rom.Pont. qui pro tempore canonicè eligentur, omni studio curaturos,vt quę nostris huiusmodi,& in eis salubriter statuta sunt, inuiolabilitèr,ac etiam si opus fuerit], per pœnarum ipsarum contra transgressores executionem,obseruentur.

Pu-

Publicatio huius Constitutionis præcipitur, & aliæ consuetæ clausulæ executoriæ adduntur.

§. Denique volumus easdem præsentes in Valuis Basilicarum S. Ioannis Lateran. ac Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon in Acie Campi Floræ per Cursores nostros affigi, & publicari, ac eorum exempla ibidem affixa dimitti, & deinde omnes, & singulos Cardinales tam absentes, quàm præsentes modernos, & qui pro tempore erunt, & alios quoscumque quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum, afficere, & ligare, nullamque harum ignorantiam prætendere posse, ac si eis personaliter intimatæ forent, præmissis cæterisque contrarijs quibuscumq; non obstantibus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Statutorum, Decretorum, declarationum, Mandatorum, Innodationis, Voluntatis, Admonitionis, Hortationis, Obsecrationis, Inhibitionis, Derogationis, Præcepti, & suspensionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo primo decimo septimo Kalen. Decembris, Pontificatus nostri Anno primo.

✠ Ego Gregorius Catholicæ Eccles. Episc.

✝ Antonius Card. Saulus, Episc. Ostien. promitto, voueo, & iuro.

✝ Franciscus Maria Cardinalis à Monte, Episcopus Portuen. promitto, voueo, & iuro.

✝ Franciscus Card. Sfortia, Episc. Tusculanus, promitto, voueo, & iuro.

✝ A. Card. Montaltus S. R. E. Vicecancellarius, Episc. Albanen promitto, voueo, & iuro.

✝ Odoardus Card. Farnesius, Episc. Sabinen. promitto, voueo, & iuro.

✝ Octauius Card. Bandinus, Episc. Prænestinus, promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Andreas Card. Perettus, promitto, voueo, & iuro.

✝ B. Car-

✠ B. Cardinalis Beuilacqua, promitto, voueo, & juro.

✠

✠ F. tit. S. Praxedis Presb. Card. de Sourdis, promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Io: Baptista tit. SS. Marcellini, & Petri Card. Detus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego Dominicus SS. Apostolorum Presb. Card. Gymnasius, promitto, voueo, & juro.

✠

✠ Ego Carolus tit. S. Cæsarei Presb. Card. Madrutius promitto, voueo, & juro.

✠

✠ Ego S. tit. S. Chrisogoni Presb. Card. Burghesius maior Pœnitentiarius, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego M. tit. S. Onuphrij Presb. Card. Barberinus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego Io: Garsia tit. SS. Quatuor Coronatorum Presb. Card. Millinus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego M. tit. SS. Quirici, & Iulitæ Presb. Card. Lantes, promitto, voueo, & juro.

✠

✠ Ego M. Angelus Tontus tit. S. Petri ad Vincula Presb. Card. Nazarenus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego F. tit. S. Augustini Presb. Card. Verallus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego Io: Baptista tit. S. Ceciliæ Presb. Card. Lenius, promitto, voueo, & juro.

✠

✠

✠ Ego Dominicus tit. S. Martini in Montibus Presb. Card. Riuarola, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego P. tit. S. Mariæ de Populo Presb. Card. Philonardus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego P. Paulus tit. SS. Nerei, & Achillei Presb. Card. Crescentius, promitto, voueo, & juro.

✠

✠

✠

✠ Ego

✝ Ego Gaſpar tit. S. Crucis in Ieruſalem Presb. Card. Borgia, promitto, voueo, & juro.

✝

✝ Ego Robertus tit. S. Alexij Presb. Card. Vbaldinus, promitto, voueo, & juro.

✝ Ego Tiberius tit. S. Priſcæ Presb. Card. Mutus, promitto, voueo, & juro.

✝ Ego Gabriel tit. S. Pancratij Presb. Card. de Treio, promitto, voueo, & juro.

✝

✝

✝

✝ Ego Petrus tit. S. Thomæ in Parione Presb. Card. Comporeus, promitto, voueo, & juro.

✝ Ego Mattheus tit. S. Marci Presb. Card. Priolus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego S. Presb. Card. S. Suſannæ, S. R. E. Bibliothecarius, promitto, voueo, & juro.

✠

✠

✠

✠

✠ Ego Guido tit. S. Ioannis ante portam Latinam Presb. Card. Bentiuolus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego Petrus tit. S. Saluatoris in Lauro Presb. Card. Valerius, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego It. Federicus Presb. Card. de Zolleren, promitto voueo, & juro.

✠

✠ Ego Cæſar tit. S. Petri in Monte Aureo Presb. Card. Gherardus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego Fr. Deſiderius tit. S. Clementis Presb. Card. de Cremona, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego Stephanus tit. S. Mariæ in Via Presb. Card. Pignatellus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego I. Card. Ludouiſius, tit. S. Mariæ de Transpontina S.R.E. Cam. promitto, voueo, & juro.

✠ Ego

✠ Ego Franciscus tit. S. Matthæi in Merulana Presb. Card. Sacratus, promitto, voueo, & juro.

✠

✠ Ego M. Ant. tit. S. Eusebij Presb. Card. Gozadinus, promitto. voueo, & juro.

✠ Ego Alexander S. Mariæ in Via lata Diaconus Card. Esten. promitto voueo, & juro.

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ Ego Franciscus S. Angeli in foro piscium Diaconus Card. Boncompagnus, promitto, voueo, & juro.

✠ Ego Hypolitus S. Mariæ Nouæ Diaconus Card. Aldobrandinus, promitto, voueo, & juro.

✠

Io: Beninus.

N. Odot.

Registrata in Secretaria Breuium.

Anno à Natiuitate D. N. IESV Christi millesimo Sexcentesimo vigesimo primo, Indictione quarta, die verò vigesima sexta mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri D. Gregorii Diuina Prouidentia Papæ XV. Pontificatus sui anno primo. Introscriptæ literæ Apostolicæ, publicatæ, & Affixæ fuerunt ad Valuas Basilicarum S. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis ibidem earumdem litterarum originalibus appensis per aliquod temporis spatium, & exinde amotis deindè dimissis earundem litterarum copiis affixis, vt moris est per nos Augustinum Bracherium, & Brandimartem Latinum prælibati S. Domini Nostri Papæ Cursores.

Octauius Spada Magister Curs.

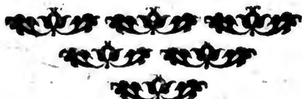
CERE-

CÆREMONIALE

Continens ritus electionis Romani Pontificis

GREGORIJ PAPÆ XV.

Iussu editum, & auctoritate confirmatum.

GREGORIVS EPISCOPVS

SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Literarum confirmationis Prohæmium.

DEcet Romanum Pontificem, quæ ad Ecclesiæ Catholicæ felix regimen, salubriter à se statuuntur, vt quàm facillimè obseruentur, pastorali sollicitudine prouidere, & ea, per quæ à se decreta debitum sortiuntur effectum, stabilire. Siquidem postquàm nouam Constitutionem de Romani Pontificis electione, ob causas in ea expressas, diuina adspirante gratia edidimus; ne eius vsus, & obseruantia, veteri Rituali Ecclesiæ Romanæ ferè inutili ob eandem Constitutionem reddito, proprij Cæremonialis directione destitueretur; nouum, prout sequitur, confici mandauimus. Quod, cum post nonnullornm S. R. E. Cardinalium, quibus negocium commisimus, diligens, vt res postulabat, adhibitum examen, confectum fuerit, & à Nobis approbatum; vt illud cum omnibus, & singulis in eo contentis, inuiolabilitèr obseruetur, ex nostri Pastoralis officij debito, prouidendum censuimus. Tenor autem illius est qui sequitur.

CÆREMONIALE.

Tenor Cæremonialis, & primò de Exequijs Romani Pontificis.

ROmanò Pontifice vita functo, Cardinales præstito in prima Congregatione iuramento de obseruanda Constitutione Gregorij Papæ XV. de reformatione Conclauis, vna cum alijs Constitutionibus, quæ legi, & iurari in ea hactenùs consueuerunt, exequias, pro eius Anima iuxtà ritum hucusque obseruatum, per nouem continuos dies facere debent, nisi fortè in illis nouem diebus aliquod festum ex præcipuis, & magnis incideret, propter cuius obseruantiam, exequias intermitti debere Cardinalibus videretur, hoc enim casu in numero quidem nouem dierum exequiarum intermissarum dies computantur: verùm impensa quæ in omissis exequijs facienda esset, in Pauperes Christi iuxtà Pij IV. Constitutionem distribuenda est. Qua etiam Constitutione, vt exequiarum impensis, quæ iam in immensum excreuerant, modus, & finis aliquis esset, cautum est, ne impensæ illorum nouem dierum, decem ducatorum millium summam, computatis omnibus, præter regalia Populo Romano præstari solita, excederent, & vt earum impensarum distributio, iustè fieret, tribus ex antiquioribus Cardinalibus, vni scilicèt ex quolibet ordine, ac S. R. E. Camerario, commissa fuit.

De impensis exequiarum.

De Missa Spiritus Sancti in Ecclesia S. Petri.

Exequijs defuncti Pontificis completis, & interim Conclaui opportuno præparato, Cardinales in Basilica Sancti Petri, vel alibi pro temporis, & loci opportunitate conueniunt, vbi per Decanum Sacri Collegij, vel eo impedito per alium ex antiquioribus Cardinalibus, Missa de Spiritu Sancto celebratur, & in fine per aliquem Prælatum, aut alium Virum doctum habetur oratio, in qua monentur, vt sepositis omnibus priuatis affectibus, solum Deum præ oculis habentes, Sanctæ Romanæ, & vniuersalis Ecclesiæ de Pastore sufficienti, & idoneo prouidere, omni qua possunt breuitate, & diligentia curent, ad Apostolicarum Constitutionum, & Sacrorum Conciliorum præscriptum.

De ingressu Conclauis.

Re Diuina peracta, Clericus cæremoniarum capit Crucem Papalem, & procedit, quem Cardinales sequuntur, Episcopi primum, deindè Presbyteri, postremò Diaconi cum suis cappis violaceis: Crucem præcedunt Familiares Cardinalium, & immediatè

tè

te Cantores Hymnum (*Veni creator Spiritus*) cantantes, post Cardinales, sequuntur Prælati, atque ita processionalitèr procedentes, Conclaue ingrediuntur, & cum ad Capellam peruenerint, Cardinalium Decanus apud Altare dicit orationem (*Deus qui corda fidelium*) qua finita leguntur, & iurantur per Cardinales Constitutiones de Romani Pontificis electione, & vna cum eis Constitutio nouissima Gregorij XV. Deindè Cardinales post sermonem habitum per Decanum, quo eos conuenientibus verbis ad electionis negocium ritè, & rectè peragendum hortatur, ad cellas fortè intèr eos iuxtà Constitutionem Pij IV. distributas, diuertunt, & post prandium omnes rursùs simul congregantur, & Officiales Conclauis, & alij præstant Sacro Collegio iuramenta consueta.

Cardinales autem ingressi Conclaue non exeant, vespere reuersuri, sed in ipso, omninò permaneant: Ipsumque Conclaue, post ter iussu Cardinalis Decani personatam campanulam, videlicèt prima vice circa primam horam noctis, secunda circa secundam, & tertia circa tertiam, exclusis omnibus, qui in Conclaui remanere non debent, intùs, & extrà claudatur, & claues S. R. E. Camerario, ac Magistro Cæremoniarum, & Prælatis custodibus Conclauis iuxtà solitum assignentur. De hora claudendi Conclaue.

Deindè accensis fanalibus, tres Cardinales Capita Ordinum, & Camerarius, vna cum Magistro Cæremoniarum latebras, & angulos omnes Conclauis diligentèr perquirunt, ne quis ex ijs, qui esse in Conclaui prohibentur, intùs remanserint. In Conclaui autem, esse possunt Familiares Cardinalium, & alij Officiales, & Ministri Conclauis, qui in Constitutione Pij IV. recensentur, quibus adduntur duo alij, vnus Famulus pro Magistris Cæremoniarum, & alius pro Secretario Sacri Collegij; hac tamen conditione adiecta, vt Famulus Magistorum Cæremoniarum, actu vni ex illis inseruiat, & per sex menses ante, fuerit eius continuus commensalis, quæ conditio in Famulo Secretarij similitèr exigitur, omnium autem istorum Conclauistarum, post prandium diei sequentis, fit recognitio, ne quis inter illos fortè esset ex ijs, qui in Conclaui esse non possunt, quæ recognitio, vt certiùs fiat, iubentur Conclauistæ omnes intrare Cappellam, & postea singillatim recensentur. De Conclauistis.

De colloquijs, litteris, cibis, & vestibus.

Clauso Conclaui, seruari debent omnia, quæ de colloquijs, litteris, & cibis, & quæ de non ingredientibus Cardinalibus, aut ijsdem, aut eorum Familiaribus postquam ingressi sunt exeuntibus; in Constitutione Pij IV. sancita sunt. Quod verò attinet ad vestes, non solùm cum ad electionem Cardinales procedunt, croceis vti debent, sed iuxtà vetus Cæremoniale, cum aliquid collegialitèr agendum est.

De Capitulis ante electionem, & de voce actiua Cardinalium.

Porrò capitula, quæ ante electionem fieri solent à singulis Cardinalibus subscribenda, etiam ad fauorem Conclauistarum fieri poterunt, vel ante ingressum Conclauis, vel post ingressum, dummodò per ea non retardetur, aut differatur ingressus, vel electio; Quoniam autem iuxtà Constitutionem Pij IV. Cardinales, qui saltem in ordine Diaconatus constituti non sunt, ad electionem Romani Pontificis non admittuntur, inspiciendum erit antequam ad electionis negocium procedatur, an aliqui ex Cardinalibus præsentibus ordine prædicto careant; nam si careant, à suffragio ferendo excludendi erunt, nisi priuilegio Pontificio muniti sint. De Cardinali autem, cui ante mortem Pontificis, os fuit clausum, aliquando dubitatum est, verùm à Pio V. fuit hæc dubitatio sopita per eius Decretum editum 26. Ianuarij 1571. quo declarauit huiusmodi oris clausuram, cæremoniam quandam esse, ea de causa introductam, vt Cardinales, antequam in Consistorijs, & Congregationibus suffragium ferant, de modestia, quæ ab ipsis in his, & alijs actibus adhiberi debet, quodammodò admoneantur, non autem pertinere ad præcipuam Cardinalium facultatem; quæ circa Summi Pontificis electionem versatur, quæ declaratio Pij V. semper hucusque obseruata fuit.

Quomodo præcauendę nullitates electionis ab Executoribus Constit. Gregorianæ.

Quoniam autem ex Gregoriana Constitutione, ad actum electionis sub pœna nullitatis deuenire non possunt Patres, nisi clauso Conclaui: tres Cardinales, & Camerarius eiusdem Constitutionis executores deputati prouidebunt, vt statim post clausum Conclaue, diligens per aliquos fiat inquisitio super ipsa clausura, eaque in effectu reperta, curabunt, vt de ea publicum fiat documentum per Magister Cæremoniarum rogandum, & post huiusmodi documentum, etiam si Conclaue in totum, vel pro parte de facto apertum fuisse reperiatur, semper tamen clausum, & pro clauso censeri, & haberi debet ad effectum validitatis electionis, donec

de

de consensu duarum partium Cardinalium præsentium, per secreta suffragia apertum esse declaretur. Hæc tamen declaratio electionis, quæ ante ipsam facta fuerit, nullatenùs præiudicare debet, neque ob ipsam declarationem, præcedens electio impugnari potest.

Manè sequenti post clausum præcedenti nocte Conclaue, post solitum campanulæ sonum, conueniunt Cardinales in eo præsentes, qui infirmitate non sunt impediti, ad Capellam Paulinam, & ibi celebrata consueta Missa, & facta Cardinalium communione, statim ad negocium electionis procedere debent, quod quidem hodiè ex Gregor. Constitutione, vno tantùm ex tribus modis, siue formis peragendum est, alioquin electio nullitatis vitio subiacet. De formis electionis.

Primus modus est, qui quasi per inspirationem vocatur, quando scilicet omnes Cardinales, quasi afflati Spiritu Sancto, aliquem vnanimiter, & viua voce Sammum Pontificem proclamant; circa quem modum ex Constitutione Gregoriana, infrascripta notari possunt. De inspiratione.

Primùm, hæc forma electionis practicari potest solùm in Conclaui, & eo clauso. Secundò, debet fieri electio secundùm hanc formam ab omnibus, & singulis Cardinalibut in Conclaui præsentibus. Tertiò, communiter, & nemine eorum dissentiente. Quartò, nullo præcedente de persona speciali tractatu, per verbum (eligo) intelligibili voce prolatum, aut scripto expressum, si voce non possit proferri, exemplum autem hnius, potest esse huiusmodi. Si aliquis Patrum, clauso Conclaui, nullo, vt præfertur, præcedente speciali tractatu, diceret, Reuerendissimi Domini perspecta singulari virtute, & probitate Reuerendissimi D. N. iudicarem illum eligendum esse in Summum Pontificem, & ex nunc ego ipsum eligo in Papam. Deindè hoc audito, si cæteri Patres nemine excepto, sequentes primi sententiam eodem verbo (eligo) intelligibili voce prolato, aut si non potest in scriptis expresso, eundem N. de quo nullus specialis tractatus præcessit, communiter eligerent, ipse N. esset canonicè electus, & verus Papa secundùm hanc electionis formam, quæ dicitur qer inspirationem, seù, vt in sacris Canonibus scriptum est, quasi per inspirationem.

Se-

De Compromisso.

Secundus modus, est per compromissum, quando scilicet Cardinales ad electionem per hanc formam, seu viam procedere volentes, committerent aliquibus ex Patribus eligendi potestatem, vt vice omnium, Ecclesię Catholicæ prouideant de Pastore, cuius formæ praxis potest esse huiusmodi. Primò omnes, & singuli Cardinales inConclaui clauso præsentes, nemine eorum dissentiente, in aliquos ex Patribus compromissum faciunt, exempli gratia in hanc formam, in nomine Domini Amen. Anno ab eiusdem &c. mense &c. die &c. Nos Episcopi, Presbyteri, & Diaconi S.R.E. Cardinales omnes, & singuli in Conclaui existentes, videlicet N. N. (& singillatim omnes nominentur Cardinales) elegimus, & eligimus per viam procedere compromissi, & vnanimiter, & concorditer, nemine discrepante, elegimus compromissarios N. N., & N. Cardinales &c. quibus damus plenariam facultatem, & potestatem prouidendi S. R. E. de Pastore sub hac forma videlicet (Hic optimum erit, vt Cardinales Compromittentes exprimant modum, & formam, secundùm quam Compromissarij debent eligere, & secundùm quam electus debet censeri verus, & legitimus Papa, vt puta si electi sint tres Compromissarij, declarandum est, an ad hoc, vt electio sit valida, priùs proponere debeant Sacro Collegio personam, vel personas ab ipsis nominandam, vel nominandas ad Pontificatum, an verò absolutè debeant electionem peragere; an omnes tres debeant conuenire in vnam personam; an verò sufficiant, quod duo in vnam concordent, & an debeant nominare aliquem de Collegio, vel etiam aliquem extra Collegium, & alia his similia.) His autem, vel alijs similibus expressis, addi compromisso solet tempus, ad quod vsque volunt Cardinales, potestatem Compromissarios habere eligendi, & postea subiunguntur hæc verba. Et promittimus nos illum pro Romano Pontifice habituros, quem DD. Compromissarij secundùm formam prædictam duxerint eligendum, vel alia ad formam Compromissarijs præscriptam accommodata.

Secundò, completo huiusmodi mandato, Compromissarij ad partem in aliquo loco separato se conferunt, & de electione facienda tractant, & solet inter eos præmitti protestatio, quod per quamcumque prolationem verborum suum dare consensum

ſum non intelligunt, niſi in ſcriptis illum expreſsè ponant, Et hæc proteſtatio, videtur neceſſaria inter Compromiſſarios, vt verbis humanis, & reuerentialibus inter ſe, ſine præiudicio vti poſſint.

Tertiò, facta per Compromiſſarios electione ſecundùm formam eis præſcriptam,& ſeruatis ijs, quæ Gregorius XV. in ſua Conſtitutione iuſſit, electus per huiuſmodi viam compromiſſi, eſt canonicus, & verus Papa.

Tertius modus, ſeù forma electionis Romani Pontificis eſt, quæ vocatur per Scrutinium, vel per Scrutinium, & Acceſſum, cuius formæ Ritus ſecundùm Gregorianam Conſtitutionem, quæ vult non ſolùm Scrutinium fieri ſecretum, ſed etiam Acceſſum, continet tres actiones, alteram, quæ anteſcrutinium, alteram, quæ Scrutinium, & tertiam, quæ poſtſcrutinium appellari poteſt. De ſcrutinio ſimplici, vel cum acceſſu.

Anteſcrutinij actus ſunt quinque, videlicet, præparatio ſchedularùm Scrutinij, & Acceſſus; Extractio Scrutatorum, & Deputatorum pro votis infirmorum per ſortem; Scriptio ſchedularum ſcrutinij; Earum complicatio, & obſignatio. De Anteſcrutinio.

Schedularum præparatio ad Magiſtros Ceremoniarum pertinet, qui eas impreſſas, vbi fieri poterit, alioquin vnius manu ſcriptas ſecundùm formam inferiùs deſcribendam accipient, tam pro ſcrutinio, quàm pro acceſſu, & ponent in duobus diſcis vulgò (bacili) nuncupatis, quos in menſa ante Altare collocabunt, vt indè poſſint Cardinales, cum opus fuerit, ſchedulas ſumere.

Forma autem ſchedulæ ſcrutinij quoad eius figuram attinet, erit altera parte longior, hoc eſt plùs longa, quàm lata; longitudo eius, erit ferè palmi, latitudo autem dimidij palmi; Quo verò ad contenta in ea, in anteriori eius parte, quæ breuitatis gratia facies nominari poteſt, tria continere debet; Primò in ſuperiori parte ſecundùm eius latitudinem, duo hæc verba (Ego Card.) cum tanta ad inuicem diſtantia, vt inter ipſa, nomen proprium Cardinalis eligentis ſcribi poſſit, & paulò inferiùs duos circulos paruos, ad loca ſigillorum indicanda. De forma Schedularum ſcrutinij.

Secundo, in medio continere debet hæc verba:

Eligo in Summum Pontificem Reuerendiſſimum Dominum meum D. Cardinalem

Tertiò,

De forma schedularũ accessus.

Tertiò, in parte inferiori, alios duos paruos circulos ad loca sigillorum similiter demonstranda. Forma verò schedulæ accessus, eadem prorsus est, quæ scrutinij, nisi, quod in medio eius, loco verborum (Eligo in Summum Pontificem Reuerendissimum D. meum Card.) ponuntur hæc verba (Accedo Reuerendissimo D. meo D. Cardinali) verùm facilius, quæ dicta sunt, percipiuntur ex infrascriptis figuris, & exemplis.

EXEM-

EXEMPLVM FACIEI Schedulæ Scrutinij.

Ego Card.

Eligo in Summum Pontificem R.^{m} D. meum D. Card.

EXEMPLVM FACIEI

Schedulæ Accessus.

Ego Card.

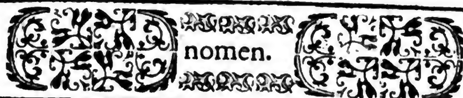
Accedo Reuerendiss. D. meo
D. Card.

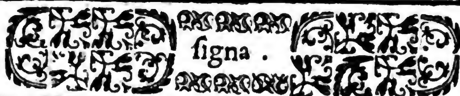
In exteriori autem parte Schedularum tam Scrutinij, quàm Accessus, quæ tergùm nominari potest, duo sunt imprimendi limbi ex illis, quos ad ornatum librorum impressores adhibent, & vulgari vocabulo, *fregi*, nuncupant, quorum primum circa sui medium continet hoc verbum, *Nomen*, impressum secundùm longitudinem ipsius limbi; alterum vero contiuet hoc verbum, *Signa*, similiter impressum, vt præcedens. Hi autem limbi excogitati sunt ab obscurandum diaphanum paginarum, ne scilicet ad lumen, nomina,& signa eligentium conspici possint,vbi verò impressoris copia non fuerit, limborum defectus, lineis suppleri poterit; Sed hæc fient clariora per infrà positam figuram tergi schedularum Scrutinij, & Accessus.

EXEMPLVM TERGI

Schedularum Scrutinij, & Accessus.

Secundus actus antescrutinij, est extractio Scrutatorum, & Deputatorum pro votis infirmorum, quæ extractio antequam ad scrutinium procedatur, sorte facienda est, hoc modo. In vno sacculo, aut vase, publicè ponantur tot schedæ, vel si magis placet spherulæ ligneæ palàm numeratę, quot sunt Cardinales præsentęs in Conclaui, cum eorum nominibus: deindè per vltimum Diaconum extrahantur primò Scrutatores tres, & posteà tres Deputati pro votis infirmorum, qui breuitatis gratia Infirmarij appellari possunt, de quorum omnium officio inferiùs suo loco scribetur, quod si in extractione Scrutatorum, & Infirmariorum, ac etiam Recognitorum, de quibus suo loco dicetur, extracti fuerint Cardinales, qui ob infirmitatem, aliudue impedimentum muneribus prædictis satisfacere non possint, alij non impediti, loco illorum extrahantur: Peracta verò extractione, schedæ, seù spherulæ eorum, qui extracti fuerunt, in sacculum, seù in vas iterùm conijciantur. De Scrutatoribus, & Infirmariis

Tertius actus antescrutinij, est schedularum scrutinij scriptio, quæ fiet hoc modo. Ad duas, vel plures paruas mensas, quæ erunt cum atramento, & calamis paratæ in loco Cappellæ apto, vt qui scribunt conspici possint, quid verò scribitur, non possit, accedent Cardinales per ordinem, incipiendo à Decano, & ibi sedentes in scabellis paratis schedulam quisque suam acceptam priùs ex disco, scribet hoc modo. Primò in prima parte in spatio inter verba (Ego Card.) scribet proprium nomen; deindè in secunda parte nomen illius, quem eligit, charactere tamen, quantùm fieri potest alterato, vt manus scribentis cognosci non possit; & caueat, ne plures in schedula scribat; quia suffragium iuxtà Gregorianam Constitutionem esset nullum. In tertia verò parte signa, hoc est numerum aliquem, & dictum aliquod scripturæ, seù verbum, aut aliquid huiusmodi, vt in exemplo pro faciliori intelligentia oculis subiecto, videre est. Quomodo in schedula scribatur nomen eligentis, & electi.

* * * * * * * *
* * * * * * *
* * * *
* * *

Exem-

Exemplum Schedulæ Scrutinij ſcriptæ.

Ego Bonifacius Card. Caetanus.

Eligo in Summum Pontificem R.mum D. meum D. Card. Baronium.

18. Gloria in excelſis.

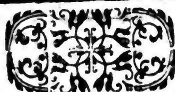
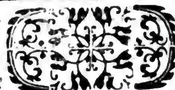
Ego Robertus Card. Bellarminus.

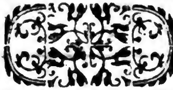

Eligo in Summum Pontificem R.D.
meum D. Card. Baronium.

18. Gloria in excelsis.

nomen.

ſigna.

Quartus actus antescrutinij, est schedularum complicatio, quæ vt expeditiùs peragi à Card. valeat, poterit à Cæremoniarijs Magistris, cùm eas præparant, fieri in hunc, qui sequitur modum. Binæ fient plicaturæ ex vtraque parte cuiusque schedulæ, ita vt nomen eligentis, & signa cùm fuerint scripta, maneant tecta ex vtraque parte à limbis; deindè quod reliquum est ita complicetur, vt schedula ferè ad latitudinem pollicis redigatur, prout ex complicata schedula, quæ hic exempli gratia ponitur, conspici potest. De complicatione schedulæ. Hic poni debet exemplum schedulæ complicatæ.

Cæterùm Magistri Cæremoniarum schedulas, non complicatas vt suprà, sed explicatas, & cum cera rubra in paruis circulis, ponent in discis, & Cardinales, postquam eas, vt supra scripserint, eo vsque solùm plicabunt, quo nomen, & signa eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cum schedulas, vt infra dicetur, obsignauerint. De obsignatione schedulæ.

Quintus, & postremus actus antescrutinij, & schedularum obsignatio, quæ ab vnoquoque Cardinali facienda erit in tergo schedularum cum sigillo ad hoc parato, in loco paruorum circulorum vbi cera fuerit posita. Porrò sigillum non debet esse solitum Cardinalis, sed aliud, & secretè habitum, & ita simplex, vt facilè notari possit, veluti, si in sigillo sculpantur, aut tres numeri, aut tres litteræ, & numeri, vel vna tantùm imago, & hæc de antescrutinio sufficiant; Cæterùm, quod attinet ad Cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferiùs suo loco dicetur.

Sequitur secunda actio, quæ nomine scrutinij appellata fuit. Octo sunt huius actionis actus, videlicet: Delatio schedulæ, Iuramenti præstatio, positio schedulæ in calicem, schedularum mixtio, earum numeratio, scrutinij publicatio, schedularum in filum insertio, earum depositio seorsum. De scrutinio, & eius actibus.

Delatio schedulæ, & duo sequentes actus, qui meliùs simul describuntur ob eorum connexitatem, hoc modo fient. Quilibet Cardinelis propriam schedulam postquam illam scripserit, obsignauerit, & complicauerit; duobus primis digitis sumet, ac eleuata manu palàm deferet ad Altare, penès quod stant Scrutatores, & in quo est calix magnus ad recipiendas schedulas paratus, & patena coopertus, ibique genuflectens, aliquantulum orabit, deinde surgens alta, & intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quæ in tabella super Altari posita descripta habetur: TESTOR CHRISTVM DOMINVM, QVI ME IVDICATVRVS EST, De delatione schedulæ in calicem, & iuramento.

ME ELIGERE, QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Post hæc schedulam in patenam ponet, & patenam mittit in calicem, quo facto inclinabit se ad Altare, & ad suum locum reuertetur. Et hæc seruanda erunt, si Cardinalis ad Altare pergere possit: nam si ob infirmam valetudinem non possit, & præsens in Cappella sit, vltimus Scrutator discum cum schedulis ad eum deferet; ex quo Cardinalis infirmus vnam accipiens, eum in loco suo secretè, vt suprà dictum est conficiet; deindè præuio iuramento prædicto schedulam obsignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palàm deferet ad Altare, & sine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obseruanda erunt per vltimum Scrutatorem erga eos Cardinales, qui in Cappella præsentes ob valetudinem ad Altare pergere non poterunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi sint in suis cellis, tres Card. Infirmarij, vt supra extracti, ad eos accedent cum capsula altitudine vnius palmi, in cuius superiori parte sit rima, seù foramen, eius magnitudinis, vt per illud schedula complicata possit per suam latitudinem intus capsulam transmitti, quam capsulam antequam Scrutatores Infirmarijs tradant, palàm aperient, vt cæteri Cardinales possint eam inanem, & vacuam conspicere, deinde claudent, & clauem ponent super Altare; deinde Infimarij cum capsula clausa, & cum paruo disco tot schedulas continentes, quot sunt infirmi Cardinales, ad vnumquemque eorum accedent; & Infirmi acceptas ex disco schedulas, secretè scribent, obsignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento in capsulam per rimam mittent; quòd si Infirmi scribere non possint, alii eorum arbitrio deligendi, præstito de secreto seruando in manibus Infirmariorum iuramento, prædicta facient: atque hi aduertere debent, quòd non solùm iuramenti vinculo tenentur seruare Secretum, sed etiam in excommunicationem latæ sententiæ, si contrafecerint, incurrent. His peractis Infirmarij ad Cappellam reuertentur cum capsula, quam Scrutatores aperient, & schedulas in ea contentas, palàm numerabunt: & tot repertas, quot sunt infirmi, ponent singillatim in patenam, & per patenam simul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur scrutinij actio, Infirmarij poterunt proprias schedulas post Decanum conficere, & calicem ponere, deindè dùm cæteri

[Marginal notes: De impedimentis valetudine. — De Infirmis — Monitio.]

Car-

Cardinales Scrutinium agunt, ad infirmos pergere, ad accipienda eorum suffragia eo modo, quo proximè ante dictum est.

De mixtione schedularum.

Quartus actus Scrutinij est schedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, Calice in quo ipsæ schedulę positę fuerunt, patena cooperto, pluries agitato.

De numeratione schedularũ.

Quintus actus, est numeratio schedularum, quæ palàm fiet per vltimum Scrutatorem capiendo singillatim vnamquamque schedulam ex Calice; eamque ponenda in alium, qui ad hoc paratus sit, Calicem vacuum. Quòd si numerus schedularum, non respondeat numero Card. omnes comburendæ sunt, & iterum, idest secunda vice, ad suffragia statim est deueniendum: Si verò numerus schedularum numero Card. respondeat, prosequendi sunt alij actus scrutinij.

De publicatione scrutinij.

Sextus actus, est publicatio Scrutinij, quæ fit pe Scrutatores, qui sedent ad mensam ante Altare positam, fiet hoc modo; Primus Scrutator accipiet vnam schedulam, eamq; intactis sigillis explicabit, & viso in ea schedula electi nomine, eam tradet secundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perspecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Cardinales præsentes notare possint suffragium in folio impresso, quod penès se habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxtà nomen Card. ex schedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris schedulis in Calice positis, vsque ad vltimam; Quòd si in Scrutinij publicatione, inueniant Scrutatores duas schedulas ità complicatas, vt ab vno tantùm datas fuisse appareat, si quidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, schedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno suffragio, si verò diuersi fuerint nominati, neutrum suffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana statuitur de illa schedula, in qua plures nominati sunt; Scrutinium tamèn neutro casu vitiatur. Cęterum suffragia prædicta, finita scrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam summam redigi, vel in separato folio notari, hoc modo Reuerendissimis D. Cardinalis A. habet suffragia 20., & Reuerendissimus D. Cardinalis B. habet suffragia 15. & sic de alijs; quod fit ne Cardinalem cum opus est, cogantur semper numerare suffragia, quæ iuxta nomina Cardinalium notarunt.

Septimus actus Scrutinij, est schedularum in filum insertio, quę

De ſchedularum in filum inſertione.

vt ſchedulæ ipſæ cautiùs conſeruari poſſint excogitata fuit. Hæc autem inſertio fiet per vltimum Scrutatorem; inſerendo ſchedulam vnamquamque poſtquàm eam perlegerit, acu cum filo ad hunc effectum parato, in loco, vbi eſt verbum, ELIGO.

Octauus, & poſtremus Scrutinij actus, eſt depoſitio ſchedularum ſeorſum, quæ ſimiliter fiet per vltimum Scrutatorem, qui finita inſertione omnium ſchedularum in filum, capita fili nodo iunget, & ſchedulas omnes ita colligatas, in alium calicem vacuum, vel in menſa ſeorſùm ponet.

De poſt ſcrutinio, & eius actibus

Sequitur tertia, & poſtrema actio, quæ poſt ſcrutinium appellata fuit, cuius actus, ſi ſecuta ſit electio per ſcrutinium, tres tantùm ſunt, videlicet: Numeratio ſchedularum, recognitio ſuffragiorum, & ſchedularum combuſtio, de quibus inferiùs ſuis locis dicetur. Si verò per Scrutinium non ſit ſecuta electio, actus ſunt ſeptem, videlicèt: Acceſſus Sigillorum, & ſignorum aperitio; Eorum annotatio; Suffragiorum examen; Suffragiorum ſcrutinij, vel ſcrutinij, & acceſſus numeratio; eorum recognitio; Et ſchedularum combuſtio.

De acceſſu.

Primus itaque actus, eſt Acceſſus, qui immediatè poſt ſcrutinium, hoc eſt, poſt depoſitas ſeorsùm ſcrutinij ſchedulas fiet, niſi fortè in ſcrutinio fuerit creatus Papa; tunc enim nullus fieri debet acceſſus, in quo quidem acceſſu eadem omnia ſeruanda ſunt à Cardinalibus, quæ dicta ſunt ſeruari debere in ſcrutinio peragendo tàm in ſchedularum ſcriptione, obſignatione, complicatione, delatione, & poſitione in calicem, quàm in earum numeratione, publicatione, notatione ſuffragiorũ, & inſertione in filum, ac depoſitione ſeorsùm, exceptis tamen infraſcriptis.

Differentia Schedularũ acceſſus, & ſcrutinij.

Primò, quod Cardinales, ſchedulas pro acceſſu, ſumere debent ex diſco ſchedularum acceſſus; Secundò in ſchedularum acceſſus ſcriptione ſi Cardinalis nemini velit accedere, debet in media ſchedulæ parte, loco nominis Cardinalis, qui ſcribendus eſſet, ſi ad eum fieret acceſſus, ſcribere, Nemini; Schedula autem acceſſus ſcribi, & obſignari debet cum eiſdem ſigillis, & ſignis ſchedulæ ſcrutinij ſub pœna nullitatis ſuffragij ipſius acceſſus; Tertiò, quòd non poteſt acceſſus fieri ad eum Cardinalem, qui in ſcrutinio ſaltèm vnum ſuffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipſomet Cardinali fuit in ſcrutinio nominatus; Quartò, quamuis in acceſſu non liceat plures nominare, ſicut non licet in ſcrutinio plures eligere

ſub

sub pœna nullitatis suffragij, tàm in accessu, quàm in scrutinio; nihilominus licebit accedere vni ex pluribus nulliter à se nominatis in scrutinio, dummodò ei ab alio aliquod suffragium, non tamen nulliter, vt præfertur, in ipso scrutinio datum fuerit; Quintò, quo in accessu non præstatur iuramentum, de quo supra, quia in scrutinio fuit iam præstitum per illa verba; (Et quod idem in accessu præstabo.) Sextò, denique Infirmarij deferre debent ad infirmos schedulas accessus, & simul etiam vnum folium impressum, in quo sit notatus suffragiorum numerus palàm recognitus, quæ quisque Card. in scrutinio nominatus, obtinuerit.

De inspectione, apertione, & collatione, seù annotatione schedularum.

Secundus, tertius, & quartus actus post scrutinij sunt Sigillorum, & Signorũ aperitio, eorum annotatio, & Suffragiorum examen, qui tunc solùm locum habere possunt, quando secuta est electio per scrutinium, & accessum: fieri autem debent hoc modo.

Primus scrutator schedulas accessuum, quos obtinuit electus, in ea parte solùm, quæ signa continet, aperiet, & inspectis diligenter earum sigillis, & signis, apertas, ac in filo, vt erant insertas, tradet secundo Scrutatori, & secundus, eadem inspectione facta, porrigit tertio, qui alta, & intelligibili voce, sigilla, & signa prædictarum Schedularum enunciabit, & annotabit in latere sinistro folij impressi, ad hunc effectum parati, sub verbis (Sigilla, & Signa accessum) quam etiam annotationem facient cæteri Cardinales, si voluerint, in simili folio impresso.

De examine suffragiorum.

Deindè primus Scrutator reliquis Scrutatoribus inspicientibus, pro accessum prædictorum examine capiet schedulas scrutinij, & incipiens ab vno capite fili, in quo insertæ sunt, sigillum primæ eius schedulæ quæret in sigillis accessuum notatis, vt supra in folio impresso, & si illud in eo non inuenerit, omissa prima scrutinij schedula, capiet secundam, eiusq; sigillum similiter quęret; quod si etiam non inuenerit, capiet tertiam, & deindè sequentes singillatim, donec sigillum alicuius earum inueniat, eoq; inuento, scrutinii schedulam in ea parte, vbi signa sunt, aperiet, & si non inuenerit signa huius schedulæ concordare cum signis accessus, schedulam illam omittet, & aliam capiet, sicut paulò ante de schedulis non concordantibus in sigillo dictum est; si verò inuenerit signa concordare, ostendet illa secundo, & tertio Scrutatoribus, qui vnà cum ipsis, post diligens examen super identitate sigillorum, & signorum ambarum schedularum, scrutinij scilicet,

cet, & accessus, inspiciet, an idem, vel diuersi in vtraque schedula sint nominati, & si idem nomitatus sit, suffragium accessus nullum censebitur, si vero diuersi nominati sint, suffragium accessus pro valido habebitur: & hoc casu tertius Scrutator sigillum, & signa schedulæ Scrutinij, ac etiam nomen electi, qui in ea continetur, alta, & intelligibili voce enunciabit, & annotabit in latere dextero prædicti folii impressi, sub verbis (Sigilla, & signa scrutinij respondentia accessibus) notabit autem ea exaduerso accessus concordantis in sigillo, & signis; quam annotationem cæteri quoque Cardinales, si voluerint, in simili folio impresso facient.

Sed huiusmodi actus, qui explicatione difficiliores sunt, quàm operatione, exemplo melius percipientur.

EXEMPLVM

Folij impressi, in quo Accessus, & Scrutinij Sigilla, ac Signa concordantia annotantur.

Litteræ Alphabeti indicant Sigillum.

Sigilla, & signa Accessuum.	*Sigilla, Signa Scrutinij Accessibus respondentia.*	*Cardinales nominati in Scrutinio.*
ACD. 43. Deus.		
BRE. 32. Bonitas.	BRE. 32. Bonitas.	Card. S. Eusebij.
RGI. 50. Beatitudo.	RGI. 50. Beatitudo.	Card. S. Sixti.
N.S.P. 26. Gloria.		

Monitio ad Scrutatores.

Quod si fortasse in ista inquisitione contingat duas, vel plures schedulas scrutinij, reperiri cum eisdem sigillis, & singulis alicuius schedulæ accessus, tunc si in earum aliqua electus nominatus fuerit, in alia verò alius, Primus Scrutator reliquis Scrutatoribus similiter inspicientibus, scrutinij schedulas huiusmodi, & schedulam accessus, in ea etiam parte, in qua est nomen eligentis, & accedentis, aperiet, vt constare possit secundùm Gregorianam Constitutionem de validitate, vel inualiditate accessus, si verò in aliqua huiusmodi schedularnm scrutinij concordantium cum accessu non sit nominatus, electus debent eę schedulæ omitti, & ad subsequentes procedendum erit.

Quin-

Quintus actus postscrutinij, est numeratio suffragiorum, vel scrutinij solius, vel scrutinij, & accessus, quę fiet per Scrutatores semper, siue secuta sit electio, siue non: & si quidem secuta non sit electio, vt sciatur, quod in eo scrutinio, vel scrutinio, & accessu, non habetur Papa; si verò secuta sit, vt constet de canonicis Pontificis electione; fiet autē hęc numeratio suffragiorum hoc modo. Scrutatores in vnam summā redigent suffragia, quæ quilibet nominatus in Pontificem obtinuit, siue in scrutinio solo, siue in scrutinio, & accessu simul, & si inuenerint nullum ex nominatis ad duas tertias partes suffragiorum peruenisse, non habetur Papa in illo scrutinio, siue scrutinio, & accessu; Si verò inuenerint aliquem ex nominatis duas tantùm partes suffragiorum obtinuisse, aperient electi schedulam, etiam in ea parte, in qua est nomē eligentis; & si quidē ex ea apparuerit electum alij suffragatū fuisse electio eius erit canonica; si verò constiterit sibi suffragiū dedisse eius electio ex dispositione Gregorianæ Constitutionis nulla erit ob defectum vnius suffragij. Si denique plures inuenerint duas tertias partes suffragiorum obtinuisse, vel etiam vltra duas tertias, tunc in suffragiorum paritate nullus erit electus; in paritate verò, ille est canonicus Papa, qui superat alium, etiam in vno suffragio.

De numeratione suffragiorum.

Sextus actus postscrutinij, est recognitio, quę per Recognitores, siue secuta sit electio, siue non, fiet, inspiciendo tam schedulas scrutinij, & accessus, quàm suffragiorum annotationes factas per Scrutatores, vt per huiusmodi recognitionem constare possit, an Scrutatores sincerè, & fideliter muneri suo satisfecerint. Recognitores autem extrahentur sorte, vt Scrutatores, & Infirmarij, statim quidem postscrutinium, si secuta sit in eo electio, si verò non sit secuta, post scrutinium, & accessum, cum scilicet Scrutatores suum impleuerint munus per numerationem suffragiorum, & hæc extractio fiet, siue secuta sit electio in scrutinio, & accessu, siue non.

De recognitione, & recognitorum extractione.

Septimus, & postremus actus postscrutinij, est combustio omnium schedularum, quæ semper, & palam per Scrutatores fiet, ac statim post recognitionem, siue electio sit secuta, siue non. Et hęc omnia, quæ de scrutinij ritibus sunt exposita, seruanda erunt diligenter à Cardinalibus in omnibus scrutinijs, siue fiant manè post Missam, siue vespere post Hymnum (*Veni Creator Spiritus.*) Atque hi sunt Ritus ex præscripto Constitutionis Gregorij PP.XV. in electione Romani Pontificis obseruandi.

De combustione schedularum.

Mo-

Litteræ Gregorij PP. XV. confirmatoriæ ceremonialis.

Motu itaque proprio,& ex certa ſcientia noſtra,ac de Apoſtolicę poteſtatis plenitudine,omnia,& ſingula in prædicto Cęremoniali ordinata, & quomodolibet contenta, tenore pręſentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illiuſque omnibus,& ſingulis perpetuæ, & inuiolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adijcimus, eaque à Ven.Fratribus noſtris S.R.E.Cardinalibus,omnibuſque, & ſingulis alijs, ad quos ſpectat, & ſpectare quomodolibet poterit in futurum, omninò obſeruari præcipimus, & mandamus, ac Cęremoniale huiuſmodi,in totum,vel in parte mutari, vel ei aliquid addi prohibemus. Decernentes ſic, & non aliter per quoſcumque, ac eoſdem S.R.E.Cardinales, ſublata eis,& eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate vbique iudicari, & definiri debere. Non obſtantibus omnibus illis, quæ in primo d. Conſtitutione voluimus non obſtare,cæteriſque contrarijs quibuſcumque.Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, adiectionis, pręcepti, mandati, prohibitionis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat.Romæ apud S.Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo primo, quarto Idus Martij, Pontificatus noſtri Anno II.

V.Dat.

Io.Beninus.

N.Odot.

Anno à Natiuitate Domini noſtri Ieſu Chriſti milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo ſecundo Indictione quinta, die verò ſecunda menſis Aprilis Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. Gregorij Diuina Prouidentia Papæ XV. Anno eius ſecundo, introſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ,& publicatæ fuerunt ad valuas Baſilicarum S.Ioannis Lateranen. Principis Apoſtolorum de Vrbe,ac Cancellariæ Apoſtolicæ,& in acie Campi Floræ, dimiſſis ibidem earumdam litterarum originalibus appenſis per aliquod temporis ſpatium,& exindè amotis, deindè dimiſſis earumdem litterarumcopijs affixis, vt moris eſt, per nos Auguſtinum Brachorium,& Brandimartem Latinum S.D.N.Papæ Curſores.

Octauius Spada Magiſter Curſorum.

S. D. N.

D. V R B A N I

DIVINA PROVIDENTIA

P A P Æ VIII.

Confirmatio Bullæ Gregorij XV. de electione Romani Pontificis, & Cæremonialis continentis illius ritus.

VRBANVS EPISCOPVS

Seruus Seruorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romani Pontificis prouidentiam spectare dignoscitur; vt ea, quæ salubriter à prædecessoribus suis, præsertim Sedis Apostolicæ, & vniuersalis Ecclesiæ decori, & vtilitati conducentia statuta sunt firma, & inconcussa quantum ex alto conceditur perseuerent. Cùm igitur formam in eiusdem Pontificis electione seruandam Sacrorum Conciliorum decretis, & varijs Apostolicis Constitutionibus sæpiùs præscriptam felicis recordat. Gregorius Papa XV. prædecessor noster pastorali sollicitudine permotus, vt res tanti ponderis postulabat perfectiùs dirigendam duxerit Constitutione desuper edita cuius tenor est talis. Gregorius Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Æterni Patris Filius, Magister, & Legislator Christus Dominus, cuius omnis actio, nostra est instructio, licet portaret omnia verbo virtutis suę, nec esset quicquam absconditum ab oculis eius, tamen priusquam ad Apostolatus munus duodecim Apostolos eligeret, & nominaret, quod aliàs vnquam fecisse in scripturis non legimus, pernoctare voluit in oratione Dei: & antequam B. Petro ouium suarum curam committeret, tertium repetita interrogatione, trinam extare æterni amoris eius professio-

K nem

nem, Nos scilicet erudiens quanta diligentia, cautione, & cura in omnium Pastorum electione adniti debeamus, vt boni eligantur, & fideles; præsertim verò in B. Petri Successoris, qui Orbis est lumen, Doctor gentium, & Pastor Pastorum. Quapropter satis etiam admonemur nihil eorum, quæ ad electionis Romani Pontificis negocium cautius, & melius transigendum conducunt omitti debere: salus enim non vnius membri, sed totius corporis agitur, cum de capite consulitur. Igitur, & si diuersis fel. record. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & SS. Patrum decretis salubriter prouisum est, vt eius electio ritè, & rectè peragatur, & in ea non caro, & sanguis, aut humana sapientia, quæ stultitia est apud Deum dominetur, sed Spiritus Sancti gratia omnia dirigantur, & gubernentur: nihilominus, vt dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam, experientia compertum est salubriori remedio locum non deesse. Nos igitur quos posuit Dominus, licet nullis suffragantibus meritis, regere Ecclesiam suam, nè in extremo die prætermissi officij in re tanti momenti à nobis ratio à districto Iudice exigatur, quod multorum etiam votis, & postulationibus multum expetitum est, Sancti Spiritus adspirante gratia, faciendum decreuimus, matura itaquè cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione habita de eorundem fratrum consilio pariter, & assensu, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, statuimus, decernimus, & declaramus in posterùm electionem Romani Pontificis fieri aliter non posse, quàm in Conclaui, & eo clauso, ac post celebratum in eo prima die Sacrosanctum Missæ solitum Sacrificium, cui Cardinales interesse, & in eo communicare consueuerunt, ac per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentium, præterquam si omnes, & singuli Cardinales similiter in Conclaui præsentes, nemine dissentiente, aliquibus ex eorundem Collegio Cardinalium committerent eligendi potestatem, vt vice omnium Ecclesiæ Catholicæ prouiderent de Pastore, aut nisi communiter ab omnibus, & singulis Cardinalibus, qui itidem in Conclaui præsentes erunt, nemine pariter dissentiente, quasi per inspirationem, nullo præcedente de persona speciali tractatu, per verbum Eligo, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si voce fieri non potuerit, expressum, fuerit celebrata. Numerum autèm Suffragiorum duarum ex tribus partibus Cardinalium in

Con-

Conclaui præsentium, vt electio per viam Scrutinij, aut Scrutinij, & accessus valida sit, decernimus, & declaramus ita esse censendum, vt in duabus tertijs partibus Suffragium electi non numeretur, nec quisquam siue Scrutinij, siuè Scrutinij, & accessus, siuè compromissi via procedatur, seipsum eligere, seù Suffragium sibi dare vllatenus possit: Electi tamen persona, si in Conclaui sit, debeat in numerum Cardinalium computari. Rursus nemo per viam Scrutinij, seù Scrutini, & accessus habeatur pro electo, nisi publicatis omnibus Suffragijs, & electi, si numerum tantummodo duarum ex tribus partibus habuisse compertum sit, etiam Schedulis apertis. At si contingat plures in Schedulis nominatos, duas tertias partes Suffragiorum tulisse, in Suffragiorum paritate neuter sit electus, in imparitate verò, qui numero Suffragiorum superior erit, dummodo duas tertias partes, etiam in vno suffragio excedat electus censeatur. Insuper in vnoquoque Scrutinio antequam Schedula in calicem mittatur à quolibet Cardinale iuramentum alta, & intelligibili voce fiat his verbis: Testor Christum Dominum, qui me iudicaturus est, me eligere quem secundùm Deum iudico eligi debere, quod idem in accessu præstabo. Et hoc iuramentum à nullo omittatur. Suffragiorum autem Schedulæ huiusmodi tam Scrutinij, quàm accessus, vbi fieri potuerit, impressæ omnino esse debeant, vbi non potuerit, vnius tantùm manu scriptæ sint; ita videlicèt, vt tam impressæ, quàm ita scriptæ, ea omnia, quæ in Schedulis huiusmodi exprimi solent, contineant, præter sola nomina, seù denominationes eligentis, & electi, & infrascripta signa, quæ omnia manu eiusdem eligentis scribantur: & nomen quidem eligentis in prima parte Schedulæ, electi verò in sequenti, & rursus electi quantùm fieri poterit charactere alterato, ita vt cognosci non possit: eaque Schedulæ pars in qua erit eligentis nomen claudatur, ac sigillo ad hoc parato, ac secretè habito, non autèm eo quo quisque vti solet obsignetur. Vt autèm videri possit, nè qui alicui accessit, eidem in Scrutinio suffragium dederit, Schedulæ omnes duobus alijs signis in vltima parte signentur, numero nempè aliquo, & breui dicto Sacræ Scripturæ, vel alio huiusmodi; quæ signa in vtraque Schedula tam Scrutinij, quàm accessus eadem sint. Postea verò pars illa Schedulæ, vbi hæc signa erunt, etiam complicetur, & obsignetur, nè à Scrutatoribus videri possit, nisi postquam fuerit per Scrutinium, & accessum electio perfecta, quo casu Sche-

dulæ accessus à Scrutatoribus ea in parte, vbi duo prædicta sunt signa, aperiantur, ijque inspectis, & earum sigillis, aliæ Schedulæ cum ijsdem signis notatæ, & in Scrutino datæ reperiantur, vt videlicèt an duo hæc signa, & sigillum eadem sint cognoscatur, & inde duo suffragia ab eodem Cardinali vni data non fuisse appareat. At si inter Schedulas Scrutinij nulla reperietur ijsdem signis notata, quibus Schedula Accessus signata erit, aut si quis eidem accesserit, quem in Scrutinio nominauerit, vtroque casu suffragium accessus nullum sit. Subscriptio autèm, seù nomen eligentis resignari non possit, nisi contingat, vt sigillum, & alia duo prædicta signa sint eadem cum signis, & sigillo alicuius alterius Cardinalis, aut alia difficultate cogente. Quod autem attinet ad nomen electi, illud eo modo à Cardinalibus scribatur, quomodo in folio impresso, vbi in Conclaui notari suffragia solent. Præterea, vt secreto cautius consulatur, Schedulæ suffragiorum conficiantur, vna, seù pluribus in mensis, in media Capella constitutis, ita à Cardinalibus remotis, & circumseptis, vt quid scribatur ab alijs videri non possit. Si quis verò ad mensam accedere, impeditus valetudine non poteris suffragium suum in loco suo secretè conficere debeat, & ad illud accipiendum vltimus Scrutatorum accedat. Et vt accessus secretè etiam peragatur, Scrutinio publicato, si electio per consensum duarum partium in eo non fuerit celebrata, statim antequam ad alios actus deueniatur, Cardinales Schedulam pro accessu formatam prædictis in mensis conficere, sicut in Scrutinio teneantur. Porrò vsus Schedularum pro accessu talis erit. Qui accedere alicui ex nominatis in Scrutinio voluerit, eius nomen scribet, qui verò noluerit, ac cognosci possit eum nulli accedere, in loco nominis scribat Nemini. Nulli autèm tam in Schedula Scrutinij, quàm accessus plures nominare liceat, alioquin suffragium in quo plures fuerint nominati nullum sit: accedere tamèn vni ex nominatis à se in dicta Schedula, vel alij, dummodo aliquod aliud suffragium in eodem Scrutinio tulerit, non prohibeatur, & in numerum Cardinalium in Conclaui præsentium numeretur. Nequè in quolibet Scrutinio, nisi semel accedere liceat, nequè per accessum ab alterius nominatione, in Scrutinij Schedula facta, recedi decernimus, & declaramus. Insuper antequam Schedulæ, siuè Scrutinijs, siuè Accessus à Scrutatoribus aperiantur, omnes ab ijs diligentissimè palàm numerentur, & si plures repertæ fuerint, quam sint Cardinales in Conclaui præsen-

ſentes omnes comburantur, & iterum ad ſuffragia ſtatim deueniatur. Si quis autem aliquid ex ſupra expreſſis non ſeruauerit, aut quomodocumq; directè, vel indirectè in aliquo contrauenerint, ſententiam excommunicationis ipſo facto incurrat. Præterea ſtatuimus, & ordinamus, quod ſi aliquem infirmitas impediuerit ad Scrutinium venire, ad eum adire debeant tres Cardinales, ſorte ante Scrutinium, vt infra, ad hanc rem ex omnibus Cardinalibus per vltimum Diaconum extracti, cum capſula perforata, ſed inani, & palàm à Scrutatoribus clauſa, cuius clauis ſuper altare remaneat, & Schedulam impreſſam illi deferre, ipſeque illam ſicut alij Cardinales, prȩuio iuramento ſupraſcripto, ſecretè conficere teneatur, deindè in capſulam conijciat, eaque per eoſdem Cardinales relata, & aperta, in calcem Schedula mittatur; Publicato deindè Scrutinio, ſi acceſſus agendus erit, vt etiam infirmi accedere poſſint, vnum ex folijs in quibus nomina Cardinalium, & ſuffragiorum numerus notatur à tribus Cardinalibus prædictis ſumatur, & palàm recognito numero ſuffragiorum, quæ quiſque in Scrutinio tulerit, ad infirmum vnà cum alia impreſſa Schedula, pro acceſſu parata, & cum eadem capſula ab ijs deferatur. Infirmus verò alicui accedere, vel nemini accedere debeat, omniaque, & ſingula ſeruentur, quæ de Scrutinij Schedula ſupra ordinata ſunt, ſub eadem excommunicationis latæ ſententiæ pœna. At ſi quis ſcribere valetudine impediatur, per alium præuio iuramento ab eo qui ſcribet prȩſtando, de ſeruando ſecreto, quod ſub eadem excommunicationis pœna ſeruari mandamus, ſcribere liberè poſſit. Ad hæc Scrutatores, ſicut & tres alij Cardinales, qui ad Infirmorum ſuffragia deferenda proficiſcentur, ex omnibus Cardinalibus præſentibus in Conclaui, nulla ordinis ſeruata diſtinctione, ſorte, immediatè ante quodlibet Scrutinium per vltimum Diaconum extrahantur, & qui ſemel extracti fuerint, in vas iterum conijciantur; alioquin ſi quis contrafecerit, ſicut ſi Scrutatores, vel Recognitores aliquid ſecreti in exercendo ſuo officio cognouerint, & illud reuelauerint, eandem latȩ ſententiæ excommunicationem incurrant. Finito Scrutinio, & acceſſu, ſiue electio ſequuta ſit, ſiue non ſit, tres alij Cardinales, ſorte pariter, vt ſupra extrahendi, Schedulas omnes recognoſcere debeant, ſigillo tamen, & duobus alijs ſignis, ſi aperta non fuerint intactis remanentibus. Quæ omnes, & ſingulæ Schedulæ, ſiue ſequuta, ſiue non ſequuta electione, poſtmodum ſtatim pa-

palàm comburantur. Similiter ne electio protrahatur statuimus, & ordinamus, vt sub simili excommunicationis pœna, eo ipso incurrenda, Scrutinium bis singulis diebus peragatur, ita vt etiam perficiatur, mane scilicet post solitam Missam, & prima quidem die tantùm post Cardinalium sacram peractam Communionem, & pomeridiano tempore hora opportuna, post Hymnum *Veni Creator Spiritus*, & orationem de Spiritu Sancto: idemque si compromissi via eligatur, obseruari debeat, atque ad Scrutinium cum tertium pulsata per loca solita Conclauis campanula de more fuerit, omnes, & singuli Cardinales conuenire debeant, valetudine non impediti, sub eadem excommunicationis latæ Sententiæ pœna Cardinales præterea omninò abstineant ab omnibus pactionibus, conuentionibus, promissionibus, intendimentis, condictis, fœderibus, alijsque quibuscumque obligationibus, minis, signis, contrasignis suffragiorum, seù Schedularum, aut alijs tàm verbo, quàm scripto, aut quomodocunque dandis, aut petendis, tàm respectu inclusionis, quàm exclusionis, tàm vnius personæ, quàm plurium, aut certi generis, veluti creaturarum, aut huiusmodi, seù de suffragio dando, vel non dando, quæ omnia, & singula, si de facto interuenerint, etiam iuramento adiecto, nulla, & irrita, neque ad eorum obseruantiam quemquam teneri, aut ex transgressione notam incurrere fidei non seruatæ decernimus, & declaramus, contrafacientes ex nunc excommunicationis pœna innodamus, tractatus tamen pro electione habendo vetare non intelligimus. Quod si electio huiusmodi alibi celebrata fuerit, quàm in Conclaui clauso, vel aliter, quàm per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium, in Conclaui præsentium in Scrutinio, seù Scrutinio, & accessu, electi suffragio non computato, vel per viam compromissi, ab omnibus Cardinalibus similiter in Conclaui præsentibus, nemine dissentiente initi, & ita vt nemo seipsum elegerit: vel quasi per inspirationem nullo præcedente de persona speciali tractatu, omnium pariter Cardinalium, præsentium in Conclaui, communiter, nemine itidem dissentiente, per verbum Eligo, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si vocem non potuerit, expressum, nulla sit, & inualida eo ipso, absque vlla declaratione, & ita electo nullum ius tribuat: quinimo is non Apostolicus, sed Apostaticus sit, & habeatur, & tàm ipse, quàm eligentes, eiusque fautores, & complices sententiam excommunicationis,

&

& anathema, aliasque censuras, & pœnas inuasoribus Sedis Apostolicæ à Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis impositas, pariter ipso facto incurrant, à qua sicut ab alia quacunque in hac Constitutione imposita, & irrogata, seù infra imponenda, & irroganda pœna excommunicationis tam ipsi, quàm quilibet alius, siuè S.R.E. Card. siuè alia persona cuiuscumque gradus, conditionis, dignitatis, & præeminentiæ, à nullo, neque etiam à Maiori Pœnitentiario, cuiuscumque facultatis vigore, præterquam à Rom. Pontifice, nisi in mortis articulo absolui possit, & tam ipse, eiusque complices, & fautores, quàm alij quicumq; etiam S.R.E. Cardinales huius Constitutionis in aliquo transgressores alijs grauissimis pœnis teneantur, futuri Pontificis canonicè intrantis arbitrio irrogandis. Postremò statuimus, & districtè præcipiendo mandamus, vt S. R. E. Cardinales, quæcumque secretum violare quomodolibet poterunt, omnia euitare, & cauere omninò teneantur, cum intentio, & mens nostra sit electionis huiusmodi tam sanctum negocium, si fiat per Scrutinium, seù Scrutinium, & accessum, vt præfertur, secretissimè transigatur, ac proindè, ijsdem omnibus, & singulis S. R. E. Card., & eorum Sacro Collegio inhibemus, ne contra hæc, vel horum aliquod statuere, disponere, vel ordinare, seù in aliquo corrigere, alterare, mutare, seù aliquo modo facere, tractare, moliri, vel attentare præsumant quouis prætextu, causa, vel exquisito colore sub eadem excommunicationis pœna ipso facto incurrenda. Vt autem huiusmodi nostra Constitutio inuiolabilius obseruetur, tres Cardinales, qui singulis diebus Congregationibus agendis præpositi sunt, & cum ijs S. R. E. Camerarius illam in omnibus, & per omnia obseruari procurent, & faciant. Volumus etiam, & decernimus, censurarum, & excommunicationum prædictarum, & aliarum quarumcumque prætextu, vel causa Cardinales à Summi Pont. electione actiua, & passiua excludi nullo modo posse, quas quidem censuras, & excommunicationes ad effectum huiusmodi electionis tantùm, illis alias in suo robore permansuris, suspendimus; decernentes easdem excommunicationes, & censuras eos solùm afficere, qui deliquerint, non autem alios Conclaui durante, qui cum ijs conuersati fuerunt. Cœterum, etsi opus non esse in Domino confidimus, tamen pro officij nostri debito, & rei de qua agitur grauitate, admonemus, hortamur, & in Domino obsecramus S. R. E. Cardinales, vt attentè considerent personæ, quæ sustinent, officium, & dignitatem, quàm Sacrum

crum

erum præterea, & quanti momenti sit opus, quod tractant, & nihil, quod se non deceat, nihil à re alienum committant, sed cogitent, quam perniciosum futurum sit vniuersæ Ecclesiæ Christi Sanguine acquisitæ, si malè administretur, ac proindè exuant omnes mundanas curas, & induant solum Dominum Nostrum Iesum Christum, memores nihil prodesse homini si vniuersum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Denique animum aduertant se in Conclaui clausos editissima in specula constitutos esse, & factos spectaculum Deo, & hominibus à Domino, cuius negocium gerunt, supplicij, vel gloriæ sempiternæ retributionem citissimè laturos. Non obstan. quatenus opus sit fel. rec. Alexandri Papæ III. præd. nostri in Concilio Lateranen. edita, quæ incipit: *Licet de vitanda*, & aliorum Rom. Pont. prædec. nostrorum, & in Concilijs Generalibus promulgatis, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, etiam in corpore iuris clausis, quibus omnibus, & singulis quatenus pariter opus sit, eorum omnium, & singulorum tenores, perindè, ac si ad verbum exprimerentur pro expressis, & insertis habentes, pro hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, cœterisque contrarijs quibuscumque. Volumus quoque præsentes nostras coram omnibus in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deinde post Conclauis ingressum, & cum quis ad Cardinalatus honorem promotus fuerit, cum alijs similibus Constitutionibus legi, & iuramentum super illius obseruatione præstari, & ita præcipimus, & mandamus. Quibus Constitutionibus, & pœnis in eis contentis, nisi in superius expressis per hanc nostram derogare non intendimus, sed eas in sui roboris firmitate relinquere, sperantes etiam, quod Rom. Pont. qui pro tempore canonicè eligentur, omni studio curaturos, vt quæ nostris huiusmodi, & in eis salubriter statuta sunt, inuiolabiliter, ac etiam si opus fuerit per pœnarum ipsarum contra transgressores executionem obseruentur. Denique volumus easdem præsentes in valuis Basilicarum S. Ioannis Lateranen., Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon in acie Campi Floræ per Cursores nostros affigi, & publicari, ac earum exempla ibidem affixa dimitti, & deindè omnes, & singulos Cardinales tàm absentes, quàm præsentes, modernos, & qui pro tempore erunt, & alios quoscumque quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum afficere, & ligare, nullamque harum ignorantiam prætendere posse

posse, ac si eis personaliter intimatæ forent præmissis, cæterisque contrarijs quibuscumque non obstantibus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Statutorum, Decretorum, declarationum mandatorum, innodationis, voluntatis, admonitionis, hortationis, obsecrationis, inhibitionis, derogationis, præcepti, & suspensionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo primo, decimo septimo Kalen. Decembris, Pontificatus Nostri Anno primo. Et successiuè idem Gregorius prædecessor Cæremoniale ritus dictæ electionis continens de eius mandato compositum confirmauerit, cuius tenor sequitur = Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Decet Romanum Pontificem, quæ ad Ecclesiæ Catholicæ fælix regimen, salubriter à se statuuntur, vt quam facillimè obseruentur, pastorali sollicitudine prouidere, & ea, per quæ à se decreta debitum sortiuntur effectum stabilire. Siquidem postquam nouam Constitutionem de Romani Pontificis electione, ob causas in ea expressas, diuina adspirante gratia edidimus; nec eius vsus, & obseruantia, veteri Rituali Ecclesiæ Romanæ ferè inutili ob eandem Constitutionem reddito, proprij Cæremonialis directione destitueretur; nouum, prout sequitur, confici mandauimus. Quod, cùm post nonnullorum S.R.E. Cardinalium, quibus negocium commisimus, diligens, vt res postulabat, adhibitum examen, contectum fuerit, & à Nobis approbatum; vt illud cum omnibus, & singulis in eo contentis, inuiolabiliter obseruetur, ex nostri pastoralis officij debito, prouidendum censuimus. Tenor autem illius est, qui sequitur = Rom. Pont. vita functo, Cardinales præstito in prima Congregatione iuramento de obseruanda Constitut. Gregorij Papæ XV. de reformatione Conclauis, vnà cum alijs Constitutionibus, quæ legi, & iurari in ea hactenùs consueuerunt, exequias pro eius anima iuxtà ritum hucusque obseruatum, per nouem continuos dies facere debent, nisi fortè in illis nouem diebus aliquod festum ex præcipuis, & magnis incideret, propter cuius obseruantiam, exequias intermitti debere Cardinalibus videretur; hoc enim casu in numero quidem nouem dierum, exequiarum intermissarum dies computentur: verùm impensa, quæ in omissis exequijs facienda esset, in pauperes

Christi iuxta Pij IV. Constitut. distribuenda est. Qua etiam Constitutione, vt exequiarum impensis, quæ iam in immensum excreuerant, modus, & finis aliquis esset, cautum est, ne impensæ illorum nouem dierum, decem ducatorum millium summam, computatis omnibus, præter regalia Populo Romano præstari solita, excederent, & vt earum impensarum distributio, iustè fieret, tribus ex antiquioribus Cardinalibus vni scilicet ex quolibet ordine, ac S. R. E. Camerario, commissa fuit. Exequijs defuncti Pontificis completis, & interim Conclaui opportuno præparato, Cardinales in Basilica S. Petri, vel alibi pro temporis, & loci opportunitate conueniunt, vbi per Decanum Sac. Collegij, vel eo impedito, per alium ex antiquioribus Cardinalibus Missa de Spiritu Sancto celebratur, & in fine per aliquem Prælatum, aut alium virum doctum habetur oratio, in qua monentur, vt sepositis omnibus priuatis affectibus, solum Deum præ oculis habentes, S. Rom. & Vniuersalis Ecclesiæ de Pastore sufficienti, & idoneo prouidere, omni qua possunt breuitate, & diligentia curent, ad Apostolicarum Constitutionum, & Sac. Conciliorum præscriptum. Re diuina peracta, Clericus Cæremoniarum capit Crucem Papalem, & procedit quem Cardinales sequuntur, Episcopi primùm, deindè Presbyteri, postremò Diaconi cum suis cappis violaceis: Crucem præcedunt familiares Cardinalium, & immediatè Cantores (Hymnum, *Veni Creator Spiritus* cantantes) post Cardinales, sequuntur Prælati, atque ita processionaliter procedentes, Conclaue ingrediuntur, & cùm ad Cappellam peruenerint, Cardinalium Decanus apud Altare dicit Orationem (*Deus, qui corda fidelium*) qua finita leguntur, & iurantur per Cardinales Constitutiones de Rom. Pontificis electione, & vnà cum eis Constitutio nouissima Gregorij XV.; Deindè Cardinales post sermonem habitum per Decanum, quos eos conuenientibus verbis ad electionis negocium ritè, & rectè peragendum hortatur, ad cellas sorte inter eos iuxta Constitut. Pij IV. distributas, diuertunt; & post prandium omnes rursus simul congregantur, & Officiales Conclauis, & alij præstant Sacro Collegio iuramenta consueta. Cardinales autem ingressi Conclaue non exeant, vesperè reuerseri, sed in ipso omninò permaneant. Ipsumque Conclaue, post ter iussu Cardinalis Decani personarum campanulam, videlicet, prima vice circa primam horam noctis, secunda circa secundam, & tertia circa tertiam, exclusis omnibus, qui in Conclaui remanere non debent, intus, & extrà claudatur, & claues S.R.E. Camerario, ac Magistro

Cæ-

Cæremoniarum,& Prçlatis Custodibus Conclauis iuxta solitum assignentur. Deinde accensis fanalibus tres Cardinales capita ordinum, & Camerarius,vna cum Magistro Cæremoniarum latebras,& angulos omnes Conclauis diligenter perquirunt, ne quis ex iis, qui esse in Conclaui prohibentur, intus remanserit. In Conclaui autem esse possunt familiares Cardinalium, & alij Officiales, & Ministri Conclauis, qui in Constitutione Pij IV. recensentur, quibus adduntur duo alij, vnus famulus pro Magistris Cæremoniarum, & alius pro Secretario Sacri Collegij, hac tamen conditione adiecta, vt famulus Magistrorum Cæremoniarum actu vni ex illis inseruiat, & per sex menses ante, fuerit eius continuus commensalis, quæ conditio in famulo Secretarij similiter exigitur, omnium autem istorum Conclauistarum, post prandium diei sequentis fit recognitio, ne quis, inter illos fortè esset ex ijs, qui in Conclaui esse non possunt, quæ recognitio, vt certiùs fiat, iubentur Conclauistæ omnes intrare cappellam, & postea singillatim recensentur. Clauso Conclaui seruari debent omnia, quæ de colloquijs, literis, & cibis, & quæ de non ingredientibus Cardinalibus, aut ijsdem, aut eorum familiaribus postquam ingressi sunt exeuntibus, in Constit. Pij IV. sancita sunt. Quo verò attinet ad vestes, non solùm cum ad electionem Cardinales procedunt, croccis vti debent, sed iuxta vetus Cæremoniale, cum aliquid collegialiter agendum est. Porrò capitula, quæ ante electionem fieri solent à singulis Cardinalibus subscribenda, etiam ad fauorem Conclauistarum fieri poterunt, vel ante ingressum Conclauis, vel post ingressum, dummodo per ea non retardetur, aut differatur ingressus, vel electio. Quoniam autem iuxta Constitutionem Pij IV. Cardinales, qui saltem in ordine Diaconatus constituti non sunt, ad electionem Rom. Pontificis non admittuntur, inspiciendum erit antequam ad electionis negocium procedatur, an aliqui ex Cardinalibus præsentibus ordine prædicto careant; nam si careant, à suffragio ferendo excludendi erunt, nisi priuilegio Pontificio muniti sint. De Cardinali autem, cui ante mortem Pontificis os fuit clausum, aliquando dubitatum est, verùm à Pio V. fuit hæc dubitatio sopita per eius decretum editum 26. Ianuarij 1571. quo declarauit huiusmodi oris clausuram, cæremoniam quandam esse, ea de causa introductam, vt Cardinales, antequam in Consistorijs, & Congregationibus suffragium ferant, de modestia, quæ ab ipsis his, & alijs actibus adhiberi debet, quodammodo admoneantur, non autem pertinere ad præcipuam

puam Cardinalium facultatem, quæ circa Summi Pontificis electionem versaretur, quæ declaratio Pij V. semper hucusque obseruata fuit. Quoniam autem ex Gregoriana Constitut. ad actum electionis sub pęna nullitatis deuenire non possunt Patres, nisi clauso Conclaui: tres Cardinales, & Camerarius eiusdem Constitutionis Executores deputati, prouidebunt, vt statim post clausum Conclaue, diligens per aliquos fiat inquisitio super ipsa clausura, eaque in effectum reperta, curabunt, vt de ea publicum fiat documentum per Magistrum Cæremoniarum rogandum, & post huiusmodi documentum, etiam si Conclaue in totum, vel pro parte de facto apertum fuisse reperiatur, semper tamen clausum, & pro clauso censeri, & haberi debeat ad effectum validitatis electionis, donec de consensu duarum partium Cardinalium præsentium, per secreta suffragia apertum esse declaretur. Hæc tamen declaratio, electionis, quæ ante ipsam facta fuerit, nullatenus præiudicare debet, neque ob ipsam declarationem præcedens electio impugnare potest. Manè sequenti post clausum præcedenti nocte Conclaue post solitum campanulæ sonum, conueniunt Cardinales in eo præsentes, qui infirmitate non sunt impediti, ad Cappellam Paulinam, & ibi celebrata consueta Missa, & facta Cardinalium communione, statim ad negocium electionis procedere debent, quod quidem hodie ex Greg. Constit. vno tantum ex tribus modis, siue formis peragendum est, alioquin electio nullitatis vitio subiaceat; Primus modus est, qui quasi per inspirationem vocatur, quando scilicet omnes Cardinales, quasi afflati Spiritu Sancto, aliquem vnanimiter, & viua voce Summum Pontif. proclamant; circa quem modum, ex Constitutione Gregoriana, infrascripta notari possunt. Primùm, hæc forma electionis practicari potest solùm in Conclaui, & eo clauso. Secundò, debet fieri electio secundùm hanc formam ab omnibus, & singulis Cardinalibus in Conclaui præsentibus. Tertiò, communiter, & nemine eorum dissentiente: Quartò, nullo præcedente de persona speciali tractatu, & per verbum (eligo) intelligibili voce prolatum, aut scripto expressum, si voce non possit proferri, exemplum autem huius potest esse huiusmodi. Si aliquis Patrum, clauso Conclaui, nullo, vt præfertur, præcedente speciali tractato, dicere, Reuerendiss. Domini perspecta singulari virtute, & probitate Reuerendiss. D. N. iudicarem illum eligendum esse in Summo Pontificem, & ex nunc ego ipsum eligo in Papam. Deinde hoc audito, si cæteri Patres, nemine excepto, sequentes primi sententiam, eodem

verbo

verbo (eligo) intelligibili voce prolato, aut si non potest, in scripto expresso, eumdem N. de quo nullus specialis tractatus præcessit, communiter eligerint, ipse N. esset canonicè electus, & verus Papæ secundùm hanc electionis formam, quæ dicitur per inspirationem, seù vt in Sacris Canonibus scriptum est, quasi per inspirationem. Secundus modus, est per compromissum, quando scilicet Cardinales ad electionem per hanc formam, seù viam procedere volentes, committerent aliquibus ex Patribus eligendi potestatem, vt vice omnium, Ecclesiæ Catholicæ prouideant de Pastore, cuius formæ praxis potest esse huiusmodi. Primò omnes, & singuli Cardinales in Conclaui clauso præsentes, nemine eorum dissentiente, in aliquos ex Patribus compromissum faciunt, exempli gratia in hanc formam. In nomine Domini Amen. Anno ab eiusdem &c. mense &c. die &c. Nos Episcopi, Presbyt. & Diaconi S.R.E. Cardinales omnes, & singuli in Conclaui existentes, videlicet N.N. (& singillatim omnes nominentur Cardinales) elegimus, & eligimus, per viam procedere compromissi, & vnanimiter, & concorditer, nemine discrepante, eligimus Compromissarios N. N. & N. Cardinales &c. quibus damus plenariam facultatem, & potestatem prouidendi S. R. E. de Pastore, sub hac forma videlicet (Hic optimum erit, vt Cardinales Compromittentes exprimant modum, & formam, secundùm quam Compromissarij debebunt eligere, & secundùm quam electus debet censeri verus, & legitimus Papa, vt puta si electio sint tres Compromissarij, declarandum est, an ad hoc, vt electio sit valida, prius proponere debeant Sacro Collegio personam, vel personas ab ipsis nominandam, seu nominandas ad Pontificatum; an verò absolutè debeant electionem peragere; an omnes tres debeant conuenire in vnam personam, an verò sufficiat, quod duo in vnam concordent, & an debeant nominare aliquem de Collegio, vel etiam aliquem extra Collegium, & alia his similia) His autem, vel alijs similibus expressis addi, compromisso solet tempus, ad quod vsque volunt Cardinales, potestatem Compromissarios habere eligendi, postea subiungitur hæc verba: Et promittimus nos illum pro Romano Pontifice habituros, quem DD. Compromissarij secundùm formam prædictam duxerint eligendum, vel alia ad formam Compromissarijs præscriptam accommodata. Secundò completo huiusmodi mandato Compromissarij ad partem in aliquo loco separato se conferunt, & de electione facienda tractant, & solet inter eos præmitti protestatio, quod per quamcumque pro-

prolationem verborum, suum dare consensum non intelligunt, nisi in scriptis illum expresse ponant. Et hæc protestatio, videtur necessaria inter Compromissarios, vt verbis humanis, & reuerentialibus inter se, sine præiudicio vti possint. Tertiò, facta per Compromissarios electione secundum formam eis præscriptam, & seruatis ijs, quæ Gregorius XV. in sua Constitut. iussit, electus per huiusmodi viam compromissi est canonicus, & verus Papa. Tertius modus, seu forma electionis Rom. Pont. est, quæ vocatur per Scrutinium, vel per Scrutinium, & Accessum, cuius formæ ritus secundùm Gregorianam Constitutionem, quæ vult non solùm scrutinium fieri secretum, sed etiam accessum, continet tres actiones, alteram, quæ ante scrutinium, alteram, quæ scrutinium, & tertiam, quæ post scrutinium appellari potest. Antescrutinij actus sunt quinque videlicet præparatio schedularum scrutinij, & accessus; Etractio scrutatorum, & deputatorum pro votis infirmorum per sortem; Scriptio schedularum scrutinij; Earum complicatio, & obsignatio. Schedularum preparatio ad Magistros Ceremoniarum pertinent, qui eas expressas, vbi fieri poterit, alioquin vnius manuscriptas secundum formam inferius describendam accipient, tam pro scrutinio, quàm pro accessu, & ponent in duabus discis vulgo (bacili) nuncupatis, quos in mensa ante Altare collocabunt, vt inde possint Cardinales, cum opus fuerit, schedulas sumere. Forma autem schedulæ scrutinij quoad eius figuram attinet, erit altera parte longior, hoc est plus longa, quam lata; longitudo eius, erit ferè palmi, latitudo autem dimidij palmi; Quo verò ad contenta in ea, in anteriori eius parte, quæ breuitatis gratia facies nominari potest, tria continere debet; Primo in superiori parte secundum eius latitudinem, duo hæc verba (Ego Card.) cum tanta ad inuicem distantia, vt inter ipsa, nomen proprium Cardinalis eligentis scribi possit, & paulò inferiùs duos circulos paruos, ad loca singulorum indicanda. Secundò, in medio continere debet hæc verba: Eligo in Summum Pontificem Reuerendiss. D. meum D. Cardinalem. Tertiò in parte inferiori, aliquos duos paruulos circulos, ad loca sigillorum similiter demonstranda. Forma verò schedulæ accessus, eadem prorsus est, quæ scrutinij, nisi, quod in medio eius loco verborum (Eligo in Summum Pont. Reuerendiss. D. meum D.Card.) ponuntur hæc verba (Accedo Reuerendiss. D. meo D. Card.) verum faciliùs, quæ dicta sunt, præcipientur ex infrascriptis figuris, & exemplis.

Exem-

Exemplum Schedulæ Scrutinij scriptæ.

Ego Card.

Eligo in Summum Pontificem R.^m D. meum D. Card.

18. Gloria in excelsis.

EXEM-

EXEMPLVM FACIEI
Schedulæ Accessus.

Ego Card.

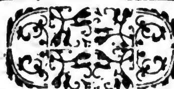
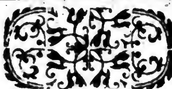

Accedo Reuerendiss. D. meo
D. Card.

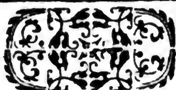
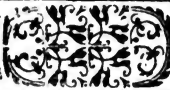

In

In exteriori autem parte ſchedularum tàm ſcrutinij, quàm acceſſus, quæ tergum nominari poteſt, duo ſunt imprimendi limbi ex illis, quos ad ornatum librorum impreſſos adhibent, & vulgari vocabulo, *fregi*, nuncupant, quorum primum circa ſui medium continet hoc verbum, *Nomen*, impreſſum ſecundùm longitudinem ipſius limbi; alterum verò continet hoc verbum, *Signa*, ſimiliter impreſſum, vt præcedens. Hi autem limbi excogitari ad obſcurandum diaphnum paginarum, ne ſcilicet ad lumen nomina, & ſigna eligentium conſpici poſſint; vbi verò impreſſoris copia non fuerit, limborum defectus, lineis ſuppleri poterit; Sed hæc fient clariora per infrapoſitam figuram tergi ſchedularum ſcrutinij, & acceſſus.

EXEMPLVM TERGI
Schedularum Scrutinij, & Acceſſus.

nomen.

ſigna.

Secundus actus antescrutinij, est extractio Scrutatorum, & Deputatorum prò votis infirmorum, quæ extractio antequam ad scrutinium procedatur, sorte facienda est, hoc modo. In vno sacculo, aut vase, publicè ponantur tot schedulæ, vel si magis placet, sphærulæ ligneæ palam numeratæ, quot sunt Cardinales præsentes in conclaui, cum eorum manibus, deindè per vltimum Diaconum extrahantur primò Scrutatores tres, & postea tres Deputati pro votis infirmorum, qui breuitatis gratia Infirmarij appellari possunt, de quorum omnium officio inferiùs suo loco scribetur, quod si in extractione Scrutatorum, & Infirmariorum, ac etiam recognitorum, de quibus suo loco dicetur, extracti fuerint Cardinales, qui ob infirmitatem, aliudue impedimentum muneribus prædictis satisfacere non possint, alij non impediti loco illorum extrahantur; Peracta verò extractione, schedulæ, seù sphærulæ eorum, qui extracti fuerunt, in sacculum, seù in vias iterum conijciantur. Tertius actus antescrutinij, est schedularum scrutinij scriptio, quæ fiet hoc modo: Ad duas, vel plures paruas mensas, quæ erunt cum atramento, & calamis paratæ in loco Cappellæ apto, vt qui scribunt conspici possint, quid verò scribitur, non possit, accedent Cardinales per ordinem, incipiendo à Decano, & ibi sedentes in scabellis paratis, schedulam quisque suam acceptam priùs ex disco, scribet hoc modo. Primò in prima parte in spatio inter verba (Ego Cardin.) scribet proprium nomen; deinde in secunda parte, nomen illius, quem elegit, charactere tamen, quantùm fieri potest alterato, vt manus scribentis cognosci non possit; & caueat, ne plures in schedula scribat, quia suffragium iuxtà Gregorianam Constitutionem esset nullum. In tertia verò parte signa, hoc est numerum aliquem, & dictum aliquod scripturæ, seù verbum, aut aliquid huiusmodi, vt in exemplo pro faciliori intelligentia oculis subiecto, videre est.

Exem-

Exemplum Schedulæ Scrutinij
ſcriptæ.

Ego Bonifacius Card. Caetanus.

Eligo in Summum Pontificem R.^m D.
meum D. Card. Baronium.

18. Gloria in excelſis.

Quartus actus antescrutinij, est schedularum complicatio, quæ vt expeditius peragi à Card. valeat, poterit à Ceremoniarum Magistris, cum eas præparant, fieri in hunc, qui sequitur, modum. Binæ fient plicaturæ, ex vtraque parte cuiusque schedulæ, ita vt nomen eligentis, & signa cum fuerint scripta, maneant tecta ex vtraque parte à limbis; deindè quod reliquum est ità complicetur, vt schedula ferè ad latitudinem pollicis redigatur, prout ex complicata schedula, quæ hìc exempli gratia ponitur, conspici potest.

Cæterum Magistri Cæremoniarum schedulas, non complicatas, vt supra, sed explicatas, & cum cera rubra in paruis circulis, ponent in discis, & Cardinales postquam eas, vt supra scripserint, eò vsque solum plicabunt, quò nomen, & signa eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cum schedulas, vt infrà dicetur, obsignauerint.

Quintus, & postremus actus Antescrutinij, & schedularum obsignatio, quæ ab vnoquoq; Cardinali facienda erit in tergo schedularum cum sigillo ad hoc parato, in loco paruorum circulorum vbi cera fuit posita. Porrò sigillum non debet esset solitum Cardinalis, sed aliud, & secretè habitum, & ita simplex, vt facilè notari possit, veluti, si in sigillo sculpantur, aut tres numeri, aut tres literæ, vel literæ, & numeri, vel vna tantùm imago, & hæc de antescrutinio sufficiant. Ceterum, quod attinet ad Cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferius suo loco dicetur. Sequitur secunda actio, quæ nomine Scrutinij appellata fuit. Octo sunt huius actionis actus, videlicet: Delatio schedulæ, Iuramenti præstatio, Positio schedulæ in Calicem, Schedularum mixtio, earum numeratio, Scrutinij publicatio, Schedularum in filum insertio, earumque depositio seorsum. Delatio schedulæ, & duo sequentes actus, qui melius simul describuntur ob eorū connexitatem, hoc modo fient. Quilibet Cardinalis propriam schedulam postquam illam scripserit, obsignauerit, & complicauerit, duobus primis digitis sumet, ac eleuata manu palàm deferet ad Altare, penès quod stant Scrutatores, & in quo est Calix magnus ad recipiendas schedulas paratus, & patena coopertus, ibique genuflectens, aliquantulum orabit; deinde surgens alta, & intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quæ in tabella super Altari posita descripta habetur: Testor Christum Dominum, qui me iudicaturus est, me eligere quem secundùm Deum iudico eligi debere: & quod idem in Accessu præstabo. Post hæc schedulam in patenam ponet, & per patenam mittet in

Ca li-

Calicem; quo facto inclinabit se ad Altare, & ad suum locum reuertetur. Et hæc seruanda erunt, si Cardinalis ad Altare pergere possit; nam si ob infirmam valetudinem non possit, & præsens in Cappella sit, vltimus Scrutator discum cum schedulis ad eum deferet, ex quo Cardinalis infirmus vnam accipiens, eam in loco suo secretè, vt supra dictum est, conficiet; deindè præuio iuramento prædicto schedulam obsignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palàm deferet ad Altare, & sine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obseruanda erunt per vltimum Scrutatorem ergà eos Cardinales, qui in Cappella præsentes ob valetudinem ad Altare pergere non potuerunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi sint in suis cellis, tres Cardin. Infirmarij, vt supra extracti, ad eos accedent cum capsula altitudine vnius palmi, in cuius superiori parte sit rima, seù foramen, eius magnitudinis, vt per illud schedula complicata possit per suam latitudinem intus capsulam transmitti; quam capsulam, antequam Scrutatores Infirmarijs tradant, palàm aperient, vt cæteri Cardinales possint eam inanem, & vacuam conspicere, deindè claudent, & clauem ponent super Altare; deindè Infirmarij cum capsula clausa, & cum paruo disco tot schedulas continente, quot sunt infirmi Card. ad vnumquemque eorum accedent, & infirmi acceptas ex disco schedulas, secretè scribent, obsignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capsulam per rimam mittent; quod si infirmi scribere non possint, alij eorum arbitrio deligendi, præstito de secreto seruando in manibus infirmariorum iuramento, prædicta facient, atque hi aduertere debent, quod non solum iuramenti vinculo tenentur seruare secretum, sed etiam in excommunicationem latæ sententiæ, si contrafecerint, incurrent; His peractis, infirmarij ad Cappellam reuertentur cum capsula, quam Scrutatores aperient, & schedulas in ea contentas, palàm numerabunt, & tot repertas, quot sunt infirmi ponent singillatim in patenam, & per patenam simul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur Scrutinij actio, Infirmarij poterunt proprias schedulas post Decanum conficere, & in calicem ponere: deindè dum cæteri Cardinales scrutinium agunt, ad infirmos pergere ad accipienda eorum suffragia eo modo quo proximè ante dictum est. Quartus actus Scrutinij, est schedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipsæ schedulæ positæ fuerunt, patena cooperto pluries agitato.

rato. Quintus actus, est numeratio schedularum, quæ palàm fiet per vltimum Scrutatorem, capiendo singillatim vnamquamque schedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui ad hoc paratus sit calicem vacuum. Quod si numerus schedularum non respondeat numero Card. omnes comburendæ sunt; & iterum, idest secunda vice, ad suffragia statim est deueniendum. Si verò numerus schedularum, numero Cardin. respondeat, prosequendi sunt alij actus scrutinij. Sextus actus, est publicatio scrutinij, quæ per Scrutatores, qui sedent ad mensam ante Altare positam fiet hoc modo: Primus Scrutator accipiet vnam schedulam, eamque intactis sigillis explicabit, & viso in ea schedula electi nomine, eam tradet secundo Scrutatori, qui paritèr eodem electi nomine perspecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibile voce perleget, vt omnes Card. præsentes notare possint suffragium in folio impresso, quod penès se habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxtà nomen Card. ex schedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris schedulis in calice positis, vsque ad vltimam; Quod si in scrutinij publicatione inueniant Scrutatores duas schedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuisse appareat, siquidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, schedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno suffragio; si verò diuersis fuerint nominati, neutrum suffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana statuitur de illa schedula, in qua plures nominati sunt; scrutinium tamen neutro casu vitiatur. Cæterum suffragia prædicta, finita scrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxtà nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, vnam summam redigi, vel in separato folio notari, hoc modo: Reuerendiss. D. Cardinalis A. habet suffragia 20., & Reuerendiss. D. Cardinalis B. habet suffragia 15., & sic de alijs; quod fit, ne Cardinales, cùm opus est, cogantur semper numerare suffragia, quæ iuxtà nomina Card. notarunt. Septimus actus scrutinij, est schedularum in filum insertio, quæ, vt schedulæ ipsæ cautius conseruari possint, excogitata fuit. Hæc autem insertio fiet per vltimum Scrutatorem: inserendo schedulam vnamquamque postquàm eam perlegit, acu cum filo ad hunc effectum parato, in loco, vbi est verbum Eligo. Octauus, & postremus scrutinij actus, est depositio schedularum seorsum, quæ similiter fiet per vltimum Scrutatorem, qui finita insertione omnium schedularum in filum, capita fili nodo iunget, & schedulas omnes ita colligatas, in alium calicem vacuum, vel in mensa

sa

ła seorsum ponet. Sequitur tertia, & postrema actio, quæ Post-scrutinium appellata fuit, cuius actus, si secuta sit electio per scrutinium, tres tantùm sunt, videlicet: Numeratio schedularum, recognitio suffragiorum, & schedularum combustio, de quibus inferiùs suis locis dicetur. Si verò per scrutinium non sit secuta electio, actus sunt septem videlicet: Accessus, Sigillorum, & Signorum aperitio, eorum annotatio, Suffragiorum examen, Suffragiorum scrutinij, vel scrutinij, & accessus numeratio, eorum recognitio, & schedularum combustio. Primus itaque actus, est Accessus, qui immediatè post scrutinium, hoc est, post depositas seorsum scrutinij schedulas fiet, nisi fortè in scrutinio fuerit creatus Papa, tunc enim nullus fieri debet accessus; In quo quidem accessu eadem omnia seruanda sunt à Cardinalibus, quæ dicta sunt seruari debere in scrutinio peragendo, tàm in schedularum scriptione, obsignatione, complicatione, delatione, & positione in calicem, quàm in earum numeratione, publicatione, notatione suffragiorum, & insertione in filum, ac depositione seorsum, exceptis tamen infrascriptis. Primò, quod Cardinales, schedulas pro accessu, sumere debent ex disco schedularum accessus: Secundò in schedularum accessus scriptione si Cardinalis nemini velit accedere, debet in media schedulæ parte, loco nominis Cardinalis, qui scribendus esset, si ad eum fieret accessus, scribere; Nemini: schedula autem accessus scribi, & obsignari debet cum eisdem sigillis, & signis schedulæ scrutinij, sub pœna nullitatis suffragij ipsius accessus; Tertiò, quod non potest accessus fieri ad eum Cardinalem, qui in scrutinio saltem vnum suffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipsomet Cardinali fuit in scrutinio nominatus; Quartò, quamuis in accessu non liceat plures nominare, sicut non licet in scrutinio plures eligere, sub pœna nullitatis suffragij, tàm in accessu, quàm in scrutinio; nihilominùs licebit accedere vni ex pluribus nullitèr a se nominatis in scrutinio, dummodò ei ab alio aliquod suffragium, non tamen nulliter, vt præfertur, in ipso scrutinio datum fuerit. Quintò, quod in accessu non præstatur iuramentum, de quo supra, quia in scrutinio fuit iam præstitum per illa verba: (Et quod idem in accessu præstabo) Sextò denique infirmarij deferre debent ad infirmos schedulas accessus, & simul etiam vnum folium impressum, in quo sit notatus suffragiorum numerus palàm recognitus, quæ quisque Card. in scrutinio nominatus, obtinuerit. Secundus, tertius,

tius, & quartus actus post scrutinij sunt Sigillorum, & Signorum aperitio, eorum annotatio, Suffragiorum examen, qui tunc solùm locum habere possunt, quando secuta est electio per scrutinium, & accessum: fieri autem debent hoc modo. Primus Scrutator schedulas accessuum, quos obtinuit electus, in ea parte solùm, quæ signa continet, aperiet, & inspectis diligenter earum sigillis, & signis, apertas, ac in filo, vt erant insertas, tradet secundo Scrutatori, & secundus, eadem inspectione facta, porriget tertio, qui alta, & intelligibili voce, sigilla, & signa prædictarum schedularum enunciabit, & annotabit in latere sinistro folij impressi, ad hunc effectum parati sub verbis, (Sigilla, & signa accessuum) quam etiam annotationem facient cæteri Cardinales, si voluerint, in simili folio impresso. Deinde primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus inspicientibus, pro accessuum prædictorum examine capiet schedulas scrutinij, & incipiens ab vno capite fili, in quo insertæ sunt, sigillum primæ eius schedulæ quæret in sigillis accessum notatis, vt supra in folio impresso, & si illud in eo non inuenerit, omissa primi scrutinij schedula, capiet secundam, eiusque sigillum similiter quæret; quod si etiam non inuenerit, capiet tertiam, & deindè sequentes singillatim, donec sigillum alicuius earum inueniat; eoque inuento, scrutinij schedulam a ea parte, vbi signa sunt, aperiet, & si non inuenerit signa huius schedulæ concordare cum signis accessus, schedulam illam omittet, & aliam capiet, sicut paulò ante de schedulis non concordantibus in sigillo dictum est; si verò inuenerit signa concordáre, ostendet illa secundo, & tertio Scrutatoribus, qui vna cum ipsis, post diligens examen super identitate sigillorum, & signorum ambarum schedularum scrutinij, scilicet & accessus, inspiciet, an idem, vel diuersi in vtraque schedula sint nominati, & si idem nominatus sit, suffragium accessus, nullum censebitur, si verò diuersi nominati sint, suffragium accessus, pro valido habebitur, & hoc casu, tertius Scrutator sigillum, & signa schedulæ scrutinij, ac etiam nomen electi, qui in ea continetur, alta, & intelligibili voce enunciabit, & annotabit in latere dextero prædicti folij impressi, sub verbis (Sigilla, & signa scrutinij respondentia accessibus) notabit autem ea, exaduerso accessus concordantis in sigillo, & signis, quam annotationem cæteri quoque Card. si voluerint, in simili folio impresso facient. Sed huiusmodi actus, qui explicatione difficiliores sunt, quam operatione, exemplo meliùs percipientur.

EXEM-

EXEMPLVM

Folij impressi, in quo Accessus, & Scrutinij, Sigilla, ac Signa concordantia annotantur.

Sigilla, & Signa Accessum.	*Sigilla, & Signa Scrutinij Accessibus respondentia.*	*Cardinales nominati in Scrutinio.*
ACD. 43. Deus.		
BRF. 32. Bonitas.	BRF. 32. Bonitas.	Card. S. Eusebij.
RGI. 50. Beatitudo.	BGI. 50. Beatitudo.	Card. S. Sixti.
NSP. 26. Gloria.		

Quòd si fortasse in ista inquisitione contingat duas, vel plures schedulas scrutinij, reperiri cum eisdem sigillis, & signis alicuius schedulæ accessus, tunc si in earum aliqua electus nominatus fuerit, in alia verò alius. primus Scrutator reliquis Scrutatoribus similiter inspicientibus scrutinij schedulas huiusmodi,& schedulam accessus, in ea etiam parte, in qua est nomen eligentis, & accedentis, aperiet, vt constare possit secundùm Gregorianam Constitutionem de validitate,vel inualiditate accessus; si verò in aliqua huiusmodi schedularum scrutinij concordantium cum accessu, non sit nominatus electus, debent eæ schedulæ omitti, & ad subsequentes procedendum erit. Quintus actus post scrutinij, est numeratio suffragiorum, vel scrutinij solius, vel scrutinij, & accessus, quæ fiet per Scrutatores semper, siue secuta sit electio, siue non, & si quidem secuta non sit electio, vt sciatur, quod in eo scrutinio, vel in scrutinio, & accessu, non habetur Papa; si verò secuta sit, vt constet de canonica Pontificis electione; fiet autem hæc numeratio suffragiorum hoc modo. Scrutatores in vnam summam redigent suffragia, quæ quilibet nominatus in Pontificem obtinuit, siue in scrutinio solo, siue in scrutinio, & accessu simul; & si inuenerint nullum ex nominatis ad duas tertias partes suffragiorum peruenisse, non habetur Papa in illo scrutinio, siue scrutinio,& accessu; Si verò inuenerint aliquem ex nominatis, duas tantùm partes suffragiorum obtinuisse, aperient ele-

cti schedulam, etiam in ea parte in qua est nomen eligentis; & si quidem ex ea apparuerit, electum alij suffragatum fuisse, electio eius erit Canonica, si verò constiterit sibi suffragium dedisse, eius electio ex dispositione Gregorianæ Constitutionis nulla erit ob defectum vnius suffragij. Si denique plures inuenerint duas tertias partes suffragiorum obtinuisse, vel etiam vltra duas tertias tunc in suffragiorum paritate, nullus erit electus, in imparitate verò, ille est canonicus Papa, qui superat alium etiam in suffragio. Sextus actus postscrutinij, est Recognitio, quæ per Recognitores, siue secuta sit electio, siue non fiet; inspiciendo tam schedulas scrutinij, & accessus, quam suffragiorum annotationes factas per Scrutatores, vt per huiusmodi recognitionem constare possit, an Scrutatores sincerè, & fidelitèr muneri suo satisfecerint: Recognitores autem extrahentur sorte, vt Scrutatores, & Infirmarij, statim quidem post scrutinium, si secuta sit in eo electio; si verò non sit secuta post scrutinium, & accessum, cum scilicet Scrutatores suum impleuerint munus per numerationem suffragiorum, & hæc extractio fiet, siue secuta sit electio in scrutinio, & accessu, siue non. Septimus, & postremus actus postscrutinij, est combustio omnium schedularum, quæ semper, & palàm per Scrutatores fiet, ac statim post recognitionem, siuè electio sit secuta, siue non. Et hæc omnia, quæ de scrutinij ritibus sunt exposita, seruanda erunt diligentèr à Cardinalibus in omnibus scrutinijs, siue fiant manè post Missam, siuè vespere post Hymnum (Veni Creator Spiritus) Atque hi sunt Ritus ex præscripto Constitutionis Gregorij Papæ XV. in electione Romani Pontificis obseruandi. Motu itaque proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plènitudine, omnia, & singula in prædicto Cęremoniali ordinata, & quomodolibet contenta; tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus; illisque omnibus, & singulis, perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus; eaque à Ven. fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, omnibusque, & singulis alijs, ad quos spectat, & spectare quomodolibet poterit in futurum, omnino obseruari præcipimus, & mandamus: ac Cæremoniale huiusmodi, in totum, vel in parte mutari, vel ei aliquid addi prohibemus. Decernentes sic, & non aliter per quoscumque, ac eosdem S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interprætandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere.

Non

Non obstantibus omnibus illis, quæ in primodicta Constitutione voluimus non obstare, cæterisque contrarijs quibuscumque. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, adiectionis, præcepti, mandati, prohibitionis, & decreti infringere, vel auso temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo primo, quarto Idus Martij Pontificatus nostri Anno II. Nos qui vt rei tam arduæ negocium ritè, & rectè procederet, & absolueretur, intentis studijs desiderauimus, cum primum (nullis licet suffragantibus meritis) ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus animo reuoluentes quantam in omnium animis Constitutionis exequutio, & Cęremonialis prædictorum vsus approbationem excitarit; vt Constitutio, & Cęremoniale prædicta nostra etiam confirmatione roborata inuiolabiliter semper obseruentur prouidere cupientes, ex mera animi nostri deliberatione, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac de Ven. Fratrum nostrorum S. R.E. Cardinalium consilio, & assensu, Constitutionem, & Cęremoniale prædicta cum omnibus, & singulis in eis, & eorum quolibet contentis clausulis, & decretis hac nostra perpetuò valitura Constitutione Apostolica auctoritate perpetuò confirmamus, & approbamus, eaque etiam perpetuò in omnibus futuris Romanorum Pontificum electionibus firmiter, & inuiolabiliter obseruari præcipimus, & mandamus, ac derogationem in eadem Constitutione dicti Gregorij Prædecessoris insertam semper vigere, suamque vim perpetuis futuris temporibus obtinere decernimus, non obstantibus quatenùs opus sit, ea in parte qua præsentibus aduersentur recolendæ memoriæ Alexandri Papæ Tertij similiter Prædecessoris nostri in Lateranen. quæ incipit: Licet de vitanda, & quibuscumque alijs etiam in vniuersalibus Concilijs editis Constitutionibus, Ordinationibus Apostolicis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, ac omnibus illis, quæ dictus Gregorius Prædecessor in Constitutione, & Cęremonialis confirmatione prædictis voluit non obstare; quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio ad hoc seruanda foret, omnium,

& singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis quoad reliqua omnia, quæ Constitutioni dicti Gregorij, & Cœremoniali prædictis, & huic nostro præcepto mandato, & decreto non sunt repugnantia in suo robore permansuris, harum serie de simili plenitudine potestatis derogamus, & derogatum esse volumus, & hanc nostram derogationem suum pariter effectum perpetuò consequi iubemus, cœterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis præcepti, mandati, decreti, derogationis, voluntatis, iussionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo quinto, quinto Kal. Februarij Pontificatus Nostri Anno III.

✠ Ego Vrbanus Catholicæ Ecclesiæ Episc.

✠ Ego Franciscus Maria Episcopus Ostiensis S.R.E. Card. à Monte promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego Octauius Episcopus Portuen. S.R.E. Card. Bandinus promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Io: Baptista Episcopus Albanen. S.R.E. Card. Detus promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego B. Episcopus Sabinen. Card. Beuilaqua promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego A. Episcopus Prænestinus Card. Perettus promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego Dominicus Card. Gimnasius tit. S. Laurentij in Lucina promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego C. Card. Madrutius tit. S. Cæsarei, promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego Scipio tit. S. Grisogoni Presbyter Card. Burghesius Maior Pœnitentiarius, promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Io: Garcia tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Millinus promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Marcellus tit. SS. Quirici, & Iulittæ Presbyter Card. Lantes promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego Io: Baptista tit. S. Cæciliæ Presbyter Card. Lenius promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego D. tit. S. Martini in Montibus Card. Rinarola promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego Fr. Augustinus S.R.E. Presbyter Card. tit. S. Mariæ de Araceli promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Gaspar tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Card. Borgia promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego Fr. Felix tit. S. Anastasiæ Presbyter Card. Asculanus promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego Gabriel tit. S. Bartholomæi in Insula Presbyter Card. de Treio promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠ Ego I. tit. S. Sabinæ Presbyter Card. Sabellus promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego M. tit. S. Mariæ de Pace Cardinalis Kleselius promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego S. Presbyter Card. S. Susannæ S.R.E. Bibliothecarius promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego Guido tit. S. Mariæ de Populo Cardinalis Bentiuolus, promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠ Ego

✠ Ego F. Desiderius tit. Basilicæ SS. Duodecim Apostolorum Cardinalis de Cremona promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego L. tit. S. Laurentij in Damaso Presbyter Cardinalis Ludouisius S.R.E. Vicecancellarius, & Sanctiss. D. N. Summator promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Cosmus tit. S. Pancratij Presbyter Cardinalis de Torres promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠ Ego F. A. Cardinalis S. Honufrij S. R. E. Presbyter Card. promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Laurentius tit. S.M. in Aquiro Presbyter S.R.E. Cardinalis Magalottus promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Aloysius tit. S. Pudentianæ Presbyter S. R. E. Cardinalis Caietanus promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Dionysius tit. Sanctiss. Trinitatis in Monte Pincio Card. de Marquemont promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠ Ego Laudiuius Cardinalis Sancti Sixti promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠

✠ Ego Io: Dominicus Spinula Card. S.Clementis promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Iacobus Caualerius S.R.E. Presbyter Cardinalis S. Eusebij promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ Ego C. S. Mariæ in Via lata Diac. Cardinalis Pius promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego

✝ Ego M. S. Eustachij Diac. Cardinalis de Sabaudia promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego Alexander S. Mariæ in Cosmedin Diac. Cardinalis Vrsinus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝

✝ Ego Franciscus S. Angeli in foro piscium Diac. Cardinalis Boncompagnus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Hippolytus S. Mariæ Nouæ Diaconus Cardinalis Aldobrandinus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego P. Maria Burghesius Diac. Cardinalis tit. S. Georgij promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego L. SS. Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Biscia promitto, voueo, & iuro.

✝

Io: B. Bolognettus.

G. Montanus.

Registrata in Secretaria Breuium.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo vigesimo sexto, Indictione nona, Die verò sexta Mensis Iulij Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. VRBANI Diuina Prouidentia Papæ VIII. Anno eius tertio, supradictæ literæ lectæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum S. Ioannis Lateran. Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ, per me Tarquinium Maionum Cursorem, & per me Brandimartem Latinum Prælibati SS. D. N. PP. ac Sanctæ Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis Cursorem &c.

Augustinus de Bolis Romanus pro D. Mag. DD. Curs.

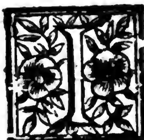
BVLLA

BVLLA ALEXANDRI PAPÆ VII.

De Bonis Ecclesiæ non alienandis.

ALEXANDER EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

NTER cæteras animi sollicitudines, quibus in administratione Pastoralis officij Nobis diuina Prouidentia commissi assiduè premimur, ea vehementer vrget, quæ Sedis Apostolicæ dignitatem, eiusque Status, etiam temporalis conseruationem concernit. Hac ideò ratione licèt plurium Summorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum decreta, & literæ prouidè, ac sanctè conditæ fuerint, præsertim recolendæ memoriæ Pij V. sub datum quarto Kal. Aprilis Anno millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, eius Pontificatus secundo, tenoris subsequentis, videlicet. Pius Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Admonet Nos suscepti cura regiminis Vniuersalis Ecclesiæ, cui Authore Domino præsidemus, vt Ciuitates, Terræ, Oppida, & Loca, Nobis, & Sedi Apostolicæ in temporalibus mediatè, & immediatè subiecta, perpetuò in iure, dominio, & proprietate, ac possessione dictæ Sedis conseruentur: sanè licèt nonnulli Romani Pontifices Prædecessores Nostri per eorum Constitutiones rerum Ecclesiasticarum alienationem prohibuerint, & iam factas reuocauerint, & annullauerint, nihilominus cum retroactis temporibus, nonnulli nimium ambitiosi, & dominandi cupidi sub varijs prætextibus, coloribus, & causis sæpè etiam falsis, quod non sine maximo animi nostri moerore referimus, aliquibus Romanis Pontificibus suggestionibus, & insinuationibus suis conati sint ostendere, & persuade-

re magis vtile, & expediens S.R.E. & Sedi prædictæ fore si aliquæ Ciuitates, Terræ, Oppida, Castra, Arces, & loca ad ius & proprietatem eiusdem Sedis pertinentia in Feudum, Gubernium, Vicariatum, Ducatum, aut quemuis alium titulum perpetuum, vel ad tertiam generationem, seù ad vitam, aut aliàs ad longum tempus concederentur, vel etiam ex eo quod aliàs in feudum data, aut quouis alio titulo huiusmodi alienata fuerint, & propterea tanquam ad Sedem prædictam deuoluta vel deuoluenda posse, & debere de iure iterùm infeudari, & alienari, atque indè nonnullas alienationes, infeudationes, & concessiones à Sede Apostolica emanasse, ex quibus illa non mediocrem diminutionem non solùm Patrimonij, sed etiam æstimationis recepisse dignoscitur. Hinc est, quod Nos considerantes omnium Ciuitatum, & locorum prædictorum singularem fidem, & promptam deuotionem eidem Sedi exhibitam omni tempore valdè vtilem, & salutarem fuisse, & esse, ac volentes non solùm alienationis huiusmodi, quas tempore nostro omninò exulare intendimus, de medio tollere, & quod Nobis licere non patimur, nostris successoribus indicamus, quos non immemores fore speramus ante Domini Nostri Iesu Christi in examine diei magni aduentus tribunal villicationis nostræ rationem reddituros Nos esse; sed vt omnis alienationum huiusmodi fiendarum occasio penitùs aboleatur, quantum cum Deo possumus peramplius prouidere Constitutionibus Prædecessorum nostrorum huiusmodi etiam inhærendo, illasque innouando, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, non ad alicuius super hoc oblatæ petitionis instantiam; sed ex mera animi nostri deliberatione, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, habita etiam super his cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio nostro secreto consultatione matura, de eorum consilio, & vnanimi consensu, qui etiam iurauerunt præsenti Constitutioni non contrauenire, nec Pontificibus alienationes contra tenorem præsentium attentantibus consentire, & absolutiones à iuramento huiusmodi non petere, nec acceptare, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, decernimus, & declaramus Ciuitates, & loca prædicta, etiam hactenùs in feudum, aut quemuis alienationis titulum dari solita, vel consueta, ad Nos, & Sedem prædictam quomodolibet deuoluta, & pro tempore deuoluenda absque alia vlteriori declaratione, & illorum possessionis apprehensione, eo ipso, Sede, & Cameræ Apo-

ſtolicæ incorporata,ac ad ius, & proprietatem, & dominium priſtinum, ad poſſeſſionem rediſſe cenſeri, perindè ac ſi per quadraginta annos, & vltra Ciuitates, & loca prædicta à Nobis, & Sede prædicta immediatè poſſeſſa,& numquam in feudum,aut alium titulum conceſſa fuiſſent, ſtatuimuſque, & decernimus, quod omnes, & ſingulæ, tàm Communitates, & Vniuerſitates, quàm Ciues, & Incolæ Ciuitatum, Terrarum, & locorum prædictorum, aliæque quæcunque perſonæ tam Eccleſiaſticæ, quàm Sæculares, cuiuſuis dignitatis, & ordinis, etiam Epiſcopalis, vel maioris, exiſtentes, ac S.R.E. Cardinales, tam publicè in conſilijs Ciuitatum, & locorum prædictorum, quàm priuatim alibi in quibuſuis locis etiam Ciuitatum, & Terrarum earumdem Gubernatores, aut Sedis Apoſtolicæ Legati,vel Prolegati exiſtant,tractantes, conſulentes, aut aliàs verba facientes de infeudationibus, aut alienationibus de Ciuitatibus, & locis prædictis, immediatè ad Nos, & Sedem prædictam ſpectantibus, & pertinentibus, etiam deuolutis, etiam in feudum communiter,& pluries dari ſolitis, etiam ex cauſa permutationis, vel ſub annuo cenſu, vel canone, aut aliàs quomodolibet etiam contemplatione meritorum erga Sedem prædictam, aut ſub prætextu neceſſitatis, vel euidentis vtilitatis faciendis, ſeù de poſtulandis à Nobis, & Sede prædicta quibuſuis perſonis cuiuſuis dignitatis, ſtatus, gradus, etiàm Nobis, & Succeſſoribus noſtris ſecundùm carnem coniunctis, etiam S.R.E. Cardinalibus, aut quauis alia temporali, vel Eccleſiaſtica dignitate fungentibus, in Duces, Vicarios, Gubernatores,ſeù quemuis alium titulum ad vitam, vel in perpetuum, vel longum tempus, aut etiam Sedis Apoſtolicæ beneplacitum Ciuitatum, & locorum prædictorum, ac proptereà de eligendis Oratoribus ad Nos, & Succeſſores noſtros ſuper præmiſſis, vel illorum occaſione mittentis, proponentes tam ipſi, quàm Oratores munus huiuſmodi recipientes,aut alij quaſcunq; alienationes huiuſmodi Romano Pontifici pro tempore exiſtenti per ſe,vel alium, ſeù alios inſinuantes, vel ſuadentes, eo ipſo ſententiam excommunicationis incurrant,à qua,niſi ab ipſo Pontifice, pręterquam in mortis articulo abſolui nequeant, & inſuper S. R. E. Sedis Apoſtolicæ prędictæ rebelles etiam in primo capite læſæ Maieſtatis, & proditores Ciuitatum, & locorum prædictorum, ac bona eorum, Fiſco, Cameræ noſtræ Apoſtol. ipſo iure deuoluta, & incorporata ſint, & eſſe cenſeantur, omnibuſque Eccleſijs, Monaſterijs, & alijs per eos quo-

quomodolibet obtentis beneficijs Ecclesiasticis, eo ipso priuati existant, neque ad Ciuitates, & loca prędicta, vllo vnquam tempore remitti possint, & si aliquando eos reintegrare contigerit, nihilominùs infames remaneant, illisque bonorum, & dignitatum portæ perpetuò claudantur: & quoniam intelleximus aliquos etiam Cardinales, Ciuitates, Terras, Oppida, Castra, Arces, & loca, ad vitam, seù tertiam, vel aliam generationem, aut alias, à dicta Sede, etiam ex causa onerosa obtinere, habere, & possidere, cum facultate faciendi in illis melioramenta, ità quod ab eis amoueri non possint nisi restitutis sibi priùs pecunijs in melioramento huiusmodi expositis, omnes, & singulas facultates faciendi melioramenta prædicta quibusuis personis etiam Cardinalibus per eosdem Prædecessores Nostros, aut alios ad id facultatem habentes quomodolibet concessas harum serie reuocamus, & annullamus, & nemini deinceps suffragari posse neque debere: ac cuicumque facultatem faciendi huiusmodi melioramenta habenti illa etiam pro munitione, & tuitione, nisi ex causa necessariæ conseruationis locorum eorumdem facta fuerint, post publicationem præsentium facere omninò interdicimus, & prohibemus, & si secus à quoquam factum attentatumue fuerit melioramenta quæcumque per eos contra tenorem præsentium facta locis ipsis cedere, & Cameram ad illorum satisfactionem minimè teneri, & obligatam esse volumus, & declaramus; Decernentes præsentes literas sub quibusuis reuocationibus, cessationibus, derogationibus, & alijs contrarijs dispositionibus, sub quibusuis tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & Decretis pro tempore quomodolibet factis minimè comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in pristinum statum restituas, & denuò concessas esse, & censeri debere, irritum quoque, & inane si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari; Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ciuitatum, & locorum prædictorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrarijs quibuscumque: sic igitur deuotionis, ac fidei constantia Ciuitatum, & locorum prædictorum erga Nos, & Successores Nostro, & eamdem Romanam Ecclesiam perseueret, vt meritò integritatis Virtus maiora beneficia ab eadem Sede consequi mereatur. *Volumus autem, quod sicuti omnes, & singuli*

 Car-

Cardinales præsentem Constitutionem huiusmodi, quantum in eis erit obseruare, illique non contrauenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, aut absolutionem à iuramento prædicto non petere, nec oblatam, aut concessam acceptare in Consistorio nostro secreto promiserunt, & iurarunt idem per absentes Cardinales à Consistorio in habitatione eorum, & à Romana Curia, vt quandocunque ad eandem Curiam se contulerint, ac per futuros pro tempore Cardinales *in assumptione Pilei promitti, & iurari debeat, ac promissionem, & iuramentum huiusmodi in formula iuramenti per eosdem Cardinales præstari soliti adiungi, & inseri debere, ac contrafacientes pœnam periurij, & perpetuæ infamiæ iuris, & facti eo ipso incurrere decernimus: Præterea quod ipsi Cardinales, occurrente Apostolicæ Sedis Vacatione in Conclaui, quando de obseruandis litteris Iulij II. Prædecessoris nostri super electione Romani Pontificis, & alijs Constitutionibus iuramentum præstare solent, etiam de inuiolabiliter obseruanda præsenti Constitutione Nostra per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & postmodum idem ad Summi Pontificatus fastigium assumptus, post eius assumptionem hoc ipsum promittere, ac iurare, & deindè post coronationem suam promissionem, & iuramentum huiusmodi per literas suas speciales harum confirmatorias reiterare debeat, quod si illud à Pontifice, quod credendum non est, recusabitur, aut differetur, tàm dicti Cardinales in primo Consistorio Secreto, & præcipuè eorum Decanus, & Capita Ordinum apud eum, omni cum instantia, & instantissimè pro præsentium obseruatione petere, & rogare, & obtestari non cessent,* idque vt omninò efficiat, diligentissimè curare studeant, statuimus, & ordinamus; Quodque præsentes litteræ in libellum redigantur, & post prædictas Iulij litteras, quæ in dicto Conclaui legi solent, inter alias Constitutiones nostras adiungantur, & etiam in Quinterno Cancellariæ Apostolicæ cum alijs extrauagantibus nostris describantur, & ad valuas Basilicæ Beati Petri Principis Apostolorum, & in Cancellaria nostra Apostolica, ac Acie Campi Floræ publicentur: Et quia difficilè foret præsentes ad singula quæque loca deferri, decernimus etiam, & declaramus, quod earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides vbique in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, reuocationis, Decreti, Sta-

Statuti, & interdicti, prohibitionis, ordinationis, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, quarto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno secundo. Quæ ab eius etiam Successoribus Romanis Pontificibus fuerunt approbatæ, & confirmatæ, & præsertim ab Innocentio IX. felicis recordationis cum declaratione, seù extensione in eius literis Pridie non. Nouembris millesimi quingentesimi nonagesimi primi Pontificatus anno primo inserta sequentis tenoris, videlicet: Innocentius Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Quæ ab hac Sancta Sede cui, licèt indigni, auctore Domino præsidemus, piè ac salubriter sancita, & ordinata noscuntur, ea vt perpetuo firma, illibataque permaneant, non solùm consensus approbationis, & innouationis nostræ munimine roboranda, sed etiam declarationis præsidio, quatenus expedire visum sit, fulcienda censemus, & præcipuè muneris nostri esse ducimus ea, quæ à Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus ad Patrimonij dignitatis, & amplitudinis Sanctæ huius Sedis conseruationem, & incrementum laudabilitèr disposita, & constituta sunt, in nobismetipsis seruare, & alijs seruanda tradere, & demonstrare. Sane felicis recordationis Pius PP. V. Prædecessor noster de consilio, & assensu Venerabilium Fratrum suorum tunc S.R.E. Cardinalium optimam, & saluberrimam Constitutionem edidit, & promulgauit tenoris &c. *supra est descriptus*; quam quidem Constitutionem piæ mem. Gregorij XIII., Sixtus V., & Gregorius XIV. Romani Pontifices pariter Prædecessores nostri sicuti in ea cauetur seruare iurarunt, ac per eorum litteras approbarunt, & confirmarunt, & innouarunt, proùt in illis pleniùs continetur. Nos itaque, officij, & conscientiæ nostræ debito satisfacere cupientes, motu proprio, non ad alicuius supplicationem, vel super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraque deliberatione nostra, in hoc primo Secreto Consistorio, quod cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus habemus, Constitutionem prædictam, & omnia in ea contenta, auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, & approbamus, & innouamus, eamque inuiolabilis firmitatis robur obti-

nere,

nere,& plenamque executionem,& effectum,perpetuis futuris temporibus habere decernimus, ac prӕterea eiſdem motu proprio, ſcientia, deliberatione, & authoritate, aſsentientibus, & approbantibus eiſdem S. R. E. Cardinalibus declaramus eadem Conſtituti one prohibitam fuiſse, & prohiberi omnem, & quamcumque infeudationem, alienationem Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum prӕdictorum, eidem Sedi tam mediatè, quàm immediatè ſubiectorum, non ſolum ne fiat, neue attentetur poſt eorum deuolutionem, ſed etiam antequam deuoluantur, ac omnem, & quamcumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, & extenſionem, infeudationem, inueſtiturarum, & conceſſionum de dictis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis nondum finitarum, ipſorumque incorporationem quoad effectum impediendӕ alienationis, prorogationis, & extenſionis huiuſmodi non à die eorum deuolutionis, ſed à die ipſius Conſtitutionis, & etiam antequam illa deuoluantur ipſo iure cum omnibus clauſulis, & decretis in prӕdicta Conſtitutione contentis Camerӕ, & Sedi Apoſtolicӕ factam cenſeri; Inſuper volumus, & declaramus, vt promiſſio, & juramentum prӕſtitum, & prӕſtandum de ſeruanda eadem Pij Prӕdeceſsoris prӕdicti Conſtitutione per nos, & S. R. E. Cardinales intelligatur de ipſa Pij Prӕdeceſsoris Conſtitutione, vt ſupra per Nos declarata, & ſecundùm hanc noſtram declarationem eandem Conſtitutionem ad vnguem, & inuiolatè obſeruari oportere, ac debere, ſicut & nos ſeruaturos eſse promittimus, ac ſanctè, & ſolemni more iuramus, & ita per quoſcumque Iudices Ordinarios, & Delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam Camerӕ prӕdictӕ Prӕſidentes Clericos, Cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales in quauis cauſa, vel inſtantia ſublata eis,& eorum cuilibet quauis aliter iudicandi,& interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, declarari, & definiri debere, ac irritum, & inane ſi ſecus ſuper his per quoſcumque quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, ac prӕſentes noſtras literas in libello in quo ipſa Conſtitutio Pij Prӕdeceſſoris continetur, ac in libro Quinterno appellato Cancellariӕ Apoſtolicӕ deſcribi mandamus, non obſtantibus ijs quӕ idem Prӕdeceſſor voluit, non obſtare, cęteriſque in contrarium facientibus quibuſcumque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrӕ approbationis, confirmationis, innoua-

ua-

uationis, voluntatis, decreti, promiſſionis, iuramenti, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo nonageſimo primo, pridie nonas Nouembris, Pontificatus noſtri anno primo. Nihilominus quia nonnullæ pro varietate caſuum contingentium ſucceſſiuis temporibus excitatæ fuerunt dubitationes, ac impropriæ forſan ſubſequutæ interpretationes, propterea vt hæ quoque ceſſent, & remoueantur, congruum fore duximus eaſdem literas in præſentia comprobare, innouare, & confirmare, ac verum illarum ſenſum exponere, & quatenus opus ſit de nouo decernere. Hac igitur noſtra perpetuò valitura Conſtitutione, Motu proprio, non ad alicuius ſupplicationem, vel ſuper hoc oblatæ nobis petitionis inſtantiam, ſed ex mera deliberatione, & ex certa ſcientia noſtra, eaſdem Prædeceſſorum, & ſpecialiter præinſertas Pij V., & Innocentij IX. ac omnia in eis contenta, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium comprobamus, confirmamus, & innouamus, eaſque inconcuſſæ, & validiſſimæ firmitatis robur, plenamque executionem, & effectum, perpetuis etiam futuris temporibus obtinere, & ab omnibus inuiolabiliter ſeruari decernimus, præcipimus, & mandamus. Præterea ne in poſterum germanus earundem literarum ſenſus in dubium reuocari, & à conditoris mente recedi contingat, motu, ſcientia, & deliberatione paribus, & de poteſtatis Apoſtolicæ plenitudine habita ſuper hoc cum Venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus conſultatione matura, & ſingulorum auditis ſententijs in noſtro Conſiſtorio Secreto, ac etiam extra, oretenus, & in ſcriptis de eorum conſilio, & aſſenſu declaramus prædictas Pij V. litteras comprehendere non ſolùm Principatus, Ducatus, Ciuitates, Caſtra, Oppida, Terras, Arces, Dominia, & loca Iuriſdictionales, & Iuriſdictionalia Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, & Sedis Apoſtolicæ in feudum, Vicariatum, vel alium titulum tunc conceſſas, & conceſſa, ac etiam alias aliquando, & pluries concedi ſolitas, & ſolita quocunque tempore ad Cameram Apoſtolicam deuolutam; verùm illas quoque, & illa, quæ nunquam antea in feudum, vel alio titulo conceſſa, ſed per Cameram, & Sedem Apoſtolicam immediatè poſſeſſa fuerunt, vel tunc poſſidebantur,

prout

prout etiam felicis recordationis Clemens VIII. Predecessor noster, suo Consistoriali decreto die xxvi. Iunij anno 1592. Pontificatus illius primo declarauit, cuius sequitur tenor: Clemens VIII. Sanctissimus Dominus Noster dixit post editam per san. record. Pium PP. V. Sanctitatis Suæ Prædecessorem de Fratrum consilio Constitutionem de non alienandis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis sibi, & Apostolicæ Sedi in temporalibus mediatè, & immediatè subiectis, etiam ad illud vsque tempus in feudum, atque quemuis alienationis titulum dari solitis ad Sedem prædictam quomodolibet deuolutis, & pro tempore deuoluendis, grauissimis impositis pœnis contra personas tractantes, consulentes, aut alias verba facientes de huiusmodi Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum infeudationibus, etiam sub prætextu necessitatis, & euidentis vtilitatis, siue illas insinuantes, & suadentes, prout in ipsa Constitutione sub Datum quarto Kal. Aprilis Pontificatus sui anno secundo edita, sæpius postmodum per Predecessores suos, ac nouissimè per Sanctitatem Suam comprobata latiùs continetur piæ mem. Gregorium XIV. itidem Prædecessorem suum in Consistorio secreto Romæ apud Sanctum Marcum die Veneris xiij. Septembris 1591. habito, sententijs tamen S. R. E. Cardinalium, qui tunc aderant, & de quorum numero etiam Sanctitas Sua erat, minimè requisitis, quinimò multis eorum expresse contradicentibus, declarasse, & decreuisse, Pij Prædecessoris Constitutione prædicta non prohiberi feudum nondum deuolutum quando necessitas, aut euidens, & vera Ecclesiæ vtilitas postulauerit iterum infeudari, nec iuramentum in ea præstitum similem casum comprehendere, ac neminem licitè iurare posse, quòd contra necessitatem, aut euidentem vtilitatem Ecclesiæ sit, sicque prædictam Constitutionem intelligendam iudicasse, & definiuisse, itaut nemini postea de ea aliter quàm tunc ab ipso declaratum fuit loqui, & scribere liceret, prout in eodem decreto, & declaratione pleniùs continetur. Verùm quia re ipsa compertum est, quòd ferè omnes alienationes Terrarum, Ciuitatum, Oppidorum, locorum huiusmodi hactenus factæ, ex quibus magna læsio, & imminutio patrimonij, ac existimationis S. R. E. secuta est, etiam sub prætextu, & colore veræ, & euidentis necessitatis, vel vtilitatis Prædecessoribus Sanctitatis Suæ insinuatæ fuerunt, cum tamen vix vlla necessitas excogitari possit, cum ex alijs bonis, aut redditibus, & prouentibus quàm Constitu-

tione prædicta alienari prohibitis subueniri nequeant, vix etiam vlla dari posset vtilitas cui non præponderet recuperatio, & realis reintegratio in Patrimonium S.R.E. earumdem Ciuitatum, & locorum hucusque alienatorum, cumque huiusmodi casus absolutæ necessitatis aut veræ, aut euidentis vtilitatis faciliùs mente, atque animo concepi, & effingi, quàm vsuuenire possint multò magis expedire omnium prorsùs alienationum, & inuestiturarum, prorogationum, & aliarum concessionum quomodocumque, & sub quibuscunque causis, & prætextibus attentandi viam omninò præcludere, quàm ob rarissimos casus, qui vix vnquam contingere possint, apertam relinquere, cumque lucrum in tempore negligere maximum quandoque sit Ecclesiæ lucrum, vtilius esse radices omnes, ex quibus huiusmodi alienationes prouenire valeant penitùs euellere, quàm ex eo quod aliquando possit earum aliqua vtilis esse, occasionem præbere, vt multæ præiudiciales, & damnosę fiant; cui absurdo, atque incommodo ipsum Pium Prædecessorem prædictum dicta Constitutione, non immeritò occurrere voluisse, qui longè plures, & grauiores iacturas ex multis perniciosis distractionibus sequi posse censuit, quàm vtilitates ex paucissimis, si quæ vnquam contingerent, fructuosæ. Proindè Sanctitas Sua habita super hoc cum Venerabilibus Fratribus S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, & singulorum auditis sententijs, de eorum consilio, & vnanimi assensu decretum, & declarationem superiùs memoratam fel. record. Gregorij XIV. tanquam destruens prædicti Pij Constitutionem, alienandique occasionem præbens, ac minimè necessariam, & desuper forsan confectas litteras, quarum omnium tenores haberi voluit pro expressis, ac ad verbum insertis, auctoritate Apostolica reuocauit, abrogauit, cassauit, & annullauit, perindè ac si nunquam emanassent, declarans, dicta Constitutione prohiberi Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, Feudorum, & Locorum in ea contentorum, tam quæ nunquam antea in Feudum concessa, quàm quæ aliàs sæpiùs etiam alienata, vel infeudata, ac postmodùm deuoluta, aut etiam nondùm deuoluta fuerunt, alienationes, infeudationes, & prorogationes, & extensiones inuestiturarum, feudorum, & concessionum, etiam ex causa necessitatis, aut euidentis, & veræ vtilitatis factas, & faciendas, iuramentum quoq; super eiusdem Constitutionis obseruatione per Sanctitatem Suam, & Successores suos, ac S.R.E. Card. præstitum, præstandum casum

hunc necessitatis etiam absolutæ, & euidentis, & veræ vtilitatis omninò cõprehendere, nec propterea aliquid illicitũ iurari, aut quod contrà necessitatem, & vtilitatem Ecclesiæ sit, sed quod rationi consonum, atq; & re illius est, ac summoperè conduci, proùt eidem auctoritate declarauit, statuit, & decreuit cum clausulis, & derogationibus opportunis. Actum Romæ in Monte Quirinali die xxvj. Iunij 1592. in Consistorio secreto. Pariterque declaramus sub eadem Constitutione comprehensa fuisse, & comprehendi Principatus, Ducatus, Ciuitates, Castra, Oppida, Terras, Arces, Dominia, & Loca, iurisdictionales, & iurisdictionalia, non tantùm ad Sanctam Romanam Ecclesiam, & Sedem, & Cameram Apostolicam eo tempore deuoluta, aut alio quocunque titulo quomodolibet acquisita, sed quæ post eam vsque in præsentia, & in futurum successiuis temporibus in perpetuum siuè deuolutionis, siuè alio quouis titulo quomodolibet acquisita fuerant, acquirentur, saluis tamen Constitutionibus editis pro bonis confiscatis a fel.rec. Gregorio XIII. quinto idus Iulij anno 1580. eius Pontificatus nono, & Sixti V. Kal. Iulij anno 1585. eius Pontificatus primo, quibus cautum fuit, Ducatus, Dominia, Vicariatus, Gubernia, Feuda, aliaque bona ad prædictam Sedem, & Cameram Apostolicam ratione delictorum, & confiscationum in casibus in eis statutis delata sub eadem Pij V. Constitutione super huiusmodi dominij, & iurisdictionibus in Feudum, aut aliàs non concedendi, nec alienandis edita, minimè comprehendi, declarantes tamen illas intelligendas esse, proùt intelligi decernimus, & mandamus, vt Principatus, Ducatus, Ciuitates, Castra, Oppida, Terræ, Arces, Loca, Dominia, Vicariatus, Gubernia, Feuda, & Loca iurisdictionalia in illis comprehensa, & ex earum dispositione confiscata, & confiscanda non subiaceant, neque subiacere debeant prædictis litteris Pij V. pro eo tempore solùm quo delinquens, seù delinquentes vixerint, & inuestituræ, si quæ antea concessa fuerunt durabunt, ac personæ, seù lineæ in illis comprehensæ supererunt, & saluis etiam pactis in ipsis inuestituris contentis. Insuper eisdem motu, scientia, deliberatione, ac potestate declaramus dispositionem prædicti recol.mem. Clementis VIII. in eisdem litteris septimo Kal. Iulij anno 1596. eius Pontificatus quinto, in quibus decreuit Ciuitates, Terras, Castra, & Loca iurisdictionalia per Cameram Apostolicam in vim eiusdem Constitutionis emenda, & acquirenda in dicta præcedenti

Con-

Constitutione Pij V. per triennium à die illarum venditionis computandum minimè comprehendi debere, ità intelligendam esse, vt statim finito dicto triennio, quatenùs eo durante non fuerit deuentum ad illorum veram, propriam, & effectualem alienationem, Ciuitates, Castra, Terræ, & Loca prædicta ipso iure, & facto censeantur vnita, & incorporata eidem Sedi, & Cameræ Apostolicæ, atque subiecta, & comprehensa in prædictis Pij V. litteris, etiam nulla alia facta declaratione, acceptatione, seù decreto, itaut dictus terminus trium annorum nullo pacto suspendi, prorogari, vel aliter impediri, aut retardari possit cursus illius, neque incorporatio, comprehensio, & subiectio prædicta: & ità seruandum esse decernimus, & mandamus. Postremò statuimus, vt sicut Nos præinsertas Pij V., ac Innocentij IV., & Clementis VIII. litteras, seù decretum sub die xxvj. Iunij 1592., & omnes, & singulas Constitutiones, & Decreta, tam eiusdem Clementis, quàm aliorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum, quibus Ciuitates, Castra, Oppida, & alia loca, & bona huiusmodi iurisdictionalia Sedi, & Cameræ Apostolicæ quocunque tempore vnita, & incorporata; ac prædictis litteris Pij V. subiecta fuerunt, & specialitèr decretum à Nobis die xx. Decembris proximè præteriti in nostro Consistorio secreto, essentientibus paritèr, & approbantibus Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus factum super incorporatione, ac subiectione Ducatus, Castri, & Oppidorum Roncilionis, Valerani, & aliorum omnium locorum, & bonorum iurisdictionalium, quæ à rec:me: Innocentio V. Prędecessore nostro, sibi, & eidem Cameræ Apostolicæ acquisita ex Instrumentis respectiuè rogatis per Acta Bartholomęi Brunori die 7. Octobris 1649., & Francisci Lucatelli Camerę Apostolicæ, & Caroli Viperæ Capitolij Notariorum die xix. Decembris eiusdem anni, ac præsentem nostram Constitutionem inuiolatè seruaturos promittimus, & sanctè, ac solemni more iuramus, & Cardinales omnes, & singuli pręsentes in eodem Consistorio nostro hodierna die, vt moris est, habito paritèr iureiurando promiserunt iuxtà formam, & tenorem iuramenti pro obseruatione prędictæ Pij V. per eos anteà præstiti, & ità absentes à Consistorio in eorum habitationibus, & à Curia quandocunq; ad eam se contulerint, *ac futuri pro tempore Cardinales in sumptione pilei*, & deinde in Conclaui, ac etiam post assumptionem ad Pontificatum in manibus Cardinalis Vice-Cancellarij pariformitèr promittere, & iurare de-

 beant

beant easdem omnes, & singulas Constitutiones, & hanc nostram quantùm in eis erit obseruare, illisque non contrauenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, & absolutionem à iuramento præstito non petere, nec oblatam, aut concessam acceptare; ac *iusiurandum huiusmodi in formula iuramenti per eosdem Cardinales præstari soliti adiungi, & inseri debere*, ac contrafacientes pœnam periurij, ac perpetuæ infamiæ iuris, & facti eo ipso incurrere decernimus. Prętereà quod ipsi Cardinales occurrente Sedis Apostolicæ vacatione in Conclaui quando de obseruandis litteris recol: mem. Iulij Papæ II. Prædecessoris nostri super electione Romani Pontificis, & alijs Constitutionibus iuramentum præstare solent, etiam de inuiolabiliter obseruandis prædictis, ac præsenti Constitutione nostra per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & postmodùm idem ad Summi Pontificatū fastigium assumptus post eius assumptionem, hoc ipsum ad maiorem cautelam promittere, ac iurare, ac deindè post coronationem suam, promissionem, & iuramentum huiusmodi per litteras suas speciales harum confirmatorias reiterare debeat, quod si illud à Pontifice, quod credendū non est, recusabitur, aut differetur, tunc dicti Cardi nales in primo Consistorio secreto, & præcipuè eorum Decanus, & Capita Ordinum, apud eum omni cum constantia, & instantissimè pro præsentiū obseruatione petere, & rogare, ac obtestari nō cessent, idq; vt omninò efficiat diligentissimè curare studeant, statuimus, & ordinamus. Decernentes præsentes litteras sub quibusuis reuocationibus, cassationibus, derogationibus, ac alijs contrarijs depositionibus sub quibusuis tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis pro tempore quomodolibet factis, & faciendis, minimè comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, & de nouo concessas esse, & censeri: & ità per quoscunq; Iudices Ordinarios, & Delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam Cameræ prędictę Pręsidentes, & Clericos, Causarum Palatij Apost. Auditores, ac S.R.E. Cardinales in quauis causa, & instantia; sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secùs super his per quoscunq; quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ac præsentes nostras litteras in libello quo ipsa Constitutio Pij V. Prædecessoris continetur, ac in libro

Quin-

Quinterno appellato Cancellariæ Apoſtolicæ deſcribi mandamus. Non obſtan. Conſtitutionibus, ordinationibus Apoſtolicis, ac Ciuitatum, & locorum prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, & alijs, quæ idem Pius Prædeceſſor voluit non obſtare, cæteriſque in contrarium facientibus quibuſcunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, innouationis, declarationis voluntatis, decreti, promiſſionis, ac iuramenti, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo ſexageſimo, nono Kal. Nouembris, Pontificatus noſtri Anno ſexto.

✠ Ego Alexander Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego Franciſcus Epiſcopus Portuenſis Cardinalis Barberinus Vice-Cancellarius promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Bernardinus Epiſcopus Præneſtin. Card. Spada promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego I. Epiſcopus Sabinen. Card. Sacchettus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego M. Epiſcopus Albanen. Card. Ginettus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝ Ego Hieronymus Tit. S. Laurentij in Lucina Presbyter Card. Columna promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Io: Baptiſta Tit. S. Mariæ Tranſtyberim Card. Pallottus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego Vldericus Tit. S. Petri ad Vincula Card. Carpineus promitto, voueo, & iuro,

✝ Ego

† Ego M. Ant. Tit. S.Mariæ de Pace Card. Franciottus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Steph. Tit. S.Laurentij in Pane, & Perna Card.Duratius promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego F. Vincentius Maculanus Tit. S. Clementis Card. S. Clementis promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego Hieronymus Tit. SS.Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Grimaldus promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Angelus Tit. SS. Quirici, & Iulittæ Presbyter Cardinalis Giorius promitto, voueo, & iuro.

† Ego N. Cardinalis Ludouisius M. Pœnitentiarius promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Federicus S.Anastasiæ Presbyter Card. Sfortia promitto, voueo, & iuro.

† Ego Benedictus Tit. S.Honuphrij Card.Odescalcus promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Camillus Tit. S. Petri in Monte Aureo Card. Astallius promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Aloysius Tit. S. Alexij Cardinalis Homodeus promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Iacobus Tit. S. Mariæ Transpontinæ Presbyter Cardinalis Corradus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Laurentius Tit.S.Chrisogoni Card. Imperialis promitto, voueo, & iuro.

† Ego Gibertus Tit. SS. Ioannis, & Pauli Card. Borromæus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Marcellus Tit. S.Stephani in Monte Cœlio Card. Sancta Crucis promitto, voueo, & iuro.

† Ego Baccius Tit. SS.Nerei, & Achillei Card. Aldobrandinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego

✝ Ego Io:Baptista Spada Tit. S.Marcelli Card. S. Susannæ promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Franciscus Tit. S. Mariæ in Via Card. Albicius promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Octauius Tit. S. Cæciliæ Card. de Aquauiua promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Flauius Tit. S.Mariæ de Populo Card.Chisius promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝ Ego Iulius Tit. S. Xysti Presbyter Card. Rospigliosius promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Nicolaus Tit. S. Eusebij Presbyter Card. à Balneo promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝ Ego F.Tit. S.Io: antè Portam Latinam Presb.Card.Paulutius promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Sfortia Presb. Card. Pallauicinus Tit. S. Saluatoris de Lauro promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝

✝

✝

✝

✝ Ego Virginius S. Mariæ in Via Lata Diaconus Cardinalis Vrsinus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego R. Card. Diaconus S. Nicolai in Carcere Tulliano promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego Paulus Æmilius S.Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis Rondininus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego Laurentius S. Eustachij Diaconus Cardinalis Raggius promitto, voueo, & iuro.

✝

✝

✝ Ego

INDEX RERVM

Quo hoc volumine continentur.

Infir-

eorum

Scru-

Indicis Finis.

SS. D. N. D.

INNOCENTIJ PAPAE XII.

CONSTITVTIO MODERATORIA

Donationum, & Distributionis reddituum Ecclesiasticorum in Consanguineos, vel Affines Romani Pontificis, seù eorum loco adlectos, ac præscribens cautelas seruandas circa signaturas earum gratiarum, quæ aliquando ægrotante Romano Pontifice per concessum fieri dicuntur.

INNOCENTIVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANVM decet Pontificem, tanquam fidelem seruum, & Prudentem, quem constituit Dominus super familiam suam, in Ecclesiæ Catholicæ conspectu actum suum ità ordinare, ut ipse quidem in diebus suis placeat Deo, & inueniatur iustus, fiatque forma gregis ex animo, & bonus sit Christi odor in omni loco; Cæteri verò Antistites, & Ecclesiarum Prælati in partem solicitudinis, cuius ei commissa est plenitudo, vocati, alijque Christi fideles, quos curæ suæ diuinitùs creditos in visceribus Paternæ gerit charitatis eius exemplo, atque præceptis caduca Mundi hujus

...uius despicere, carnisque, & sanguinis laqueos effugere, ac de bonis, & rebus Ecclesiasticis juxtà æquitatis, & iustitiæ leges disponere,& spiritualium remigio alarum ad cælestia contendere, atque euolare auxiliante Domino condiscant. Hinc ad ea Sacrorum Canonum instituta, quæ Episcopis, ne bonis, & redditibus Ecclesiæ consanguineos suos augere studeant, interdicunt, considerationis nostræ aciem conuertentes, eam Nobis in suprema B. Petri Apostolorum Principis, cui caro,& sanguis non reuelauit, Sede constitutis ab ipso Pontificatus Nostri primordio seruandam proposuimus, & hactenùs Deo adiuuante seruare studuimus disciplinam, vt in bonorum, & redditiuum ad hanc Sanctam Sedē, & Cameram nostram Apostolicam spectantium distributione Iustitiæ, atque Prudentiæ leges, & regulas accuratè custodientes, summam meritorum, nullam autem carnis, & sanguinis, aut cuiuscunque humani affectus rationem haberemus. Et licèt in Dei misericordia speremus, tales nobis successuros Romanos Pontifices, qui non minùs in hac parte, quam in reliquis munus suum impleant, & Ecclesiam Vniuersam spiritalium aromatum odore perfundant: Nihilominùs ea, quæ Nobis licere non patimur, alijs indicare, salubremque in Sancta Romana Ecclesia omnium Ecclesiarum Matre,& Magistra circa prȩmissa normam, & legem constituere, atque stabilire decreuimus.

Habita igitur super his cum Venerabilibus Fratribus Nostris eiusdem S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, ac de illorum consilio pariter, & assensu ad Omnipotentis Dei gloriam, Apostolicæ Sedis honorem, ac Antistitum, Prælatorum, aliorumque Ecclesiasticorum ædificationem, & bonum exemplum, hac nostra perpetuò valitura Constitutione statuimus, atque decernimus, salutarem hanc de cætero in dicta S. R. E. seruari rationem, atque disciplinam, ut nec à Nobis, nec ab vllo Romanorum Pontificum Successorum nostrorum ad fauorem nostrorum, siue suorum respectivè Fratrum, Nepotum, aliorumque quoruncunque Consanguineorum, seù Affinium, siue illorum, quos in locum Nepotum, aliorumque Consanguineorum per cooptationem in familiam, aut aliter adlegi, seu adsciscí contigerit, de bonis, pe-

cunijs,

cunijs, Locis Montium vacabilium, & non vacabilium, Officijs venalibus, illorumque pretio, creditis, redditibus, rebus, & iuribus quibuscunque ad Sedem, & Cameram præfatas quouis modo spectantibus, vel quandocunque spectaturis, etiam ex emolumentis Datariæ, Cancellariæ Apostolicæ, Secretariæ Breuium, Spoliorum Ecclesiasticorum, & quaruncunque Palatij Apostolici portionum, seu distributionum prouenientibus, liberalitatis, & donationis, alioue quouis gratuito, seu lucratiuo titulo directè, vel indirectè etiam seruitiorum, & meritorum, quæ tamen talia non sint, vt ex lege iustitiæ eam exigant remunerationem, alioue quolibet colore, seu prætextu, siue etiam super veram ipsorum seruitiorum, & meritorum rationem vllo modo inposterum disponatur.

Quod si Fratres, Nepotes, Consanguinei, vel Affines, seu illorum loco adlecti, siue adsciti præfati inopia laborauerint, poterit Romanus Pontifex pro tempore existens pro timorata sua conscientia illorum paupertatem eodem omninò modo subleuare, quo Pauperum extraneorum inopiæ subuenire fas est.

Ne autem, quod directè prohibetur, indirectè permittatur magnorum stipendiorum, seu honorariorum nonnullis Sedis prædictæ Officijs, seu muneribus, quæ Consanguineis, vel Affinibus, seu adlectis, vel adscitis præfatis concedi, ut plurimum consueuerunt, assignatorum ratione, stipendia, prouisiones, siue salaria, & honoraria, & alias quomodolibet nuncupari solita emolumenta quæcunque, quæ antehac per Cameram prædictam in Ciuitate Auenionensi, Comitatu Venaystino Nostris in Spiritualibus, & temporalibus Vicario Generali, ac in illis, & vicinis quinque Prouincijs eiusdem Sedis de Latere Legato præstari, & solui plerunque solita, & consueta fuerunt: Superintendentis verò Generalis Negotiorum Sedis Apostolicæ, nec non totius Militiæ, tam Equestris, quàm Pedestris Status nostri Ecclesiastici Gubernatoris, & Capitanei Generalis, itidemque classis, & Triremium Pontificarum Præfecti, illiusque, & illarum Commissarij, & Locumtenentis Generalis, Arciumque, & Turrium ad littora Maris tam Adriatici, quàm Tyrreni existentium Superinten-

dentis Generalis, Præfecti quoque Generalis vtriusque Custodiæ Corporis Romani Pontificis, eiusque Locumtenentis Generalis, item Cappellani Arcis Sancti Angeli de Vrbe; Gubernatoris, ut aliàs deputabatur, Ciuitatis Beneuentanæ, cuius tamen Gubernium ad instar aliorum prædicti nostri Status, prout in præsentiarum seruatur, remaneat, & Arcis Beneuentanæ Præfecti; Item Gubernatoris Oppidi Nostri Ciuitatis Vetulæ, ac demùm Perusinæ, Anconitanæ, & Nouæ Asculanæ respectiuè Arcium Præfecti, seu Castellani, Officia, & munera ipsa cum omnibus, & singulis illorum, & cuiuslibet eorum Iuribus, prærogatiuis, stipendijs, salarijs, & emolumentis quibuscunque perpetuò supprimimus, & abolemus, illaque deinceps, quomodocunque, & quandocunque renouari prohibemus, nec cuiquam de cætero assignari, & præstari, seu concedi, & conferri respectiuè volumus, atque decernimus. Quod si pro rerum qualitate, temporumque contingentia, manifesta, urgensque necessitas munera, seu Officia militaria huiusmodi, vel aliqua ex eis de nouo institui exegerit, Viros ad illa assumi volumus, & mandamus strenuos, & fideles, eximia virtute præstantes, reique Militaris apprimè peritos, & in illa diuturno, ac probato vsu exercitatos, quibus Romanus Pontifex pro tempore existens secundum datam sibi à Domino Sapientiam pro ratione laboris, industriæ, atque periculi competentia, & congruentia stipendia assignabit.

Porrò si Nostri, Successorumque Nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium Fratres, Nepotes, & alij quicunque Consanguinei, seu Affines, siue veri, siue, vt præfertur, adlecti, & adsciti, vitam Ecclesiasticam adlegerint, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum, aliorumque Beneficiorum, & Officiorum Ecclesiasticorum, ac annuarum pensionum super eorum fructibus consecutionls capaces fuerint, eam in reddituum, & prouentuum Ecclesiasticorum distributione eis facienda seruari volumus moderationem, ut nonnisi iuxtà eorum merita, & non vltra, congruam pro gradus, vel dignitatis, quem, vel quam in Ecclesia obtinuerint, nullo ad consanguinitatem, affinitatem, seu adlectionem ergà Romanum Pontificem habito respectu sustentationem, ejusmodi red-

ditus,

ditus, & prouentus Eccclesiastici eis distribuantur, quò custodita in omnibus Ecclesiasticæ disciplinæ, atque Iustitiæ distributiuæ regula, nemini relinquatur conquerendi, vel obloquendi occasio, sed Ecclesiastica stipendia ministrantibus in Ecclesia Dei æqua lance pro vniuscuiusque merito assignentur.

Quoad illos autem ex Fratribus, Nepotibus, alijsque Consanguineis, seù Affinibus Romanorum Pontificum pro tempore existentium præfatorum, siuè veris, siuè, vt præfertur, adlectis, & adscitis, quos eximijs eorum ita exigentibus meritis ad sublimem Cardinalatus dignitatem assumi contigerit, eam quoque de cætero seruari volumus moderationem, vt Ecclesiæ, Monasteria, Commendæ, aliaue cuiusuis generis beneficia, & Officia Ecclesiastica, ac pensiones annuæ super illorum fructibus vnicuique eorumdem respectiuè conferenda, commendanda, & concedenda, ac reseruandæ, & assignandæ, verum valorem annuum duodecim millium scutorum monetæ Romanæ, computatis insimul beneficiorum, & Officiorum quibuscunque fructibus, & pensionum quantitatibus, in totum non excedant: In ea tamen taxatione non comprehendantur emolumenta Officiorum eiusdem Apostolicæ Sedis, & Romanæ Curiæ S.R.E. Cardinalibus demandari, seu concedi solitorum, aliorumque munerum, quæ ipsis non ad vitam, vel in perpetuum, sed ad tempus, seù beneplacitum Romani Pontificis pro tempore existentis demandata, seu concessa fuerint. Declarantes, quod deinceps præfati, qui vitam Ecclesiasticam elegerint, seù ad sublimem Cardinalatus dignitatem fuerint assumpti, quoscunque Titulos fructuum reseruationibus grauatos, siuè præuentiuas, vel euentitias pensiones vltrà moderationem, vt supra respectiuè præscriptam nullatenùs assequi valeant.

Quod si forsàn (quod absit) modus circa præmissa sic congruenter, salubriterq; prescriptus in posterum excedatur, curæ erit Romanis Pontificibus Successoribus, donationes gratuitas, seu lucratiuas dispositiones, excessiuas subuentiones, munerum, & Officiorum, seù illorum stipendiorum, & emolumentorum concessiones, ac redituum, & prouentuum Ecclesiasticorum

rum distributiones, necnon collationes, Commendas, Concessiones, reseruationes, & assignationes, aliaque præmissa contra, vel vltrà modum, vt præfertur, præscriptum factas, seù facta rescindere, & reuocare, & in nihilum redigere, ac vt præfertur, donata, elargita, concessa, collata, commendata, reseruata, & assignata à Consanguineis, & Affinibus, siuè veris, siuè adlectis, & adscitis præfatis, eorumque hæredibus, & Successoribus respectiuè etiam manu Regia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine vindicare, & auferre, ac Cameræ Apostolicæ applicare, & incorporare, alijsque respectiuè conferre, commendare, concedere, & assignare, ac aliàs desuper opportunè prouidere, seù disponere.

Quia verò ægrotante Romano Pontifice nonnunquam contigit, vt Signaturæ gratiarum, quæ per Concessum fieri dicuntur, modum illum excederent, quem ipse Romanus Pontifex, dùm bene valebat, seruare consueuerat: statuimus, atque decernimus, vt ij quibus eiusmodi Signaturas per Concessum à Romano Pontifice ægrotante etiam per Chirographum speciale manu ipsius Romani Pontificis subscriptum, vel aliàs quomodocumque committi contigerit, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & dignitatis fuerint, etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, nullas huiusmodi gratias signare, vel expedire valeant, nisi fuerint ad illas adhibiti duo eiusdem S.R.E. Cardinales, qui vna cum Signatore præfato coram ipsomet Romano Pontifice eas concedente, ac expediri mandante, earundem Gratiarum supplicationibus, siuè minutis, aut Chirographis, alijsque concessionum scripturis subscribant, alioquin quidquid secùs actum, signatum, gestumuè fuerit, nullum, irritum, & inualidum, nulliusque sit roboris, vel momenti, & qui huic saluberrimæ sanctioni contrauenerint, ab ipso Romano Pontifice sanitati restituto, vel eius Successoribus condignis pœnis puniantur.

Vt autem præmissa omnia, & singula perpetuò, & inuiolabilitèr obseruentur, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, vt sicut eiusdem S.R.E. Cardinales in Romana Curia præsentes, hanc Constitutionem, quantum in eis erit, obseruare, illique non controuenire, nec vllis contrafacientibus

tibus

tibus etiam Romanis Pontificibus consentire, nec absolutionem à iuramento præstito petere, nec ablatam, aut concessam acceptare promiserunt, & iurarunt idem quoque per absentes ab eadem Curia dictæ S. R. E. Cardinales quandocunque ad eam aduenerint, ac per futuros Cardinales in assumptione Pilei promitti, & iurari debeat, promissoque, & iuramentum huiusmodi in formula iuramenti per eosdem Cardinales præstari soliti adiungatur, & adscribatur. Occurrente autem quandocunque eiusdem Apostolicæ Sedis vacatione iidem Cardinales in Conclaui, quando de obseruandis fel. rec. Prædecessorum nostrorum Iulij Papæ II. super electione Romani Pontificis, Pij Papæ V. nè Ciuitates, & loca S. R. E. infeudentur, & Sixti Papæ V. de pecunijs in Arce S. Angeli positis inde non amouendis, alijsque nonnullis Constitutionibus Apostolicis iuramentum præstare solent, etiam de præsenti Constitutione per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, inuiolabilitèr obseruanda, & postmodum ipse ad Supremi Apostolatus Officium assumptus post assumptionem huiusmodi hoc ipsum promittere, & iurare debeant, seruatis etiam alijs omnibus, & singulis illis, quæ circa iuramentum huiusmodi in præfata Sixti prædecessoris Constitutione anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, vndecimo Kalendas Maij Pontificatus sui Anno primo edita præscribuntur.

Has quoque nostras litteras in libellum redigi, & post prædictas Iulij, Pij, & Sixti, quæ in Conclaui legi solent, aliorumque Prædecessorum nostrorum Constitutiones adiungi, & in quinterno Cancellariæ nostræ Apostolicæ vnà cum alijs Constitutionibus Apostolicis adscribi, & ad valuas Ecclesiæ Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum, dictæque Cancellariæ, & in Acie Campi Floræ de Vrbe publicari, ipsarumque præsentium litterarum transumptis, seù exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem, tàm in iudicio, quàm extra illud vbique haberi volumus, quæ ijsdem præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli

Nulli ergo omninò hominum liceat paginam hanc nostrarum Constitutionis, Suppressionis, Abolitionis, Taxationis, Statutorum, Decretorum, Voluntatum, & Mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo decimo Kal. Iulij Pontificatus Nostri Anno Primo.

✠ Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Alderanus Episcopus Ostiensis Cardinalis Cybo promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Iacobus Episcopus Tusculanus Cardinalis Fransonus promitto, voueo, & iuro.

† Ego P. Episcopus Prænestinus Cardin. de Alterijs S.R.E. Camerarius promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego F. Tit. S. Praxedis Presbyter Cardinalis Maidalchinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Carolus Tit. S. Laurentij in Lucina Presb. Card. Barberinus promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Nicolaus Tit. S. Calixti Presbyter Card. Acciaiolus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Gaspar Tit. S. Mariæ Transtyberim Presb. Card. Carpineus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Cæsar Tit. SS. Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Destres promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego

✠ Ego Franciſcus Tit. S.Matthæi in Merulana Presb. Card. Nerlius promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Hieronymus Tit. S. Syluestri de Capite Presb. Card. Caſanate promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Galeatius Tit. SS. Quirici, & Iulittæ Presbyter Card. Mareſcottus promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Fabritius Tit. S. Chryſogoni Presb. Cardinalis Spada promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego P. Thomas Houardus Tit. S. M. ſuper Mineruam Presb. Card. de Norfolcia promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Io: Baptiſta Tit. S. Cæciliæ Presb. Cardinalis Spinula promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego Fr. Laurentius Baſilicæ SS. XII. Apoſtolorum Presb. Card. de Lauræa promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Iacobus Tit. S. Mariæ de Aracœli Presb. Card. de Angelis promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego M. Antonius Barbadicus Tit. S. Suſannæ Presb. Card. S. Suſannæ promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego Ioannes Tit. S. Petri in Monte Aureo Presb. Card. de Goeſſen promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego P. M. Tit. S. Marcelli Presbyter Cardin. Petruccius promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego Ioſeph Saenz Tit. S. Balbinæ Presb. Card. de Aguirre promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego

huius despicere, carnisque, & sanguinis laqueos effugere, ac de bonis, & rebus Ecclesiasticis juxtà æquitatis, & iustitiæ leges disponere,& spiritualium remigio alarum ad cælestia contendere, atque euolare auxiliante Domino condiscant. Hinc ad ea Sacrorum Canonum instituta, quæ Episcopis, ne bonis, & redditibus Ecclesiæ consanguineos suos augere studeant, interdicunt, considerationis nostræ aciem conuertentes, eam Nobis in suprema B. Petri Apostolorum Principis, cui caro,& sanguis non reuelauit, Sede constitutis ab ipso Pontificatus Nostri primordio seruandam proposuimus, & hactenùs Deo adiuuante seruare studuimus disciplinam, vt in bonorum, & redditauum ad hanc Sanctam Sedē, & Cameram nostram Apostolicam spectantium distributione Iustitiæ, atque Prudentiæ leges, & regulas accuratè custodientes, summam meritorum, nullam autem carnis, & sanguinis, aut cuiuscunque humani affectus rationem haberemus. Et licèt in Dei misericordia speremus, tales nobis successuros Romanos Pontifices, qui non minùs in hac parte, quam in reliquis munus suum impleant, & Ecclesiam Vniuersam spiritalium aromatum odore perfundant: Nihilominùs ea, quæ Nobis licere non patimur, alijs indicare, salubremque in Sancta Romana Ecclesia omnium Ecclesiarum Matre,& Magistra circa premissa normam, & legem constituere, atque stabilire decreuimus.

Habita igitur super his cum Venerabilibus Fratribus Nostris eiusdem S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, ac de illorum consilio pariter, & assensu ad Omnipotentis Dei gloriam, Apostolicæ Sedis honorem, ac Antistitum, Prælatorum, aliorumque Ecclesiasticorum ædificationem, & bonum exemplum, hac nostra perpetuò valitura Constitutione statuimus, atque decernimus, salutarem hanc de cætero in dicta S. R. E. seruari rationem, atque disciplinam, ut nec à Nobis, nec ab vllo Romanorum Pontificum Successorum nostrorum ad fauorem nostrorum,siue suorum respectivè Fratrum, Nepotum, aliorumque quoruncunque Consanguineorum, seu Affinium, siue illorum, quos in locum Nepotum, aliorumque Consanguineorum per cooptationem in familiam, aut aliter adlegi, seu adsciscì contigerit, de bonis, pe-
cunijs,

cunijs, Locis Montium vacabilium, & non vacabilium, Officijs venalibus, illorumque pretio, creditis, redditibus, rebus, & iuribus quibuscunque ad Sedem, & Cameram præfatas quouis modo spectantibus, vel quandocunque spectaturis, etiam ex emolumentis Datariæ, Cancellariæ Apostolicæ, Secretariæ Breuium, Spoliorum Ecclesiasticorum, & quaruncunque Palatij Apostolici portionum, seu distributionum prouenientibus, liberalitatis, & donationis, alioue quouis gratuito, seu lucratiuo titulo directè, vel indirectè etiam seruitiorum, & meritorum, quæ tamen talia non sint, vt ex lege iustitiæ eam exigant remunerationem, alioue quolibet colore, seu prætextu, siue etiam super veram ipsorum seruitiorum, & meritorum rationem vllo modo inposterum disponatur.

Quod si Fratres, Nepotes, Consanguinei, vel Affines, seu illorum loco adlecti, siue adsciti præfati inopia laborauerint, poterit Romanus Pontifex pro tempore existens pro timorata sua conscientia illorum paupertatem eodem omninò modo subleuare, quo Pauperum extraneorum inopiæ subuenire fas est.

Ne autem, quod directè prohibetur, indirectè permittatur magnorum stipendiorum, seu honorariorum nonnullis Sedis prædictæ Officijs, seu muneribus, quæ Consanguineis, vel Affinibus, seu adlectis, vel adscitis præfatis concedi, ut plurimum consueuerunt, assignatorum ratione, stipendia, prouisiones, siue salaria, & honoraria, & alias quomodolibet nuncupari solita emolumenta quæcunque, quæ antehac per Cameram prædictam in Ciuitate Auenionensi, Comitatu Venayssino Nostris in Spiritualibus, & temporalibus Vicario Generali, ac in illis, & vicinis quinque Prouincijs eiusdem Sedis de Latere Legato præstari, & solui plerunque solita, & consueta fuerunt: Superintendentis verò Generalis Negotiorum Sedis Apostolicæ, nec non totius Militiæ, tam Equestris, quàm Pedestris Status nostri Ecclesiastici Gubernatoris, & Capitanei Generalis, itidemque classis, & Triremium Pontificarum Præfecti, illiusque, & illarum Commissarij, & Locumtenentis Generalis, Arciumque, & Turrium ad littora Maris tam Adriatici, quàm Tyrreni existentium Superinten-

dentis Generalis, Præfecti quoque Generalis vtriusque Custodiæ Corporis Romani Pontificis, eiusque Locumtenentis Generalis, item Cappellani Arcis Sancti Angeli de Vrbe; Gubernatoris, ut aliàs deputabatur, Ciuitatis Beneuentanæ, cuius tamen Gubernium ad instar aliorum prædicti nostri Status, prout in præsentiarum seruatur, remaneat, & Arcis Beneuentanæ Præfecti; Item Gubernatoris Oppidi Nostri Ciuitatis Vetulæ, ac demùm Perusinæ, Anconitanæ, & Nouæ Asculanæ respectiuè Arcium Præfecti, seu Castellani, Officia, & munera ipsa cum omnibus, & singulis illorum, & cuiuslibet eorum Iuribus, prærogatiuis, stipendijs, salarijs, & emolumentis quibuscunque perpetuò supprimimus, & abolemus, illaque deinceps, quomodocunque, & quandocunque renouari prohibemus, nec cuiquam de cætero assignari, & præstari, seu concedi, & conferri respectiuè volumus, atque decernimus. Quod si pro rerum qualitate, temporumque contingentia, manifesta, urgensque necessitas munera, seu Officia militaria huiusmodi, vel aliqua ex eis de nouo institui exegerit, Viros ad illa assumi volumus, & mandamus strenuos, & fideles, eximia virtute præstantes, reique Militaris apprimè peritos, & in illa diuturno, ac probato vsu exercitatos, quibus Romanus Pontifex pro tempore existens secundum datam sibi à Domino Sapientiam pro ratione laboris, industriæ, atque periculi competentia, & congruentia stipendia assignabit.

Porrò si Nostri, Successorumque Nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium Fratres, Nepotes, & alij quicunque Consanguinei, seu Affines, siue veri, siue, vt præfertur, adlecti, & adsciti, vitam Ecclesiasticam adlegerint, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum, aliorumque Beneficiorum, & Officiorum Ecclesiasticorum, ac annuarum pensionum super eorum fructibus consecutionis capaces fuerint, eam in reddituum, & prouentuum Ecclesiasticorum distributione eis facienda seruari volumus moderationem, ut nonnisi iuxtà eorum merita, & non vltra, congruam pro gradus, vel dignitatis, quem, vel quam in Ecclesia obtinuerint, nullo ad consanguinitatem, affinitatem, seu adlectionem ergà Romanum Pontificem habito respectu sustentationem, ejusmodi redditus,

ditus, & prouentus Ecccleſiaſtici eis diſtribuantur, quò cuſtodita in omnibus Eccleſiaſticæ diſciplinæ, atque Iuſtitiæ diſtributiuæ regula, nemini relinquatur conquerendi, vel obloquendi occaſio, ſed Eccleſiaſtica ſtipendia miniſtrantibus in Eccleſia Dei æqua lance pro vniuſcuiuſque merito aſſignentur.

Quoad illos autem ex Fratribus, Nepotibus, alijſque Conſanguineis, ſeù Affinibus Romanorum Pontificum pro tempore exiſtentium præfatorum, ſiuè veris, ſiuè, vt præfertur, adlectis, & adſcitis, quos eximijs eorum ita exigentibus meritis ad ſublimem Cardinalatus dignitatem aſſumi contigerit, eam quoque de cætero ſeruari volumus moderationem, vt Eccleſiæ, Monaſteria, Commendæ, aliaue cuiuſuis generis beneficia, & Officia Eccleſiaſtica, ac penſiones annuæ ſuper illorum fructibus vnicuique eorumdem reſpectiuè conferenda, commendanda, & concedenda, ac reſeruandæ, & aſſignandæ, verum valorem annuum duodecim millium ſcutorum monetæ Romanæ, computatis inſimul beneficiorum, & Officiorum quibuſcunque fructibus, & penſionum quantitatibus, in totum non excedant: In ea tamen taxatione non comprehendantur emolumenta Officiorum eiuſdem Apoſtolicæ Sedis, & Romanæ Curiæ S.R.E. Cardinalibus demandari, ſeu concedi ſolitorum, aliorumque munerum, quæ ipſis non ad vitam, vel in perpetuum, ſed ad tempus, ſeù beneplacitum Romani Pontificis pro tempore exiſtentis demandata, ſeu conceſſa fuerint. Declarantes, quod deinceps præfati, qui vitam Eccleſiaſticam elegerint, ſeù ad ſublimem Cardinalatus dignitatem fuerint aſſumpti, quoſcunque Titulos fructuum reſeruationibus grauatos, ſiuè præuentiuas, vel euentitias penſiones vltrà moderationem, vt ſupra reſpectiuè præſcriptam nullatenùs aſſequi valeant.

Quod ſi forsàn (quod abſit) modus circa præmiſſa ſic congruenter, ſalubriterq; præſcriptus in poſterum excedatur, curæ erit Romanis Pontificibus Succeſſoribus, donationes gratuitas, ſeu lucratiuas diſpoſitiones, exceſſiuas ſubuentiones, munerum, & Officiorum, ſeù illorum ſtipendiorum, & emolumentorum conceſſiones, ac redituum, & prouentuum Eccleſiaſtico-

rum distributiones, necnon collationes, Commendas, Concessiones, reseruationes, & assignationes, aliaque præmissa contra, vel vltrà modum, vt præfertur, præscriptum factas, seù facta rescindere, & reuocare, & in nihilum redigere, ac vt præfertur, donata, elargita, concessa, collata, commendata, reseruata, & assignata à Consanguineis, & Affinibus, siuè veris, siuè adlectis, & adscitis præfatis, eorumque hæredibus, & Successoribus respectiuè etiam manu Regia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine vindicare, & auferre, ac Cameræ Apostolicæ applicare, & incorporare, alijsque respectiuè conferre, commendare, concedere, & assignare, ac aliàs desuper opportunè prouidere, seù disponere.

Quia verò ęgrotante Romano Pontifice nonnunquam contigit, vt Signaturæ gratiarum, quæ per Concessum fieri dicuntur, modum illum excederent, quem ipse Romanus Pontifex, dùm bene valebat, seruare consueuerat: statuimus, atque decernimus, vt ij quibus eiusmodi Signaturas per Concessum à Romano Pontifice ægrotante etiam per Chirographum speciale manu ipsius Romani Pontificis subscriptum, vel aliàs quomodocumque committi contigerit, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & dignitatis fuerint, etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, nullas huiusmodi gratias signare, vel expedire valeant, nisi fuerint ad illas adhibiti duo eiusdem S.R.E. Cardinales, qui vna cum Signatore præfato coram ipsomet Romano Pontifice eas concedente, ac expediri mandante, earundem Gratiarum supplicationibus, siuè minutis, aut Chirographis, alijsque concessionum scripturis subscribant, alioquin quidquid secùs actum, signatum, gestumuè fuerit, nullum, irritum, & inualidum, nulliusque sit roboris, vel momenti, & qui huic saluberrimæ sanctioni contrauenerint, ab ipso Romano Pontifice sanitati restituto, vel eius Successoribus condignis pœnis puniantur.

Vt autem præmissa omnia, & singula perpetuò, & inuiolabilitèr obseruentur, volumus, & Apóstolica auctoritate decernimus, vt sicut eiusdem S.R.E. Cardinales in Romana Curia præsentes, hanc Constitutionem, quantum in eis erit, obseruare, illique non controuenire, nec vllis contrafacientibus

tibus

tibus etiam Romanis Pontificibus consentire, nec absolutionem à iuramento præstito petere, nec ablatam, aut concessam acceptare promiserunt, & iurarunt idem quoque per absentes ab eadem Curia dictæ S. R. E. Cardinales quandocunque ad eam aduenerint, ac per futuros Cardinales in assumptione Pilei promitti, & iurari debeat, promissoque, & iuramentum huiusmodi in formula iuramenti per eosdem Cardinales præstari soliti adiungatur, & adscribatur. Occurrente autem quandocunque eiusdem Apostolicæ Sedis vacatione iidem Cardinales in Conclaui, quando de obseruandis fel. rec. Prædecessorum nostrorum Iulij Papæ II. super electione Romani Pontificis, Pij Papæ V. nè Ciuitates, & loca S. R. E. infeudentur, & Sixti Papæ V. de pecunijs in Arce S. Angeli positis inde non amouendis, alijsque nonnullis Constitutionibus Apostolicis iuramentum præstare solent, etiam de præsenti Constitutione per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, inuiolabilitèr obseruanda, & postmodum ipse ad Supremi Apostolatus Officium assumptus post assumptionem huiusmodi hoc ipsum promittere, & iurare debeant, seruatis etiam alijs omnibus, & singulis illis, quæ circa iuramentum huiusmodi in præfata Sixti prædecessoris Constitutione anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, vndecimo Kalendas Maij Pontificatus sui Anno primo edita præscribuntur.

Has quoque nostras litteras in libellum redigi, & post prædictas Iulij, Pij, & Sixti, quæ in Conclaui legi solent, aliorumque Prædecessorum nostrorum Constitutiones adiungi, & in quinterno Cancellariæ nostræ Apostolicæ vnà cum alijs Constitutionibus Apostolicis adscribi, & ad valuas Ecclesiæ Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum, dictæque Cancellariæ, & in Acie Campi Floræ de Vrbe publicari, ipsarumque præsentium litterarum transumptis, seù exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem, tàm in iudicio, quàm extra illud vbique haberi volumus, quæ ijsdem præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nullis

Nulli ergo omninò hominum liceat paginam hanc nostrarum Constitutionis, Suppressionis, Abolitionis, Taxationis, Statutorum, Decretorum, Voluntatum, & Mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo decimo Kal. Iulij Pontificatus Nostri Anno Primo.

✠ Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Alderanus Episcopus Ostiensis Cardinalis Cybo promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Iacobus Episcopus Tusculanus Cardinalis Fransonus promitto, voueo, & iuro.

† Ego P. Episcopus Prænestinus Cardin. de Alterijs S.R.E. Camerarius promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego F. Tit. S. Praxedis Presbyter Cardinalis Maidalchinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Carolus Tit. S. Laurentij in Lucina Presb. Card. Barberinus promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Nicolaus Tit. S. Calixti Presbyter Card. Acciaiolus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Gaspar Tit. S. Mariæ Transtyberim Presb. Card. Carpineus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Cæsar Tit. SS. Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Destres promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego

✠ Ego Franciscus Tit. S.Matthæi in Merulana Presb. Card. Nerlius promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Hieronymus Tit. S. Syluestri de Capite Presb. Card. Casanate promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Galeatius Tit. SS. Quirici, & Iulittæ Presbyter Card. Marescottus promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Fabritius Tit. S. Chrysogoni Presb. Cardinalis Spada promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego P. Thomas Houardus Tit. S. M. super Mineruam Presb. Card. de Norfolcia promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Io: Baptista Tit. S. Cæciliæ Presb. Cardinalis Spinula promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego Fr. Laurentius Basilicæ SS. XII. Apostolorum Presb. Card. de Lauræa promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Iacobus Tit. S. Mariæ de Aracœli Presb. Card. de Angelis promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego M. Antonius Barbadicus Tit. S. Susannæ Presb. Card. S. Susannæ promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego Ioannes Tit. S. Petri in Monte Aureo Presb. Card. de Goessen promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego P. M. Tit. S. Marcelli Presbyter Cardin. Petruccius promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego Ioseph Saenz Tit. S. Balbinæ Presb. Card. de Aguirre promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego

✠ Ego Leander Tit. SS. Nerei, & Achillei Presb. Cardinalis Colloredus Maior Pœnitentiarius promitto, voueo, & iuro,

✠ Ego Fortunatus Tit. S. Ioannis, & Pauli Presbyter Card. Carafa promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Bandinus Tit. S. Pancratij Presb. Card. Panciaticus promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego Ferdinandus Tit. S. Clementis Presb. Card. de Abdua promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Tussanus Tit. S. Agnetis extrà Mœnia Presbyter Card. de Ianson Forbin promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego Io: Baptista Tit. S. Laurentij in Pane, & Perna Presb. Card. Rubinus promitto, voueo, & iuro.

✠

✠ Ego I. B. Tit. S. Anastasiæ Presb. Cardinalis Costagutus promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ Ego Vrb. S. Marię in Via Lata Diaconus Card. Sacchettus promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠

✠ Ego Fuluius SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Astallius promitto, voueo, & iuro.

✠

✠

✠ Ego Petrus S. Laurentij in Damaso Diaconus Cardinalis Otthobonus S. R. E. Vice-Cancellarius promitto, voueo, & iuro.

✠ Ego C. S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis Bichius promitto, voueo, & iuro.

✠
✠ Ego Aloysius S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Homodeus promitto, voueo, & iuro.
✠ Ego Ioannes Franciscus S. Adriani Diaconus Card. Albanus promitto, voueo, & iuro.
✠ Ego Franciscus S. Angeli in Foro Piscium Diaconus Card. Barberinus promitto, voueo, & iuro.
✠ Ego Laurentius S. Mariæ in Aquiro Diaconus Cardinalis de Alterijs promitto, voueo, & iuro.

Loco ✠ plumbi.

B. Card. Pro-Datarius. I, F. Card. Albanus.

Visa de Curia I. Sacripantes.

D. Ciampinus.

Registrata in Segretaria Breuium.

Anno à Natiuitate D. Nostri IESV Christi millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo, Indictione decimaquinta, die verò vigesima octaua Iunij; Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & D. Nostri D. INNOCENTII Diuina Prouidentia Papæ XII. Anno Primo; Supradicta Constitutio affixa, & publicata fuit ad valuas Ecclesiæ Sancti Ioannis Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, in Acie Campi Floræ, & in alijs locis solitis, & consuetis Vrbis, per me Andræam Dominicum Simoncellum eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursorem.

Agapitus de Magistris Cursorum Magister.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apostolicæ 1724.

RIFORMA
DELLE SPESE
Solite farsi in tempo di Sede Vacante, e per il Conclaue.

Reuerendissimo Cardinal Paluzzo Altieri nostro Camerlengo. Hauendo Noi fino dal principio del nostro Pontificato applicato l'animo al sollieuo della nostra Camera, & alla Riforma di molte spese eccessiue, e superflue, e considerato particolarmente, che la sa. me. di Clemente IX. Clemente X., & Innocenzo XI. Nostri Predecessori per rimediare a varij abusi circa le spese solite farsi nella Sede Vacante, haueuano instituita vna Congregazione particolare di Cardinali, e Prelati sopra la Riforma di quelle, e che se bene da detta Congregazione erano stati fatti diuersi decreti, ad ogni modo la detta Riforma non era mai rimasta perfezzionata; Però noi conosciuta la necessità di perfezzionarla, ordinassimo à Voi, che con il Parere di alcuni Prelati, & altre Persone informate vedessiuo di ridurla à perfezzione, & hauendoci poi riferito, che doppo essersi questa nuoua Congregazione vnita più, e più volte, e dopo hauer maturamente essaminato, tanto i Decreti fatti dalle passate Congregazioni, quanto tutte le altre cose nececessarie à considerarsi, habbia stabilito diuersi ordini, e Decreti con i quali si dia in gran parte rimedio à detti abusi, e disordini, del tenore infrascritto, cioè = Restrictum Resolutionum, & Decretorum factorum in Congregationibus habitis coram Eminentissimo Domino Cardinali Camerario super Reformatione Expensarum Conclauis, & Sedis Vacantis. Cum aliàs fuisset resolutum, quod fieret ab aliquo Architecto Modulus fixus, & vniformis pro Mole funebri, siue Catafalcho Summi Pontificis non excedens in omnibus, & pro omnia valorem scutorum duorum millium, cum hoc, quòd elapsis diebus exequalibus omnia illius stylia, & lignamina remanere deberent sub dominio, & dispositione eiusdem Architecti,

A appro-

approbatus fuit Modulus, & partitus propositus a Mattia de Rubeis, iuxta Plantam, de qua in folio signato litt. A sed fuit addita declaratio, quod intrà summam dictorum scutorum 2000. intelligantur compræhensa scuta centum quinquaginta soluenda Capitulo Sancti Petri causà, & occasione eiusdem Catafalchi. Secundo fuerunt approbata decreta aliàs facta circà Reformationem Distributionis Cerarum, & Candelarum, quam dictum fuit imposterum faciendam esse Personis, & in quantitate contenta in notula, signata litt. B. Tertiò, & quia tempore Sedis Vacantis Officialibus, deputatis ab Eminentissimo Cardinali Camerario consueuit fieri per Cameram Apostolicam certa distributio Pannorum lugubrium, & pecuniarum, hinc Eminentissimus Cardinalis de Alterijs ad præsens Camerarius ad subleuandum publicum hærarium vltrò, ac sponte sua se obtulit reformaturum tertiam partem dictorum Officialium, itaut pro dicta tertia parte reformata, & deleta nullas omninò imposterum Reuerenda Camera subire debeat expensas. Quartò quoad alios Officiales Populi Romani non habentes eorum officia titulo oneroso resolutum fuit dictam distributionem non esse in futurum faciendam, nisi Personis descriptis in lista litt. C. Quintò resolutum fuit, quòd stationes Militum etiam Helueticorum, & Sabellorum fieri solitæ, tàm in Platea, & Palatio Diui Petri, quàm ex vtroque latere Pontis Sancti Angeli, reliquiquè Cancelli per vniuersam Ciuitatem Leoninam reformari debeant modo, & forma præscriptis in folio dato à D. Columnello Iulio Cerruto signato] litt. D. quodq; à Ministris Cameralibus fieri procuretur anticipatus partitus cum aliquo idoneo Mercatore sub obligatione reaccipiendi eadem lignamina, ad quorum Custodiam teneantur Duces eorundem Militum, sub pœna reficiendi de proprio omnia damna. Sextò. Et quoad plumba inseruientia pro Aquis, & Fontibus Conclauis dictum pariter fuit, ea esse conseruanda ad beneficium Cameræ, quodquè onus illorum conseruationis, & custodiæ dari debeant Duci Militum Sabellorum, sub eadem pœna reficiendi de proprio omnia damna. Septimò. Resolutum fuit, quòd loco Prandij die quolibet fieri soliti pro Illmis Clericis Cam. Apost. augeantur scuta centum quolibet mense Gubernatori Conclauis vltrà solitam prouisionem scutorum ducentorum, quodquè nullæ aliæ expensæ fiant, tam per Sacrum Palatium, quàm per

Ca-

Cameram Apostolicam in retentione Officialium pro dictis Prandijs DD. Clericorum. Octauò, quod Illustrissimi DD. Clerici deputati ad custodiam Sacri Palatij, durante vacatione Sedis nullam Regaliam, seù emolumentum quodcumque recipere debeant causa, & occasione eiusdem custodiæ. Nono, quòd scuta centum duodecim cum dimidio singulis decem diebus durante vacatione Sedis per Reuerendam Cameram subministrari solita, tàm Senatori, quam Conseruatoribus, & Priori Populi Romani pro custodia Militum, inposterum ampliùs non subministrentur, sed tàm Senator, quàm Conseruatores, & Prior contenti sint assignamento aliorum scutorum centum dictis singulis decem diebus eis dari solito, cum quo teneantur etiam dictæ eorum custodiæ prospicere, & satisfacere. Decimò, quod prouisiones dari solitæ Capitibus Regionum Vrbis, & Ripæ, Procuratori Fiscali, quatuor Maresciallis, & Baroncello dictorum Conseruatorum reformentur pro medietate. Vndecimò, quod prouisiones infrascriptorum Officialium Conclauis reformentur, vt infrà: Aromatarius a scutis 60. ad scuta 40. quolibet mense; Duo Substituti illius à scutis 20. ad 15. Quatuor Barbitonsores duò à scutis 40. ad scuta 30. alij duo à scutis 36. ad scuta 20. Architectus à scutis 20. ad scuta 12. Faber Murarius à scutis 12. ad scuta 9. Faber Lignarius à scutis 12. ad scuta 9. Duodecimò, quod omnes cognitiones extraordinariæ in pecunia auctæ post Conclaue Alexandri Septimi, vt in lista litt. E. impostèrum tollantur, reseruato arbitrio Eminentissimo Camerario vsque ad scuta 100. erogan. inter Personas sibi beneuisas per totum Sedis Vacantis tempus. Decimotertiò, quod omnia Panna lanea, linea, serícea, & alia cuiusuis qualitatis inseruientia pro Baldacchinis, Altaribus, Porterijs, Stratis, Cortinis, Spallorijs, & similibus conseruari debeant pro Floreria Apostolica, & de illis Sacrista, ac Magistri Cæremoniarum teneantur reddere rationem. Decimoquartò quoad quantitatem, & qualitatem Pannorum linorum inseruientium pro Altaribus vtriusque Cappellæ dictum fuit, posse deputari aliquem ex Eminentissimis Cardinalibus, qui dignetur superintendere, nè fiant, tàm circa prædicta, quàm circa alia supellectilia Cappellæ expensæ excessiuæ. Decimoquintò; quod onus custodiendi Cellas tàm Cardinalis ad Papatum promoti, quàm Cardinalium absentium pertineat ad omnes Conclauistas,

& quod in casum illarum expoliationis, siuè in parte, siuè in totum, vltrà pœnam excommunicationis maioris soli Summo Pontifici reseruatam, aliasque Pœnas per Reos incurrendas, damnum illarum defalcari debeat ex donatiuo scutorum decem millium auri per nouum Pontificem eiusdem Conclauistis dari solito = Noi hauendo letto, e sentito de verbo ad verbum detti Decreti, riputandogli giusti, e necessarij per il sollieuo della nostra Camera, habbiamo risoluto di approuarli, e di ordinare, che in auuenire debbano esseguirsi, & inuiolabilmente osseruarsi; Che però di nostro Moto proprio, certa scienza, e pienezza della nostra potestà, hauendo nel presente nostro Chirografo per espresso il tenore della Bolla di Pio Quarto sopra la riforma delle spese del Conclaue, e Sede Vacante, le Bolle, e Costitutioni Apostoliche circa le facoltà del Card. Camerlengo in tempo della medema Sede Vacante, l'Indulti, e Priuilegi conceduti al nostro Popolo Romano, & à qualsiuoglia offizio, & Offiziale del medemo etiam in limine erectionis, il solito sin qui pratticato, li Decreti, e risolutioni delle Congregazioni, & ogni altra cosa necessaria ad esprimersi, ordiniamo à Voi, che per l'auuenire facciate intieramente adempire tutte le cose, che sono tanto espressamente, che virtualmente, e consecutiuamente contenute nelle sopradette risoluzioni, e Decreti, & ogni vna di esse in particolare, dando voi essecuzione à tutte quelle, che appartengono alla Vostra Carica; e facendo che dalli Offiziali della nostra Camera, e del nostro Sacro Palazzo si esseguischino tutte le altre, che appartengono al loro Ministerio, dandogli Noi à quest'effetto tutta quella autorità, e facoltà che bisogna, per la pronta, & intiera essecuzione di tutte le cose sudette, e loro emergenti, e dependenti in amplissima forma, e sopra tutte le medeme cose farete ordini, e mandati, riformarete Rolli, rinouarete Tabelle, publicarete Editti, e prenderete tutte quelle prouisioni, che stimarete necessarie, & opportune, perche così è mente, e volontà nostra espressa. Volendo, e decretando, che il presente nostro Chirografo ammesso, e registrato in Camera alla forma delle Costituzioni Apostoliche, e tutto ciò, che in essecuzione di esso farete, vaglia, & habbia il suo pieno effetto, e vigore, non ostante qualsiuoglia Costituzione, & ordinazione Apostolica, che disponesse in contrario, e non

ostan-

ostante l'vso pratticato anche per lungo tempo dalla nostra Camera nelli Conclaui, e Sedi Vacanti passate, ancorche fosse stato approuato da qualsiuoglia Ordinazione Apostolica; Volendo ancora che così, e non altrimente sempre in ogni tempo futuro si debba giudicare, tanto da Voi, quanto da tutti gli altri Tribunali, Camerali, dalla Sacra Rota, è qualsiuoglia altri Giudici Ordinarij, e Delegati, & anco Legati à Latere, togliendoli Noi ogni facoltà di giudicare in contrario, irritando, & annullando sino d'hora tutto quello, e quanto si giudicasse, e facesse contro il presente nostro Chirografo, non ostanti le Regole della nostra Cancellaria, e qualsiuoglia altre Costituzioni, & Ordinazioni Apostoliche nostre, e de'nostri Predecessori, Leggi, Statuti, vsi, stili, consuetudini, & ogni altra cosa, che facesse, ò potesse fare in contrario, alle quali tutte, e singole, hauendo qui il tenore per espresso di parola in parola à sufficienza per questa volta solamente deroghiamo.

Dato nel nostro Palazzo Apostolico di Monte Cauallo questo dì 29. Nouembre 1690.

ALEXANDER PAPA OCTAVVS.

Foglio segnato lettera A.

Altezze della Machina.

Li quattro Candelabri, che saranno alle quattro cantonate della Machina saranno alti l'vno dal Pauimento della Chiesa fino la cima di essi circa palmi 94.

La Machina di mezzo sarà alta dal Pauimento della Chiesa fino la cima del Regno circa palmi 83.

Diuisioni delle Misure, e Tinte.

Il primo Zoccolo sarà alto palmi 2 $\frac{1}{2}$ questo si fingerà di Bigio Antico.

Sodo sopra detto Zoccolo, doue sarà l'Iscrizzione per fianco della scalinata sarà alto palmi 9. si fingerà di Marmo Paonazzo con lettere gialle sbattimentate di scuro

Dado

Dado ſopra che giunge al piano, e cima della Scalinata alto palmi duè, queſto ſi fingerà di giallo antico.

Piedeſtallo ſopra, doue ſono l'Arme, queſto ſi fingerà di Pietra porta Santa, con l'Arme finte d'oro, e ſarà alto palmi 11.

Il Candelabro ſopra ſarà alto dalla cima di detto Piedeſtallo ſino la cima di eſſo Candelabro palmi ſettanta, l'anima di mezzo di eſſo ſarà tutta intagliata, e ſcorniciata di chiaro, e oſcuro, e tutti li riporti di Cornicopij, & altri intagli ſi faranno finti di Oro.

La Machina di mezzo. Il primo Piediſtallo, che ſarà formato con numero otto Cartelloni, e quattro inſcrizzioni, ſi farà tutto finto di Giallo Antico, e le quattro Inſcrizzioni fingeranno di lapislazzoli con lettere di Oro, e detto Piediſtallo ſarà alto palmi 23.

Le otto Vrnette à forma di face ardente ſi faranno finte di metallo, e faranno alte l'vna palmi ſette.

Il piede ſotto l'vrna, e anco in corpo della medema con cornice ſopra, tutto fingerà di verde antico con li riporti dell'intagli ſopra tutti d'Oro, e il tutto ſarà alto palmi 22. e larga ad ogni faccia palmi 23.

Il ſodo, doue ſono li putti con medaglia ſi farà di giallo antico, putti finti di marmo, e medemamente il Ritratto, che anderà nell' medaglia, e detto ſodo, ſarà alto palmi 10.

Il rimanente, doue và la Coltra, ſarà alto fino la cima del Regno circa palmi 15. & il Regno con ſtole ſi farà di Oro.

Nel diſegno ſi ſono ſegnati ſolo due Candelabri, ad effetto di non confondere il medemo diſegno, e poter godere il contorno della Machina di mezzo, che è il principale dell'Opera &c.

E detta Machina deue riſiedere nel mezzo di quattro Candelabri, e nel mezzo delle quattro ſcalinate, le quali ſaliranno al piano, doue poſarà detta Machina &c.

Mattia de Roſſi.

Gregorio Binetti Computiſta.

Foglio

Foglio ſegnato lettera B.

Nota di quello importano l'infraſcritte partite di Cera, che ſi dourà diſtribuire, e conſumare in occaſione dell'Eſequie, che ſi faranno per il Defonto Pontefice, riformato ſecondo le riſoluzioni fatte dalla Congregazione deputata.

Due Candelotti per accendere al Chriſto, mentre Sua Santità ſtà in tranſito—— —— —— ——lib. 4.

Vna Torcia per accendere al Corpo doppo morto, & altre trenta per accompagnarla à S.Pietro di libre ſei l'vna ridotte à libre cinque—— —— —— lib. 155.

Candelotti num. 6. di libre trè per l'Altare nella Cappella di Siſto——————————lib. 18.

Torcie num.30.di libre cinque per tenere intorno al Corpo in detta Cappella———— ————lib. 150.

Per accompagnare il Corpo dalla Cappella di Siſto nella Chieſa di S.Pietro al Capitolo di detta Chieſa ſi daranno Torcie num.106., cioè alli Signori Canonici di libre quattro l'vna, alli Benefiziati, e Cappellani Innocenziani di libre trè, alli Chierici Benefiziati di libre due,& al rimanente del Choro di libre vna lib. 310.

Alli Canonici di S.Pietro per due mute da mettere attorno il Corpo nella Cappella del Santiſſimo nu.48. Torcie di lib.4.compreſe ſei per la notte, quando ſucceda la Sede Vacante d'Eſtate,mà ſuccedẽdo d'Inuerno ſi diano ſole 24.per vna muta,e n.6.per la notte l. 120.

Dodici Candele per l'Altare del Santiſſimo di li. vna l. 12.

Sei Candele per cantare il Reſponſorio di lib. vna lib. 6.

Secondo giorno. Torcie num. 48. per mettere intorno al Corpo di libre quattro come ſopra, conforme ſi dice nel primo giorno—— —— —— —— —— lib. 120.

Terzo giorno. Torcie num. 48. per mettere intorno al Corpo di libre quattro,come ſopra,conforme ſi dice nel primo, e ſecondo giorno—— —— —— —— lib. 120.

Torcie n.20.di lib.4. per mettere alla Cappella de' Signo-

Signori Cardinali à libre 80. il giorno, importano per noue giorni. —— —— —— —— —— lib. 720.

Torcie num.2. di libre 4., e num.6. Candelotti di libra vna per accendere al Santissimo. Altri sei Candelotti di libre 3.per l'Altare delli Apostoli,e num.64. Candele di libra mezza per l'Altari della Chiesa, e Sagrestia, in tutto libre 55.il giorno,per giorni noue importano —— lib. 495.

Torcie num. 6. di libre 5. per le Balaustrate per giorni noue importano —— —— —— —— lib. 270.

Torcie num.4. di lib. 4. per l'Eleuazione si diano solamente ogni trè giorni, e per giorni noue importano lib. 60.

Candelotti num.6. di libre 3. per l'Altare del Choro, e num.2.per la Credenza,in tutto lib.24. il giorno per giorni noue importano—— —— —— lib. 216.

Otto Candele di libra vna per l'Altare della Cappella: num. 6. Candele di oncie quattro alli Chierici per accendere li Altari, num. 4. di libra vna per accendere a'Signori Cardinali, in tutto lib.14. il giorno, per giorni noue importano—— —— —— —— lib. 126.

Alli Chierici, e Sottochierici per la distribuzione in commune lib.9.il giorno, per noue giorni importano lib. 81.

Torcie num. 40. di libre 4. per li Signori Cardinali, e num.40.Candele di libra vna per li Caudatarij, più, e meno, secondo interuengano ogni giorno, douendosi dare solamente alli Presenti dell'Essequie di San Pietro,si è considerato poter essere vn giorno per l'altro detto nu.di 40.,e queste à libre 200.il giorno,per giorni noue importa lib. 1800.

Candelotti num. 76. di libre due per li Vescoui, e Prelati, & àltri Candelotti num. 21. simili per li Chierici, e Camerali più, e meno, secondo interuengono, douendosi dare solamente à quelli, che si trouano presenti all'Essequie in S.Pietro, e per li soli giorni, che interuerranno per num. 50. trà Vescoui, e Prelati, e num. 21. per li Camerali vn giorno per l'altro sono in tutto lib. 142. il giorno, che per giorni noue importano—— —— ——lib. 1278.

Numero trentacinque Candele per num. 35. Caualleggieri di oncie quattro,e due simili per li Forieri, altri num.

2. Can=

2. Candelotti di libre 2. alli Capitani, e num.2. di libra vna all'Alfieri,& alli Trombetti candele num.6.di lib.vna; In tutto lib.47. il giorno, per giorni noue importano lib. 225.

Num.10. Candelotti di lib.2. per liSegretarij di Camera, num.27. di libra vna per li Sostituti, num. 54. di libra mezza per li Giouani, e Nouizij, douranno pigliarle dalla distribuzione della Cera, che si fà al Popolo solo nelli tre giorni vltimi, che si farà detta distribuzione——lib.

La distribuzione delle Cere al Popolo dourà farsi nelli tre vltimi giorni solamente, con l'assistenza di qualche Ministro nella quantità di lib. 300. il giorno, dalle quali si douranno leuare prima le libre 74. per li Segretarij di Camera, Sostituti, e Nouizij, come si è detto di sopra lib. 900.

La Cera per il Catafalco per li vltimi tre giorni si crede possa bastare libre 1000. il giorno ——————lib. 3000.

La Cera solita distribuirsi à Signori Camerali, Prelati, Ministri del Palazzo Apostolico, & altri con mandati del Signor Cardinal Camerlengo, e Bollettini stampati sottoscritti dal Decano de'Segretarij di Camera, non dourà eccedere la quantità di libre 3385., come dalla lista. che si dà in calce——————————————lib. 3385.

La distribuzione da farsi alli Seruitori delli Eminentissimi Signori Cardinali, al Decano, e Seruitori del Papa defonto dourà esser di libre 126. il giorno, cioè al Decano, e Seruitori del Papa morto libre sei il giorno, & alli Seruitori delli Eminentissimi Cardinali, che si trouaranno presenti in Roma prima della clausura del Conclaue à ragione di libre tre per Cardinale, che per num.40. Cardinali, quali verisimilmente si crede potranno in detti giorni essere in Roma, importa altre libre 120. il giorno, che fanno in tutto le dette libre 126. il giorno, che per giorni noue importano——————————————lib. 1134.

——lib. 14651.

B Lista

Lista delle Cere, che si deuono distribuire a' Signori Camerali Prelati, Ministri del Palazzo Apostolico, & altri con mandati dell'Eminentiss. Signor Cardinal Camerlengo, e Bollettini stampati, che si fanno con ordine del Deputato, e Decano de Segretarij di Camera, riformate secondo le risolutioni fatte dalla Congregatione deputata.

All'Illustrissimi Signori Chierici di Camera, e per loro à Monsignor Illustrissimo Decano con mandato dell'Eminentissimo Camerlengo Cera bianca coperta di Cera gialla	lib.	535.
A Monsignor Illustriss. Tesoriere con ordine del Deputato, e Decano de'Segretarij di Camera	lib.	60.
A Monsignor Illustrissimo Maggiordomo di Nostro Signore	lib.	10.
A Monsig. Assistente nella Cappella Pontificia	lib.	15.
All'Illustrissimi Signori Prelati, e Votanti di Segnatura, Accoliti della Cappella Pontificia	lib.	120.
All'Illustrissimi Monsignori Suddiaconi	lib.	31.
Al Commissario del Conclaue	lib.	10.
A Monsignor Sottosommista	lib.	10.
All'Auditore dell'Eminentissimo Camerlengo	lib.	50.
Alli Signori Maestri di Ceremonie	lib.	181.
Alli Bussolanti	lib.	54.
Alli Camerieri extra	lib.	54.
Alli Scudieri	lib.	54.
Alli Chierici, ouero Musici della Cappella Pontificia, Custodi, & altri Ministri	lib.	270.
Al Segretario del Sagro Collegio	lib.	24.
A Monsignor Sagrista	lib.	22.
Al Segretario del Colleggio dell'Illustrissimi Signori Chierici di Camera	lib.	15.
Alli Auditori de'Signori Chierici di Camera	lib.	144.
Al Cappellano della Camera	lib.	10.
Al Collegio de'Segretarij di Camera	lib.	142.
Al Collegio de'Cursori in due partite	lib.	200.
Alli tre Computisti della Camera	lib.	75.

Alli

Alli Maestri Ostiari di Virga rubea	lib.	62.
All'Auditore di Monsignor Tesoriere	lib.	20.
Alli Mazzieri di Nostro Signore	lib.	135.
Al Sostituto di Monsignor Commissario della Camera	lib.	9.
Al Sollecitatore della Camera	lib.	4.
Alli sei Cappellani communi	lib.	40.
Al Sotto Sagrista	lib.	9.
Alli quattro Cappellani Innocenziani	lib.	18.
Alli tredici Penitenzieri di S. Pietro	lib.	63.
Alli Accoliti, e Sopranumerarij della Sagristia di S. Pietro	lib.	56.
Al Capitano d'Alabardieri di Monsig. Gouernatore di Borgo, e Cancelliere	lib.	30.
Alli Alabardieri di Monsignor Gouernatore	lib.	30.
Al Proueditore del Conclaue	lib.	12.
Al Custode del Sigillo del Signor Cardinal Camerlengo	lib.	4.
Al Custode della Camera	lib.	10.
Al Decano de' Trombetti de' Cauallegieri	lib.	12.
Al Mastro di Casa di Palazzo	lib.	10.
Al Computista di Palazzo	lib.	10.
Alli Scopatori Segreti di Nostro Signore	lib.	12.
Al Bottiglier Segreto di Nostro Signore	lib.	10.
Al Credenzier Segreto di Nostro Signore	lib.	10.
Al Dispensiere del Palazzo Apostolico	lib.	10.
Al Cantinier Segreto di Palazzo	lib.	10.
Al Dispensier del Pane di Palazzo	lib.	10.
Al Soprastante alle Lettiche di Nostro Signore	lib.	6.
Alli Sediari della Famiglia vecchia di Nostro Signore	lib.	6.
Al Capitano della Guardia de' Suizzeri	lib.	18.
Alli Offiziali della Guardia de' Suizzeri	lib.	72.
Alli Soldati della Guardia Suizzera	lib.	554.
al Pro-Computista del Sacro Collegio	lib.	4.
Al Chierico Nazionale	lib.	4.
Al Collettor Generale della Camera	lib.	15.

Allo Speziale del Palazzo Apostolico per lui, e per li tre Giouani assistenti nella Speziaria nella Distribuzione delle Cere —— —— —— ——lib 18.

Al Pesatore della Cera in Speziaria —— ——lib. 6.

lib. 3385.

Gregorio Binetti Computista.

Folio segnato lettera C.

Offiziali del Popolo Romano alli quali si dourà distribuire il Panno della prima sorte di scudi sette, e mezzo la canna da pagarsi al prezzo stabilito nel Decreto del Sagro Collegio in Calce.

		Prima sorte.
Senatore di Roma —— —— —— ——	can.	4.
Signori Conseruatori —— —— —— ——	can.	12.
Confaloniero —— —— —— —— ——	can.	4.
Caporioni num.14. —— —— —— ——	can.	56.
Cancellieri num.2. —— —— —— ——	can.	8.
Auuocato del Popolo Romano —— —— ——	can.	4.
Procurator Fiscale —— —— —— ——	can.	4.
Due Scriba Senatus —— —— —— ——	can.	8.
Scrittore de' Signori Conseruatori —— ——	can.	4.
Segretario de' Signori Conseruatori —— ——	can.	4.
Agente de' Conseruatori —— —— —— ——	can.	4.
Computista de' Conseruatori —— —— ——	can.	4.
Notaro delli Conseruatori —— —— ——	can.	8.
Mastri di Strada num.2. —— —— —— ——	can.	8.
Marescialli quattro di Tratta —— —— ——	can.	16.
Pacieri due di Tratta —— —— —— ——	can.	8.
Riformatori dello Studio num.4. —— —— ——	can.	16.
Sindici del Popolo Romano —— —— ——	can.	8.
Assessore de' Mastri di Strada —— —— ——	can.	4.
Archiuisti num.2. —— —— —— ——	can.	8.

Aste,

Afle, e Mazze	can. 4.
Camerlengo della Camera di Roma	can. 4.
Camerlengo di Ripa	can. 4.
Capitano dell'Appellazione	can. 4.
Computifta di Porzioni	can. 4.
Computifta dello Studio	can. 4.
Computifta della Gabella della carne	can. 4.
Confoli de Bouattieri	can. 16.
Conferuatore dell'Antichità	can. 4.
Commiffarij dell'Agricoltura num.4.	can. 16.
Commiffarij dell'Abbondanza num.4.	can. 12.
Curatori, e Reuifori delle mura num.4	can. 16.
Cuftode de Porzioni	can. 4.
Cuftode della Statua di Paolo Terzo	can. 3.
Cuftode della Cloaca Maffima	can. 4.
Deputati alla Diftributione del Panno num.2.	can. 8.
Difenfori dell'Acque delle Marane num.2.	can. 8.
Depofitario delle porzioni del Popolo Romano	can. 4.
Depofitario Maggiore	can. 4.
Doganiere dello Studio	can. 4.
Doganiere di Ripa, e Ripetta	can. 4.
Doganiere della Grafcia	can. 4.
Doganiere delle Merci	can. 4.
Doganiere delle Pecore	can. 4.
Doganiere del Sale à groffo	can. 4.
Doganiere del Sale à minuto	can. 4.
Primo Collaterale	can. 4.
Secondo Collaterale	cap. 3.
Giudice Criminale di Campidoglio	can. 3.
Lettore de Conferuatori	can. 4.
Maftro Maffaro	can. 4.
Maftro della Zecca	can. 3.
Marefciallo Sopranumerario	can. 4.
Marefciallo de Maftri di Strada	can. 3.
Notaro del Cardinal Camerlengo	can. 4.
Notaro Maggiore della Camera di Roma	can. 4.
Protonotaro di Campidoglio	can. 4.

Notaro de Prouisori	can.	4.
Notaro dell'Appellazione	can.	3.
Notaro dello Studio	can.	4.
Notaro delli Commissarij	can.	3.
Rincontro Generale del Popolo Romano	can.	4.
Prefetto delle Mura delli Edificij publici	can.	4.
Preposto dello Studio	can.	4.
Prouisori delle Mura num. 2.	can.	6.
Prefetto delli Bottini dell'Acqua Felice	can.	4.
Procurator de Poueri	can.	3.
Rettore dello Studio	can.	4.
Segretario del Cardinal Camerlengo	can.	4.
Sindici della Depositaria dello Studio	can.	6.
Scudieri di honore num. 4.	can.	16.
Soprastante della Zeccha	can.	3.
Scrittore del Popolo Romano	can.	4.
Sostituto dello Scrittore de' Signori Conseruatori	can.	4.
Tassatori delle Case num. 2.	can.	3.
	can.	470.

Offiziali, a' quali si dourà distribuire il panno della seconda sorte di scudi cinque, e ba. 50. la canna da pagarsi alla forma del decreto in calce.

	Seconda sorte	
Assagiatori della Zecca	can.	3.
Bidello dello Studio num. 2.	can.	6.
Cappellano de' Conseruatori	can.	3.
Cappellano delle Carceri di Campidoglio	can.	3.
Camerlenghi della festa di Testaccio num. 2.	can.	6.
Cassiere del Sale à grosso	can.	3.
Cassiere del Sale à minuto	can.	3.
Computista del Sale à grosso	can.	3.
Computista del Sale à minuto	can.	3.
Commissario della Festa di Testaccio, & Agone	can.	3.
Commissario Generale della Fonte di Treio	can.	6.
Commissarij di Treio num. 4.	can.	12.
Commissario delle Porte	can.	3.

Cu-

Custode della Statua di Paolo Terzo	——can.	3.
Custode, e Reuisore delle misure di Campidoglio nu.2.	can.	6.
Custode delle noue Statue	——can.	3.
Custodi della Statua di Gregorio XIII. num.2.	——can.	3.
Custode delle Cloache	——can.	3.
Depositario delli Denari straordinarij de' Conseruatori	can.	3.
Ostiarij della Porta dell'Affettamento num.3.	——can.	9.
Mastri Giustizieri num.2.	——can.	6.
Mastro delle Mosse	——can.	3.
Misuratore del Sale à grosso num.2.	——can.	6.
Misuratore del Sale à minuto	——can.	3.
Misuratore, e Custode delle misure della Salara	——can.	3.
Notari de' Caporioni in Sede Vacante num.14.	——can.	42.
Notaro delli Sindici delli Offiziali	——can.	3.
Notaro delli Mastri Giustizieri	——can.	3.
Notaro delli Mastri di Strada	——can.	3.
Notaro del Gabellier Maggiore	——can.	3.
Notaro delli Bouattieri	——can.	3.
Notaro del Camerlengo di Ripa	——can.	3.
Notaro del Doganiere di Ripa, e Ripetta	——can.	3.
Notaro del Doganiere della Grascia	——can.	3.
Notaro del Doganiere delle Merci	——can.	3.
Notaro delli Commissarij dell'Agricoltura	——can.	3.
Notaro della Zecca	——can.	3.
Notaro degl'atti pendenti, e Notaro delli atti della Camera di Roma	——can.	3.
Notaro delli Sindici del Depositario dello Studio	——can.	3.
Notaro del Doganiere del Sale à grosso	——can.	3.
Notaro del Doganiere del Sale à minuto	——can.	3.
Portatore della Spada	——can.	3.
Portatore della Cappa	——can.	3.
Portatore dell'Anello	——can.	3.
Portinari della seconda Porta num.2.	——can.	3.
Reuisori del Palazzo de' Conseruatori	——can.	3.
Rincontro della Gabella dello Studio	——can.	3.
Sindici delli Offiziali nnmero due	——can.	6.
Segretario del Monte dello Studio	——can.	3.

So-

Soprastante delle Mura	—— can.	3.
Tubatori numero quattro	—— can.	12.
	—— can.	237.

Offiziali, à quali si dourà distribuire il Panno della terza sorte di scudi quattro, e mezo la Canna, da pagarsi alla forma del Decreto in Calce.

	Terza sorte	
Banditori numero quattro	—— can.	12.
Bollatori de Caualli	—— can.	3.
Custodi de' Caualli per tenerli, e legarli	—— can.	3.
Custode delle Carceri	—— can.	3.
Contestabili, ò Mastro di Casa de' Conseruatori, e Fedeli, Coco, e Guattari	—— can.	51.
Moderatore dell'Orologio di Campidoglio	—— can.	3.
Mandatarij di Campidoglio numero quattordici	—— can.	42.
Mandataro di Ripa	—— can.	3.
Sonatore della Campana di Campidoglio	—— can.	3.
	—— can.	123.

Decreto.

Miseratione Diuina Episcopi, Presbyteri, & Diaconi Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinales Reuerendissimo in Christo Patri, & D. D. Palutio Tituli Sanctorum Apostolorum Cardinali de Alterijs S.R.E.Camerario Reuerendissime in Christo Patre Domino Frater, & Collega noster Charissime salutem, & sinceram in Domino charitatem. Cùm nos hodiè in Congregatione nostra vna cum Dominatione Vestra Reuerendissima decreuimus, quòd Panni, qui occasione Sedis Vacantis hucusque fuerunt soluti, ad rationem videlicet scutorum septem,& baioc.50. pro qualibet Canna, imposterum scut.6.,& baioc.50. Illi verò,qui scuta quinque,& baioc.50. scuta quatuor, & baioc.75. Illi autem, qui scuta quatuor baioc. 50. scuta tria baioc.90. monetæ respectiuè soluantur ijs, quibus debentur absque aliqua diminutione Sacræ Rotæ Auditoribus, & Came-

ræ

ræ Apostolicæ Clericis, ac Cameralibus exceptis. Ideò committimus Dominationi Vestrę Reuerendissimę, vt hoc nostrum Decretum exequatur, & exequi curetur, quod ratum habebimus, & ex nunc habemus. Datum Romæ in Congregatione nostra sub sigillis trium nostrorum in ordine Priorum die 25. Iunij 1676. Sede Apostolica Vacante. Loco ✝ sigilli. Loco ✝ sigilli. Loco ✝ sigilli.

Guido Passioneus Sacri Collegij Secretarius.

Foglio segnato lettera D.

Il Colonello Giulio Cerruti Ingegniere della Reuerenda Camera hauendo diligentemente osseruate tutte le misure de i Casoni, che sono stati fatti nelle Sedi Vacanti di Alessandro Settimo, Clemente IX. Clemente X. & Innnocenzo XI. per seruizio delle Soldatesche, è di parere che in auuenire si debba dare vna Regola fissa alle dette misure, acciò detti Casoni si faccino di vna stabile, & vniforme larghezza, e longhezza, come in appresso.

E cominciando da quello del Signor Prencipe Sauelli nella Piazza di S. Pietro vicino la scalinata, si dourà fare longo palmi 80. e largo palmi 40.

Quello de Soldati di leua in mezzo la detta Piazza si dourà fare longo palmi 100. e largo palmi 50.

Quello de Tedeschi dentro lo steccato, si dourà fare longo palmi 50. e largo palmi 25.

Quello de Bombardieri, dourà farsi longo palmi 25. largo palmi 20.

Il recinto, ò sia Mignano sopra il Portico di S. Pietro, che conduce all'Appartamento del Signor Prencipe Sauelli, doura farsi longo palmi 84. e largo palmi 10. e non più.

Il Casone nell'imboccatura del Ponte S. Angelo nella Piazza dell'Altouiti dourà farsi longo palmi 40. e largo palmi 50.

Il Casone dall'altra parte del Ponte verso Borgo dourà farsi longo palmi 40. e largo palmi 30.

I Rastelli, ò Cancellate non deuono essere più di due, cioè vno nel principio, e l'altro nel fine del Ponte.

Si dourà stabilire anticipatamente da Signori Ministri Camerali

lj

li il partito con vn Magazziniero, ò Falegname à prezzi giusti, per non douersi ridurre all'angustia della Sede vacante, essendosi riconosciuti li prezzi de' legnami presi nelle passate occasioni molto alterati,& esorbitanti, e nel partito da farsi douerà conuenirsi di restituire i medesimi legnami al Mercante, ò Falegname, con la qual condizione si verrà ad auanzare la metà delle spese.

Et à questo effetto doueranno publicarsi Bandi penali, perche niuno ardisca toccar detti legnami, mà che debbano conseruarsi à benefizio della Camera.

Et il simile potrà farsi anco rispetto al Muratore per li Mattoni,che seruono per la clausura del Conclaue,e collo Stagnaro per li condotti di Piombo, che portano l'acqua per vso del medemo Conclaue.

Gregorio Binetti Computista.

Foglio segnato lettera E.

Spese di recognizioni date à diuersi, che si trouano aggiunte dopo la Sede vacante di Alessandro VII. le quali sono state leuate e riseruato l'arbitrio per la distribuzione di soli scudi cento all' Eminentissimo Signor Cardinal Camerlengo.

Aiutante del Segretario del Sagro Collegio per ricognitione	sc.	40.
Sotto Sacrista per ricognitione	sc.	30.
Seruitori delli Mastri di Cerimonie per ricognizione	sc.	20.
Proueditore del Conclaue per ricognizione	sc.	100.
Confessore del Conclaue per ricognizione	sc.	30.
Alli vltimi Mastri di Cerimonie per ricognizione in due volte	sc.	
Al Muratore per ricognizione	sc.	
Al Falegname per ricognizione	sc.	
Erezzione del Patibolo	sc.	
Spesa per il Patibolo fatto per mettere nella Piazza di San Pietro	sc.	

Gio-

Giouanni Catani per ricognizione—————————sc.
Sagrista per ricognizione ————————————sc. 100.
Seruitori del Sagrista per il Vestiario ————————— sc. 25.

Gregorio Binetti Computista.

Die 24. Ianuarij 1691. Chirographum, & folia subscripta fuerunt in plena Camera Apostolica ad effectum registrandi exhibita,& præsentata, & huiusmodi registratura commissa Illustriss., & Reuerendiss. D. Mapheo Farsetto Cameræ Apostolicæ Clerico; Deindè die 29. eiusdem mensis ad relationem prædicti Illustriss., & Reuerendiss. D. Farsetti, citato Illustriss. Domino Andrea Alberetto Fisci Procuratore Generali admissa, & registrata fuerunt in libro currenti Signaturarum Sanctissimi Domini Nostri Alexandri Octaui.

Astulphus Galloppus Reu. Cam. Apost. Secr. & Canc.

SANCTISSIMI D. N. D.

CLEMENTIS

Divina Providentia

PAPÆ XII.

CONSTITUTIO

Diversas continens ordinationes pro bona directione Conclavis, ac rerum Sede Apostolica Vacante agendarum.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

APostolatus Officium, quod inscrutabilis divinæ sapientiæ, atque clementiæ altitudo humilitati nostræ, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, committere dignata est, postulat, ut non præsentia tantùm spectantes, sed futura quoque prospicientes, in iis etiam, quæ post resolutionis nostræ diem, consummatumque à Nobis mortalis hujus peregrinationis cursum eventura sunt, per opportunas, Deique gloriæ, ac Ecclesiæ utilitati consentaneas leges dirigendis, atque ordinandis, Pastoralis solicitudinis nostræ partes interponamus, sicut omnibus diutinæ considerationis trutinâ perpensis in Domino expedire arbitramur.

Sanè plurimi Prædecessores Nostri, & præsertim recolen. mem. Symmachus, Nicolaus II., Alexander III., Gregorius X.,

 Cle-

Clemens V., Clemens VI., Julius II., Paulus IV., Pius IV., Gregorius XV., ac Urbanus VIII. probè intelligentes quanti ponderis, & momenti sit ad Dominici gregis, ac Catholicæ Ecclesiæ providum regimen Electio Romani Pontificis, qui Domini, & Salvatoris nostri Jesu Christi in terris Vicarius, Beatique Petri Successor, ac omnium Fidelium Pater, & Pastor existit, nec unius membri, sed totius corporis salutem agi animo reputantes, cum de capite consulitur, multas diversis temporibus etiam in Conciliis generalibus saluberrimas ediderunt Constitutiones; quibus omni cupiditati, ambitioni, simoniacæ, alterive quivis pravitati, turpitudini, deformitati, ac dissidiis ab ejusmodi Electione præcluso auditu, summa prudentia, parique consilio providerunt, ut hoc tam Sanctum, tamque grave opus piè, ac ritè perageretur, & in eo non caro, & sanguis, aut aliquis humanus affectus locum ullum sibi vendicaret, sed Spiritus Sancti gratià cuncta dirigerentur, ac gubernarentur, sicque ad Christi hæreditatis, quam pretioso Sanguine suo quæsiuit, curam, & administrationem gerendam, nonnisi, qui vocatus foret à Deo tanquàm Aaron, assumeretur: Veluti quoque de ancipiti, ac Romanæ, & Universali Ecclesiæ periculoso tempore, quo illa visibili suo Capite, ac Pastore viduata remanet, anxiè soliciti dicti Prædecessores, ne eadem Ecclesia multiplicibus longæ vacationis exponeretur incommodis, haud prætermiserunt ea opportunè statuere, quæ ad maturandum ipsius Electionis felicem exitum conducere videbantur, ac decernere, quæ intereà agenda, & servanda essent, & aliàs prout in præfatis Constitutionibus, quarum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberiùs continetur.

Quia tamen sæpè contingit, ut legum vel maximè salutarium, si non crebro excitetur, sensim ex animis hominum effluat memoria, experientiaque edocet, nonnulla ex iis, quæ Sede Apostolica Vacante præscripta fuerunt, aut usus invexit, pro temporum varietate, juxta quam humana etiam consilia multotiès variare oportet, immutanda, ac supplenda esse, ut recto in primis rerum tam difficili tempore agendarum ordini, Justitiæ administrationi, atque Ærarii Pontificii indemnitati cumulatiùs prospectum, cautumque sit; quemadmodum Nosmet ipsi, qui in minoribus constituti majorem ætatis partem in Romana Curia egimus, ac dum Cardinalatus honore fungebamur, Comitiis ad Romanum Pontificem eligendum ter interfuimus, satis perspeximus, ac plures ex Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardina-

dina-

dinalibus eximia pietate, ac circumspectione præditi Nobis etiam innuere, atque significare non omiserunt.

Hinc est, quod Nos pro Apostolici muneris Nobis divinitus commissi ratione, habita priùs super præmissis cum memoratis, nonnullisque aliis ipsius S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione, de illorum consilio, ac etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, ea, quæ sequuntur, statuenda, decernenda, & ordinanda duximus.

Primùm igitur enarratas Prædecessorum Nostrorum Constitutiones, ac omnia, & singula in eis contenta, & disposita, quæ præsentibus tamen Litteris non adversantur, harum serie confirmamus, approbamus, & innovamus, ac inconcussè, & inviolabiliter observari præcipimus, & mandamus.

Cæterùm tametsi opus non esse in Domino confidimus, urgente Nos tamen Pastoralis Officii debito, ac præcipuo quo tenemur boni publici desiderio, Cardinales nunc, & pro tempore existentes, per viscera misericordiæ ejusdem Domini Nostri Jesu Christi, & per effusionem sui pretiosi Sanguinis enixè rogamus, hortamur, obsecramus, & monemus, ut tunc potissimè, dum scilicet de creando Romano Pontifice agitur, seriò perpendant rei, quam gerunt, gravitatem, ministerii, quod per eos tractatur, magnitudinem, ac personæ, quam in Ecclesia Dei sustinent, dignitatem, sedulòque recogitent se in renuntiando Supremo ipsius Ecclesiæ Rectore, divinæ mentis interpretes constitutos, nudaque omnia, & aperta esse in oculis ejus, cui solemnis, & arctissimi Jurisjurandi religione fidem suam promissuri, & obligaturi sunt; neque aliud esse forsàn posse in omni eorum vita factum, de quo tam arduum, atque difficile eis futurum sit rationem reddere æterno, justoque Judici, sempiterna vel præmia, vel supplicia decreturo. Itaque etiam sub divini interminatione judicii eisdem Cardinalibus præcipimus itidem, & mandamus, ut in suffragiis ferendis, ac aliis omnibus, & singulis Electionem quomodolibet concernentibus, solum Deum præoculis habentes, & non sua, sed quæ Christi sunt, quærentes, religiosè, sincerè, & liberè, humanis quibusque artibus, factionibus, partium studiis, omnique demum carnis affectu, ac privatis commodis, & desideriis remotis, atque Principum Secularium intercessionibus, cæterisque mundanis respectibus, ac etiam grati animi, & cujusvis, alterius necessitudinis titulo minimè attentis, & postpositis, sese gerant ad eligendum eum, quem Universali Ecclesiæ fructuosè, utiliterque

gubernandæ idoneum secundùm Deum judicaverint, ac memores supradictarum Constitutionum, pœnarumque in eis contentarum, ne quidquam facere, admittere, aut attendere, quod ab hoc proposito alienum sit, vel per quod Electio retardetur, aut libertati suffragandi quoquo modo officiatur, per se, vel alium, directè, aut indirectè quovis colore, prætextu, vel ingenio audeant, seu præsumant.

Porrò ab eisdem Prædecessoribus providè constitutum est, ut Apostolicæ Sedis vacatione durante Collegium Cardinalium in iis, quæ ad Pontificem Maximum, dum viveret, pertinebant, nullam omninò potestatem, aut jurisdictionem habeat, neque gratiam, neque justitiam faciendi, aut factam per Pontificem defunctum executioni demandandi, sed omnia futuro Pontifici reserventur: neque de Ditione temporali S. R. E., vel de pecuniis Cameræ, aut Datariæ Apostolicæ etiam pro solutione debitorum ante obitum Pontificis quomodolibet contractorum, aut aliàs ex quavis causa (certis quibusdam casibus expressis dumtaxat exceptis) quidquam disponere, nec ad proprium commodum aliquid percipere, nec æs alienum contrahere possit. Nos præmissa approbantes, sub pænis per dictas Constitutiones indictis insuper statuimus, & declaramus, quod idem Collegium Cardinalium, mandata de solvendis pecuniis hujusmodi (præterquàm in prædictis casibus exceptis, ac aliis infra exprimendis) favore cujusvis personæ tam in Conclavi, quàm extra illud existentis, etiam titulo remunerationis, præmii, laboris, ac etiam supplementi mercedis expedire, & relaxare, itaut tam Cardinales, qui contra præmissa aliquid attentaverint, quàm Camerarius, Thesaurarius, Depositarius, & alij Officiales, qui eis in talibus obtemperaverint, de suo proprio Cameræ Apostolicæ plenariè satisfacere, & pecunias erogatas restituere, & quævis damna resarcire à futuro Pontifice cogantur; nec etiam ejusmodi titulo licentiam extrahendi frumenta è Statu Ecclesiastico concedere, nisi ubi extractio ex causa verè onerosa competat, & tunc dummodò quantitatem debitam non excedat, ac tempus, quo extractio permitti solet, advenerit, neque cuiquam immunitatem, seu exemptionem ab Officio, vel servitio ei incumbente, vulgò Jubilationem nuncupatam tribuere, nec ullos reos, & delinquentes absolvere, vel per liberi commeatus tabulas, quas Salvum Conductum appellant, etiam ad tempus assecurare, nisi qui leviora delicta Sede ipsa Vacante commiserint, minùsque Exilium, aliamve quamcumque pœnam etiam pecuniariam illis remitte-

re

re, condonare, vel moderari valeat. Si quid verò contra præsentem prohibitionem factum sit, quilibet, ac etiam Officialis, qui id exequi coactus fuerit, rem denunciare teneatur futuro Pontifici, ut possit ad gestorum revocationem procedere, & in transgressores ad præscriptum hujus nostræ, ac Prædecessorum Constitutionum animadvertere. Teneatur quoque Thesaurarius generalis sub pœna privationis sui Officii exhibere novo Pontifici intra mensem ab ejus electione numerandum computa, seu rationes accuratas, & distinctas omnium expensarum Sede Vacante factarum cum specifica expressione singularum summarum, caussarum, ac personarum, quibus pecuniæ persolutæ fuerint, ad hoc ut ipse Pontifex aliquot Cardinales sibi benevisos, qui tamen non sint tribus numero pauciores, deputet ad examinandum ea computa, sive rationes, ac dispiciendum, sibique referendum an aliquid inutiliter, sive plus æquo impensum, aut alias præsenti, vel Prædecessorum Constitutionibus, aut Chirographis infra etiam nominandis aliqua ex parte hac in re contraventum fuerit?

Cumque tempore Sedis Vacantis duplex habeatur Cardinalium Congregatio, altera nempe generalis, sive totius Collegii, & altera particularis constans tribus Cardinalibus antiquioribus, uno scilicet ex quoque Ordine cum Camerario, quorum Officium tertia die post Conclavis ingressum omnino expirat, in eorumque locum tres alii sequentes in ordine quolibet tertio die unà cum eodem Camerario succedunt: Volumus, ut in dicta Congregatione particulari sive ante, sive post cæpta Comitia, levioris dumtaxat momenti, ac in dies, seu passim occurrentia negocia expediantur; Si quid verò gravioris momenti, ac indaginis fuerit, id omne ad Congregationem generalem, seu Collegium Cardinalium deferatur: Ac ulterius, quæ in una Congregatione particulari decreta, resoluta, vel denegata fuerint, in alia revocari, mutari, aut concedi nequeant, sed id faciendi jus habeat ipsa tantùm Congregatio generalis per pluralitatem suffragiorum.

Usum autem multo jam ab hinc tempore vigentem proponendi in prima Congregatione generali confirmationem Gubernatoris Almæ Urbis deinceps quoque retineri mandamus. Et quod attinet ad cæteros Sedis Apostolicæ, Curiæ Romanæ, ac Ditionis Ecclesiasticæ Officiales, & Ministros cujuscumque qualitatis, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, illos omnes in secunda Congregatione pariter generali, eodem contextu,

ac unico urnæ . sive bussulæ , ut vocant , gyro juxta morem antiquum simul , & semel confirmari permittimus , aliàs pro confirmatis haberi volumus . Si tamen aliquis ex dictis Officialibus, & Ministris adeo graviter in munere suo deliquisse , aut defecisse , seu malè versatus fuisse credatur, ut planè indignus reputetur, qui in muneris sui exercitio relinquatur, Statuimus , quod Cardinales in Ordine Priores, rem totam, ac probationes , quæ adversùs talem Officialem, seu Ministrum suppetunt , distinctè , ac ordine exponant in una Congregatione generali, adhoc ut singuli Cardinales earum subsistentiam , atque relevantiam recognoscere possint , ac post tres exinde dies in alia Congregatione item generali proponi, & agitari debeat , num dictus Officialis , seu Minister confirmandus , vel à sui muneris exercitio suspendendus veniat usque ad Electionem futuri Pontificis ? illudque obtineat , ac firmum sit, quod resolutum fuerit majore parte suffragiorum secretorum , & si decreta est suspensio, plures ad munus , de quo agetur , exercendum in primis habiles , & idonei à Cardinalibus proponantur, & ex iis, qui præcæteris aptior visus fuerit , in locum Officialis , seu Ministri suspensi subrogetur per pluralitatem similiter suffragiorum, donec eligatur Pontifex .

Quoniam verò exempto ab humanis Pontifice Cardinales Legati in Provinciis Status Ecclesiastici protinus ad Comitia invitantur , injuncto eis interim suæ Legationis administrationem tradere Prolegatis, quibus mandatur, vt eam Sacri Collegii nomine suscipiant, populorum securitati provideant , ac sedulò curent, ne tumultus excitentur . Ad quamcumque dissensionis , & controversiæ , quæ inter Cardinales Legatos , eorumque Pro-Legatos facilè enasci possent, occasionem submovendam , decernimus, ut Edicta , quæ in Provinciis præfatis , Sede Apostolica Vacante,& Cardinalibus Legatis absentibus, evulgari contigerit , ab ipsis Prolegatis cum propria subscriptione , apposito tamen eisdem Edictis nomine, & quæ typis imprimentur , etiam Stemmate gentilitio Cardinalium Legatorum absentium , liberè publicentur . Cardinales autem Legati, quamdiù à Legatione abfuerint, ac Sedis Vacatio duraverit, nulli subalterno in Legatione Ministro, seu Officiali, aut cuivis alteri quicquam insciis Pro-Legatis imperent, minùsque executioni demandari faciant .

Præthereà tres inposterum Cardinales ex eis, qui Comitiis aliàs interfuerint, à Collegio eligendos præfici Clausuræ , ac curam Conclavis habere, & gerere statuimus , qui disposita à Prædecessoribus circa Clausuram, ac curam hujusmodi omni sedulitate,

tate, & diligentia exequantur, Cellas Cardinalium bis qualibet hebdomadá, aliaque ipsius Conclavis loca crebrò visitent, illius munditiæ præsint, ac solerter perquirant, ne in ejusdem Conclavis muris, fenestris, laquearibus, vel pavimentis vetita foramina fiant, vel fenestræ aperiantur, aut amplientur, vnde cum exteris colloquendi, sive communicandi copia, & facultas detur, ac si quæ foramina facta, aut fenestras sic apertas, & ampliatas deprehenderint, statim occludi, & obturari, in pristinumque statum restitui curent; prohibeant quoque arma, seu stemmata gentilitia cujusvis Cardinalis quocumque Officio fungentis alio quàm propriæ suæ Cellæ imponi, appendi, & depingi, & si illa repererint in quacumque alia parte Conclavis consistentia, statim amoveri, ac deleri faciant: Cellas porrò Cardinalium absentium sive mobilibus instructas, & ornatas, sive non, Cardinales in Conclavi existentes nusquàm occupent, sed ad dictos tres Cardinales clausuræ, & curæ Conclavis præpositos pertineat earumdem Cellarum usum, & commodum Cardinalibus, qui Cellas suas vicinas habent, congrua inter eos servata proportione destinare, donec prædicti Cardinales absentes advenerint. Ipsorum autem trium Cardinalium munus istiusmodi toto tempore Comitiorum durare volumus, eisque quamcumque necessariam, amplamque in præmissis, & circa ea potestatem harum serie tribuimus.

Scrutinia etiam, quæ pro Electione Pontificis bis in die à Cardinalibus fiunt, sive manu scripta, sive impressa fuerint, è Conclaui ad eos, qui foris sunt, mitti, ac renunciari, & ab eis recipi proferri, aut evulgari omninò prohibemus sub pœnis adversùs mittentes è Conclavi, ac exinde respectivè recipientes literas, scripta, nuncios, notas, aut signa, etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, à dictis Prædecessoribus expresè sancitis, eo ipso per transgressores incurrendis.

Atque menti Prædecessorum pariter insistentes, eisdem Cardinalibus præcipimus, ut frugalitatem, & temperantiam in victu observent, procul ab omni luxu, & pompa, atque étiam in deferendis ad Conclave Cibariis lautioris cultus ostentatione.

Ne Magistrorum Cœremoniarum, qui in Comitiis adhibentur, nimiùm excrescat numerus, in futurum non plures quàm sex ad summum, duo scilicet participantes, & totidem non participantes nuncupati, ac reliqui duo antiquiores ex supranumerariis in Conclave admittantur.

In

In eorumdem quoque Prædecessorum Constitutionibus inter alia habetur, quod Sacrista cum uno Clerico coadiutore in Officio Sacristiæ, ac unus Collegii Secretarius tantùm Conclave ingrediantur, adsintque unus Faber Lignarius, & unus Cœmentarius, item octo, aut decem servientes publicæ utilitati, & commoditati omnium, veluti pro lignis portandis, pro verrendo Conclavi, & similibus necessariis ministrandis, qui à Collegio Cardinalium, non tamen ex familia alicuius Cardinalis, per fabas secretas eligantur, ita tamen, ut is obtineat, qui plura vota tulerit, & illis salaria de publico persolvantur. Nos eidem Sacristæ, ultra Clericum hujusmodi, ac Subsacristiam, alterum, qui eidem Sacristiæ, & Missis celebrandis deserviat, seu assistat, Magistris Cœremoniarum, qui in Conclave ut supra admittentur, unum famulum, non quidem pro eorum singulis, sed pro omnibus sic admittendis, Secretario autem Collegii duos Adiutores, qui eum assiduo, quo tunc maximè oneratur, labore levare possint, ac unum quoque famulum, qui tamen per Cardinales deputatos approbari debeant, in Conclave ducere, & habere permittimus. Cumque octo, decemve publicè servientes prædictos necessariis in Conclavi ministrandis haud satis esse compertum sit, indeque factum, ut eorum numerus in præteritis Comitiis auctus fuerit, inposterum trigintaquinque (dictis tamen duobus famulis pro Magistris Cœremoniarum, ac Secretario Collegii in eo numero comprehensis) & non plures servientes ejusmodi à Collegio Cardinalium eligantur, qui sicuti de illis octo, aut decem à Prædecessoribus dispositum est, non sint ex familia alicuius Cardinalis; minimè attenta, aut suffragante quacumque contraria consuetudine, aut declaratione etiam pluries ab eodem Collegio Cardinalium edita. Quo autem ad Fabros Lignarium, & Cœmentarium, nullus recipiatur, qui reverà artes illas non calleat, publicèque profiteatur, ac exerceat, nec Collegium ullam potestatem habeat dispensandi circa dictas qualitates, aliaque præmissa.

Per obitum Pontificis nec Camerarii, nec Pœnitentiarii Majoris Officia cessare à dictis Prædecessoribus cautum quoque reperitur, verùm quia contingere potest alterius, sicut in novissimis accidit Comitiis, ac etiam utriusque Officii hujusmodi vacatio ante novi Pontificis creationem: formam propterea tunc observandam stabilire volentes decernimus, ut si, & quando id evenerit, Congregatio generalis triduo post secutam vacationem alterutrius ex præfatis Officiis habeatur, ac vota, seu suffragia

Car-

Cardinalium post absolutum Scrutinium simul congregatorum pro deputatione illius, qui Camerarii, vel Pœnitentiarii Majoris vices suppleat usque ad Electionem novi Pontificis, exquirantur, denturque per Schedulas secretas, & impressas à Magistris Ceremoniarum etiam ab infirmis Cardinalibus colligendas, ac coram tribus Cardinalibus eo tempore in ordine Prioribus, præsentibus eisdem Ceremoniarum Magistris, atque Collegii Secretario aperiendas, isque deputatus habeatur, in quem major pars votorum, seu suffragiorum præfatorum convenerit, ac sic deputato facultates omnes, quas ipse Camerarius, vel Pœnitentiarius Major exercere poterat, quamdiù Sedes vacaverit, attribuimus.

Ad hæc cùm juxta Statuta dictorum Prædecessorum idem Pœnitentiarius Major, & ejus Officiales ea tantum tempore Sedis Vacantis facere, & expedire valeant ad forum Conscientiæ dumtaxat pertinentia, quæ poterant vivente Pontifice exercere, & in reliquis munus eorum conquiescat, itaut à quibuscumque Matrimonialibus, & aliis dispensationibus, ac absolutionibus, & declarationibus, necnon quibusvis aliis expeditionibus forum fori mixtim, vel separatim quomodolibet respicientibus omnino abstinere debeant: aliquæ verò sint Censuræ Ecclesiasticæ, à quibus iis innodati, præterquàm in Mortis Articulo constituti, nonnisi ab ipso Romano Pontifice pro tempore existente absolvi queunt; adempta nominatim Pœnitentiario Majori id faciendi potestate, atque multoties accidat, ut talibus Censuris irretiti vere pœnitentes, & errata sua sincero animo detestantes, absolutionis beneficium Sede Vacante enixiùs implorent. Quo Disciplinæ Ecclesiasticæ conservationi, simulque animarum fidelium, quos Dei misericordia ad pœnitentiam vocaverit, saluti consultum sit, eidem Pœnitentiario Majori, vel ei, qui in illius locum suffectus fuerit, ut præfertur, facultatem tribuimus ab his etiam Censuris Sede Vacante fideles prædictos, re tamen priùs in Signatura ipsius Officii Pœnitentiariæ Apostolicæ examinata, servatisque aliis servandis absolvendi ad tempus scilicet, & cum reincidentia in dictas Censuras; itaut qui fuerint absoluti, ad novum Pontificem intra terminum pro distantia locorum definiendum recurrere, & ab eo plenariæ absolutionis beneficium petere, & obtinere teneantur, nec Pœnitentiario Majori, seu in illius locum suffecto præfixum terminum, post Pontificis Electionem, ampliare, vel propagare liceat.

Et si Vicarium Pontificis in Alma Urbe, ejusque Districtus in Spiritualibus generalem, Sede Vacante, è vivis quoque decedere contigerit, ne Animæ Christi fidelium Urbis, ac Districtus præfatorum aliquod inde accipiant in ipsis Spiritualibus detrimentum, tunc existenti Vicesgerenti dicti Vicarii, quam diù Sedes vacaverit, omnes & singulas facultates, auctoritatem, & potestatem, quæ eidem Vicario pro exercitio Officii Vicariatus quomodolibet competebant, quasque Pontifex ipse occurrente vacatione Vicariatus Sede plena Vicesgerenti prædicto quandoque per aliquod tempus, donec scilicet Successorem Vicarium deputaverit, attribuere solet, tenore præsentium concedimus, ac impartimur.

Inferiorum quoque Ecclesiarum, præsertim Sedi Apostolicæ immediatè subjectarum necessitatibus, quæ Sede Vacante occurrunt, aliqua ratione subvenire cupientes, cum non rarò per Catholicos præcipuè Antistites, & Locorum Ordinarios, aliosve Christifideles instantibus, aut ingruentibus illo tempore dictis inferioribus Ecclesiis, vel aliis rei Ecclesiasticæ incommodis opportunum, promptumque à Collegio Cardinalium requiratur remedium, quod Pontifex, si adesset, ferre minimè prætermitteret. Volumus, ut si res talis sit, quæ in aliud tempus differri valeat, futuro Pontifici omnino reservetur; sin autem nullam admittat moram, tunc eidem Collegio concedimus, ut committere possit negocium Præfecto, & aliquot aliis Cardinalibus ejus Congregationis, ad quam Pontifex illud examinandum verisimiliter remisisset, qui negocio accuratè discusso ea desuper decernant, per modum tamen provisionis, donec nimirum eligatur Pontifex, quæ juxta datam sibi à Domino prudentiam juribus, & rationibus Ecclesiasticis custodiendis, ac tuendis apta, & consentanea censuerint.

Et quia Sede Vacante, ejus, qui munus Auditoris defuncti Pontificis obibat, planè expirat Jurisdictio, indeque plurium Causarum Forensium Audientia, ac Justitiæ cursus non sine ingenti identidem litigantium jactura impediuntur: pro tempore existenti Auditori Signaturæ Justitiæ, cujus dum Cardinalatus dignitate fulgebamus, Præfecturam gessimus, earumdem tenore præsentium committimus, & mandamus, dantes ei ad hoc facultates necessarias, & opportunas, ut citationes, & recursus, qui coràm Auditore Pontificis defuncti tunc pendere reperientur, prout juris fuerit, expediat.

Cameræ Apostolicæ dispendiis, quantum fieri potest, obvia-

vtare prætereà cupientes, Chirographum fel. record. Alexandri Papæ VIII. Prædecessoris etiam Nostri super moderatione expensarum Sede Vacante, ac ratione Conclavis faciendarum die XXIX. Novembris MDCXC. editum, etiamsi ante hac executioni usquequaque demandatum non fuerit, in omnibus, & per omnia, quæ præsentibus itidem, ac Chirographo per nos etiam, ut infra, edendo non adversantur, servari præcipimus.

Insuper justis, & rationabilibus causis Nobis notis, animumque nostrum moventibus adducti, Officium Gubernatoris Conclavis, ac utriusque Burgi, seu Civitatis Leoninæ cum ejusdem Officij titulo, denominatione, essentia, ac juribus, privilegiis, facultatibus, jurisdictione, stipendiis, honoribusque, & oneribus universis ei annexis; ipsarum tenore præsentium perpetuò supprimimus, tollimus, extinguimus, & abolemus, ac suppressum, sublatum, extinctum, & abolitum esse, & perpetuò fore declaramus. Gubernium vero dicti Burgi, seu Civitatis Leoninæ tempore Sedis Vacantis per Almæ Urbis Gubernatorem in futurum administrari, & exerceri sancimus eisdem prorsus modo, & forma, quibus per eum vivente Pontifice administratur, & exercetur. Gubernium autem Conclavis unà cum Cohorte Militum, sumptibus Cameræ Apostolicæ alenda, quam ipsius Conclavis Gubernator habere consueverat, cæterisque juribus, privilegiis, facultatibus, jurisdictione, (non tamen in utroque Burgo, seu Civitate Leonina hujusmodi) honoribus, & oneribus, qui, & quæ dicto Gubernatori Conclavis quomodocumque competebant, ac incumbebant respectivè, aut competere, & incumbere poterant, Præfecto Palatii Apostolici pro tempore existenti, Sede Vacante, similiter in perpetuum demandamus, & committimus; idque præter, & ultra facultates, ac jurisdictionem in eodem Palatio, seu aliter illi concessas per quasdam piæ memoriæ Benedicti Papæ XIII. Prædecessoris etiam Nostri in forma Brevis literas, quas Sede Vacante durare, ac vigere statuimus, & quatenus opus sit, ad id tempus extendimus, & ampliamus: Mandantes proptereà per Cameram Apostolicam dicto Præfecto Palatii Apostolici in singulos menses, quibus Sedes vacaverit, subministrari mille scuta monetæ Romanæ, unde cibos, ac frugalem mensam Prælatis Conclavi assistentibus parare, ac præbere valeat, ad quem effectum linteis, ac supellectilibus etiam Argenteis Palatii prædicti ad usum hospitum, seu exterorum vulgariter *della Foresteria* destinatis, nec-

non opera, & ministerio Officialium Palatii præfati, quorum munera per obitum Pontificis minimè cessant, uti possit. Ad eundem quoque Præfectum Palatii spectare volumus curam asservandi, ac custodiendi Pontificios Annulos, illamque supellectilem Argenteam, quæ pro futuro Pontifice concinnari, & aptari debent.

Officium item Custodis Fontium, qui in Conclave derivantur, utpote supervacaneum perpetuò supprimimus, extinguimus, & abolemus, memorati Gregorii XV., aliorumque Prædecessorum contrariis dispositionibus amplissimè derogantes.

Cumque rec. etiam mem. Innocentius Papa XII. Prædecessor Noster, dum venalitatem Officiorum Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Auditoris, ac ejusdem Cameræ Thesaurarii generalium, atque duodecim Præsidentium Clericorum, & unius Præsidis sustulit, omnia, & singula emolumenta tam ordinaria, quàm extraordinaria, jura, bona, obventiones, jocalia, regalia, & alios quoslibet proventus certos, & incertos, quæ Sede plena, vel vacante in compensationem pretii persoluti eisdem Officialibus debebantur, & solvebantur, penitus cessare decreverit, ac tam illa, quàm subinde universa, quæ Cardinalis Camerarius similiter Sede plena, aut vacante percipere consueverat, exceptis dumtaxat provenientibus ex Sigillo Officii Camerariatus, quæ scilicet ipsi Camerario reservata, ac quibusdam aliis, quæ publicæ Aromatariæ, seu Medicamentorum Officinæ pro Pauperibus in Urbe institutæ assignata fuerunt, ipsi Cameræ Apostolicæ generaliter, ac perpetuò reuniverit, applicaverit, & incorporaverit, prout constat ex binis ejusdem Innocentii Prædecessoris desuper sub plumbo Anno Incarnationis Dominicæ MDCXCII. decimo Kalend. Novembris, & Anno MDCXCVIII. quarto Idus Augusti expeditis literis, quarum tenores præsentibus pariter pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis haberi volumus. Proinde Nos perpetuam reunionem, applicationem, & incorporationem ejusmodi, dictasque Innocentii Prædecessoris literas similiter confirmantes, ac quatenus opus sit innovantes, necnon quamcumque consuetudinem, usum, interprætationem, gratiam, declarationem, aut concessionem in contrarium quomodolibet subsecutam emolumenta præfata tempore Sedis Vacantis respicientem revocantes, & abrogantes, prohibemus ne de cætero prædicti Auditor, Thesaurarius, Præsidentes Clerici, & Præses, ac Cardinalis Camerarius nunc, &

pro

pro tempore itidem existentes quicquam ex emolumentis, aliisque præmissis quibuscumque sic reunitis, applicatis, & incorporatis Sede Vacante attingant, exigant, aut percipiant; translato vicissim in eamdem Cameram onere eorum sumptuum, quos dictus Cardinalis Camerarius ratione emolumentorum præfatorum, dum ab eo percipiebantur, tempore Sedis Vacantis sustinebat.

Chirographum insuper pro reformandis potissimum quibusdam minus necessariis, aut superfluis, aliisque ordinandis expensis, quæ Sede Vacante non minus per dictam Cameram Apostolicam, quam per Cameram Capitolinam, seu ejus nomine fieri noscuntur, nonnullisque aliis rebus eo tempore salubriter dirigendis, propediem edere decrevimus, quod eamdem vim, robur, & efficaciam, ac præsentes, habere volumus.

Neque tamen, dum animum ad levamen Ærarii Pontifici adjicimus, Christi pauperum, ac egenorum obliviscimur, probè scientes eo maximè tempore, cum de creando Pontifice agitur, divinam opem per assiduas preces, aliaque Christianæ pietatis, & charitatis opera impensius expetendam, ac promereri satagendum esse; ideoque sicuti magnoperè commendamus, ita quoque retineri volumus laudabilem morem in tribus postremis Comitiis observatum, ut nimirum defuncti Pontificis Eleemosynarius id muneris exercere pergat cum debita Collegio Cardinalium subjectione, & ab eo dependentia, donec, ac quousque novus Pontifex eligatur, utque eadem pecuniæ quantitas in subventionem dictorum pauperum, & egenorum Sede Vacante per ipsum Eleemosynarium dispensetur, ac erogetur, quæ vivente Pontifice distribui solet, ad quem effectum consueta mandata à tribus Cardinalibus in Ordine Prioribus, seù deputatis expediantur.

Postremò districtè præcipiendo mandamus omnibus, & singulis Cardinalibus præsentibus, ac quandocumque futuris, ne contra hanc nostram Constitutionem, & in ea præscripta, atque contenta quicquam disponere, ordinare, statuere, facere, tractare, moliri, vel attentare, eave in aliquo corrigere, alterare, seu mutare præsumant quovis prætextu, causa, vel exquisito colore.

Utque hujusmodi nostra Constitutio inviolabilius servetur, tres Cardinales, qui supra memoratam Congregationem particularem pro tempore constituunt, ac Ordinum Capita communiter

niter

niter appellantur, & cum iis Cardinalis Camerarius, eamdem Constitutionem in omnibus, & per omnia, prout etiam disposita à dictis Prædecessoribus huic nostræ Constitutioni non repugnantia exactè observari procurent, & faciant, super quo per eos, ipsumque Camerarium rationem futuro Pontifici reddi debere statuimus, & mandamus.

Decernentes pariter ipsas præsentes Literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod ejusdem S. R. E. Cardinales, eorumque Collegium, & alii quilibet in præmissis jus, vel interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, sive auditi fuerint, vel ex alia quacumque causa, colore, prætextu, & capite, etiam in corpore juris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel interesse habentium, aliove quolibet etiam formali, & substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, aut in controversiam vocari, vel adversus illa aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, seu impetrato, vel etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus concesso, vel emanato quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu se juvare posse: Sed easdem præsentes Literas semper, & perpetuò firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac iis, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, plenissimè suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter quoque observari; sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ipsosque Cardinales, ac eorum Collegium, & quosvis alios quacumque præeminentia, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interprætandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus præmissis, ac quatenus opus sit, nostris, & Cancellariæ Apostolicæ regulis de jure quæsito non tollendo, quodque Cardinales in Constitutionibus & regulis pro tempore edendis non comprehendantur, nisi illæ eorumdem Cardinalium favorem concernant, vel de ipsorum, seu majoris partis eorum consilio emanaverint, ipsiusque Pii IV. Prædecessoris de gratiis dictæ Cameræ Apostolicæ interesse quomodolibet concer-

cernentibus in eadem Camera intra certum tempus præsentandis, & registrandis, itaut præsentes literas ibidem præsentari, aut registrari nunquàm necesse sit; aliisque Apostolicis, ac in Universalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Decretis Consistorialibus, dictique Collegii, & aliis quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel qualibet firmitate alia roboratis statutis, stylis, usibus, & consuetudinibus etiam immemorabilibus; Privilegiis, Indultis, & Literis Apostolicis eisdem Collegio, & Cardinalibus, ac cuilibet eorum, aliisve sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & aliàs quomodolibet, & ex quavis causa etiam hic forsan necessariò exprimenda in contrarium præmissorum concessis, emanatis, editis, ac pluries, & quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis, & innovatis.

Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum dumtaxat specialiter, & expresse, ac plenissimè, & amplissimè derogamus, ac derogatum esse volumus, & mandamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Volumus quoque, & Apostolica auctoritate decernimus has nostras Litteras in Libellum redigi, aliisque Prædecessorum Nostrorum Constitutionibus, quæ in prima Congregatione generali post decessum Pontificis, & deinde in Conclavi leguntur, adjungi, ac unà cum eis legi, nec non juramentum à Cardinalibus de eisdem Nostris Literis observandis emitti, prout quoque illas simul cum dictis Constitutionibus Quinterno Cancellariæ Apostolicæ adscribi, atque ad valvas Ecclesiæ Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum, dictæque Cancellariæ, & in Acie Campi Floræ de Vrbe publicari: Volentes etiam quod ipsarum præsentium Literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in

Ec-

Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra illud adhibeatur, quæ præsentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrorum confirmationis, approbationis, admonitionis, hortationis, mandatorum, præceptorum, decretorum, statutorum, ordinationum, suppressionis, extinctionis, abolitionis, prohibitionis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo trigesimo secundo. Quarto nonas Octobris, Pontificatus nostri anno tertio.

✠ Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

✠
✠
✠ *P. Episcopus Tusculanus Cardinalis Otthobonus S.R.E. Vice-Cancellarius promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego*

✠

✠

✠ *Ego Ludovicus Episcopus Albanensis Cardinalis Picus promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego I. R. tit. S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis Imperialis promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego I. A. Cardinalis tit. S. Petri ad Vincula Presbyter de Via promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego A. F. tit. S. Praxedis Presbyter Cardinalis Zondadari promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Petrus tit. S. Mariæ trans-Tyberim Cardinalis Corradinus promitto, voveo, & juro.*

✠

✠

✠

✠ *Ego C. tit. S. Eustachii Presbyter Cardinalis Origus promitto, voveo, & juro.*

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego N. tit. SS. Nerei, & Achillei Presbyter Cardinalis Spinula promitto, voveo, & juro.*

✠

✠

✠ *Ego Iulius tit. S. Chrysogoni Cardinalis Alberonus promitto, voveo, & juro.*

✠

✠ *Ego Georgius tit. S. Agnetis Presbyter Cardinalis Spinula promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Cornelius tit. S. Cæciliæ Cardinalis Bentivolus promitto, voveo, & juro.*

✠

✠ *Ego Ludovicus tit. S. Priscæ Cardinalis Belluga promitto, voveo, & juro.*

✠

✠

✠

✠ *Ego Alvarus tit. S. Bartholomæi in Insula Cardinalis Cienfuegos promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego I. B. tit. S. Matthæi Presbyter Cardinalis de Alteriis promitto, voveo, & juro.*

C ✠ Ego

✠ Ego Vincentius tit. S. Onuphrii Presbyter Cardinalis Petra Major Pœnitentiarius promitto, voveo, & juro.

✠

✠ Ego Angelus Maria tit. S. Marci Presbyter Cardinalis Quirinus promitto, voveo, & juro.

✠ Ego N. A. tit. SS. Ioannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Lercari promitto, voveo, & juro.

✠

✠ Ego F. A. tit. S. Sixti Presbyter Cardinalis Finus promitto, voveo, & juro.

✠

✠

✠

✠

✠ Ego Fr. Vincentius Ludovicus tit. S. Pancratii Cardinalis Gotti Ord. Præd. promitto, voveo, & juro.

✠ Ego D. Leander tit. S. Callisti Presbyter Cardinalis de Porzia promitto, voveo, & juro.

✠ Ego P. A. tit. S. Laurentii in Pane, & Perna Presbyter Cardinalis Caraffa promitto, voveo, & juro.

✠

✠

✠ Ego F. tit. S. Silvestri in Capite Presbyter Cardinalis Burghesius promitto, voveo, & juro.

✠

✠ Ego A. tit. S. Mariæ de Ara-Cœli Presbyter Cardinalis Salviati promitto, voveo, & juro.

✠

✠

✠

✠ Ego Vincentius tit. S. Petri in Monte Aureo Cardinalis Bichius promitto, voveo, & juro.

✠

✠ Ego Ioseph tit. S. Thomæ in Parione Presbyter Cardinalis Firrao promitto, voveo, & juro.

✠ Ego Antonius Xaverius tit. S. Stephani in Monte Cælio Cardinalis Gentili promitto, voveo, & juro.

✠ Ego Fr. Io: Antonius tit. S. Martini in Montibus Cardinalis Guadagni promitto, voveo, & juro.

✠ Ego T. tit. SS. Quirici, & Iulitæ Cardinalis de Aquaviva promitto, voveo, & juro.

✠ Ego

✠ *Ego L. S. M. in Via lata Diaconus Cardinalis de Alteriis promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego C. S. Agathæ Diaconus Cardinalis Columna promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego F. SS. Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis de Abbatibus Oliveriis promitto, voveo, & juro.*

✠

✠ *Ego Alexander S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis Albanus promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Alexander S. Maria de Scala Diaconus Cardinalis Falconerius promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego N. S. Mariæ ad Martyres Diaconus Cardinalis Iudice promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Antonius S. Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis Bancherius promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Nerius S. Adriani Diaconus Cardinalis Corsinus promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego B. SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Ruspolus promitto, voveo, & juro.*

✠ *Ego Agapitus S. Georgii in Velabro Diaconus S. R. E. Cardinalis Mosca promitto, voveo, & juro.*

A. Card. Prodatarius. F. Card. Oliverius.

VISA De Curia.

J. Archiepiscopus Ancyránus.

Loco ✠ *Plumbi*.

D. Stivanus.

Registrata in Secretaria Brevium.

CHIROGRAFO

DELLA SANTITÀ DI NOSTRO SIGNORE

PAPA CLEMENTE XII.

Che contiene diversi Ordini, e Riforme, che riguardano il Conclave, ed il tempo della Sede Vacante.

Reverendissimi Cardinali Capi d'Ordini, e Camerlengo di Santa Chiesa.

AVendo Noi con special nostra Bolla spedita sotto il dì 4. di Ottobre prossimo passato provisto al buon regolamento del Conclave, & ad altre cose concernenti la Sede Vacante, ed in essa riservatoci di stabilir sopra ciò con susseguente Nostro Chirografo altre provisioni, le quali, quantunque non abbiamo stimato opportuno inserire, ed esprimere nella medesima Bolla, vogliamo nondimeno, che abbiano l'istessa forza, e vigore, come se in essa di parola in parola fossero inserte, e registrate. Quindi è, che col presente Nostro Chirografo, nel quale abbiamo per espresso, e di parola in parola registrato l'intiero tenore delle Bolle, Costituzioni, ed altre Disposizioni, concernenti specialmente il regolamento del Conclave, e della Sede Vacante, li Privilegj, Facoltà, & Indulti concessi da' Nostri Predecessori a qualunque Persona quantosivoglia graduata, e privilegiata, benche decorata della Dignità Cardinalizia, & ogn'altra cosa quantosivoglia necessaria d'esprimersi; Di nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della Nostra suprema, ed assoluta Potestà stabiliamo, prefiggiamo, & ordiniamo le seguenti provisioni, e dichiarazioni, cioè:

Primo. Avendo Noi in detta nostra precedente Bolla espressamente proibito al Sagro Collegio de' Reverendissimi Cardinali, & alla Congregazione de' Capi d'Ordini, ogni, e qualunque spedizione di mandati straordinarj à favore di qualsivoglia Persona a titolo di rimunerazione, premio, fatica, supplemento di mercedi, e ricognizioni, perciò à fine che quelli, i quali attualmente servono necessariamente in Conclave, e che

solevano avere simili premj, ò Sussidj straordinarj, da Noi aboliti, abbino un congruo asseguamento, confermando primieramente le provisioni di scudi cento il mese assegnati alli due Medici, e di altri scudi cento il mese al Chirurgo, & altre provisioni, ò assegnamenti fissamente somministrati fin' ora a diversi altri Ministri, ò Persone, vogliamo in oltre, che;

Al Segretario del Sagro Collegio si paghino parimente scudi cento il mese col peso di dover somministrar il Vitto alli due Ajutanti, che gli abbiamo permesso con detta nostra Bolla di condurre in Conclave, alli quali vogliamo in oltre, che si paghino scudi dieci il mese per ciascheduno, in ricompensa delle non ordinarie fatiche, alle quali soccombono.

Alli Maestri di Cerimonie non partecipanti, che entreranno in Conclave, assegniamo, e vogliamo, che si paghino scudi venticinque il mese per ciascuno, & alli Maestri di Cerimonie sopranumerarj, quando à tenore di detta nostra Bolla ne vengano ammessi due, ò uno di loro in Conclave, altri scudi venti il mese similmente per ciascuno, proibendo di nuovo espressamente, che nè à titolo del peso di suonare il Campanello, nè per qualunque altro motivo, possa spedirsi à loro favore alcun'altro mandato: Dichiarando però, che quando si trovino, come presentemente sono, tre Maestri di Cerimonie non partecipanti, s' intenda, che il terzo de i medesimi debba preferirsi, per esser introdotto in Conclave, a qualunque degl' altri Maestri di Cerimonie sopranumerari, de' quali in tal caso non se ne possa introdurre al più che vn solo, acciò non eccedano mai il prefisso numero di sei.

Al Confessore del Conclave assegniamo, e vogliamo, che si paghino scudi trenta il mese, & altri simili scudi trenta il mese al Sotto-Sagrista.

Alla Persona, che s' introdurrà con il Sagrista per servire le Messe, assegniamo scudi sei il mese.

Occorrendo il caso, che il primo Maestro di Cerimonie sia decorato del Carattere Vescovile, come accade presentemente, vogliamo, che al medesimo sia permesso di condurre in Conclave un Sacerdote, che gli assista, conforme suol praticarsi con il Sagrista, e che a ciascuno di essi loro Assistenti si paghino scudi dieci il mese.

Incarichiamo poi, ed ordiniamo espressamente al sudetto primo Maestro di Cerimonie, che usi una particolare attenzione, acciocchè le Ruote dalla parte interiore del Conclave siano chiuse à i tempi debiti, e che le Chiavi vengano da lui medesimo custo-

sto-

ſtodite, nè reſtino, maſſime in tempo di notte, in mano altrui. Vogliamo in oltre, che ſia incombenza dei tre Reverendiſſimi Cardinali deſtinati à tenore della Noſtra Coſtituzione alla ſopraintendenza della Clauſurà, e cura del Conclave, d' invigilare parimente all' eſatta oſſervanza di queſta diſpoſizione, viſitando di tempo in tempo le medeſime Ruote.

2. Vogliamo, ed ordiniamo, che alli trentacinque Scopatori ſi debbano dare due Stramazzi con Capezzale, due Lenzuoli, & vna Coperta quando entrano in Conclave, e che in fine del primo meſe debbano loro darſi due altri Lenzuoli, oltre de' quali, per qualunque durazione quanto ſi voglia lunga della Sede Vacante, non poſſano eſſi pretendere alcun' altra coſa, nè per il ſervizio del Letto, nè per qualunque altro titolo, per il che proibiamo eſpreſſamente, & individualmente il conceder loro, conforme è ſtato praticato negl' ultimi Conclavi, li Camini, & ogn' altra ricognizione di Ferri, Legni, Stigli, Cementi, e coſe ſimili, le quali tutte vogliamo, che rimanghino a beneficio della noſtra Camera, e che detti Scopatori debbano reſtar contenti de' Salarj à loro aſſegnati, e delle ricognizioni, che ſogliono ricevere da' Reverendiſſimi Cardinali.

3. Vogliamo, ed ordiniamo, che li Reverendiſſimi Cardinali deputati alla ſtruttura del Conclaue debbano far chiudere con muri ſtabili le Porte, Scale, e Scalette del Noſtro Palazzo Vaticano, le quali corriſpondono nel medeſimo Conclave, ed invigilare, che non ſi chiudano inutilmente Camini, Fineſtre, Porticelle, ed altri luoghi da quelle parti, dalle quali non può averſi alcuna corriſpondenza trà li Conclaviſti, e gl' Eſtranei.

4. A fine di togliere l' abbuſo, che venga a bello ſtudio riempito il Magazzeno della Legna corriſpondente in Conclave, quando ſi ſtima veriſimilmente eſſer proſſima l' Elezione del nuovo Papa, vogliamo perciò, ed ordiniamo, che qualunque volta occorra di riempirlo in tutto il tempo della Sede Vacante; debba ſempre prenderſene la licenza dalla Congregazione de' Reverendiſſimi Cardinali Capi d'Ordini; Dichiarando in oltre, che qualunque quantità di Legna, che rimanga inconſunta in tempo di detta Elezione, debba queſta intieramente riſervarſi a beneficio del noſtro Palazzo Apoſtolico, ed a tal effetto debbano i Prefetti pro tempore di detto Palazzo aver il peſo, e cura di farſene render conto da chi nè hà la cuſtodia, ſubbito terminato il Conclave.

5. Vogliamo, che le due Compagnie delle noſtre Guardie

di

di Fanteria, le quali sogliono Aqquartierarsi in Borgo nel tempo della Sede Vacante, si debbano Aqquartierare una dalla parte di Borgo Pio, e l' altra dalla parte della Chiesa di S. Spirito, e che nel Corpo di Guardia di quest' ultima si custodisca di notte la Chiave di un Rastello, che Noi ordiniamo debba farsi in avvenire in tempo di Sede Vacante per chiudere l'apertura verso Fiume vicino a d.Chiesa, ed Ospedale di S.Spirito, ove corrisponde il Passo della Barchetta.

6. Ordiniamo in oltre espressamente a tutti li Corpi di Guardia, e loro Ufficiali, che debbano lasciar passare liberamente di giorno, e di notte gli Essecutori del Governo, e del Governatore di questa nostra Città, il quale dovrà continuare ad essercitare la sua Giurisdizione anche in detto Borgo, per aver Noi estinta, soppressa, ed abolita la carica del Governatore del Conclave, e la Giurisdizione, che ivi essercitava. Nel caso però, che detti Essecutori passino di notte, vogliamo, che il loro Caporale debba mostrare alla Guardia quel contrasegno, o indicar quel nome, di cui converranno insieme il Governatore di Roma, ed il Commissario dell'Armi.

7. Essendo dalle Costitutioni d' Innocenzo XII., confermate, e rinuovate in detta nostra Bolla, stati tolti al Cardinal Camerlengo, all'Uditor Generale della nostra Camera, Tesoriere parimente Generale, alli dodici Chierici, e Presidente di detta Camera, tutti, e qualsivoglia Emolumenti si ordinarj, come estraordinarj, anche a titolo di Regaglie, e Giocali, dichiariamo, che trà questi s' intendano compresi, e tolti, siccome Noi comprendiamo, e togliamo, e vogliamo, che s' intendano compresi, e tolti anche li Panni Lugubri, e qualunque altra cosa di qualsisia specie, sotto qualsiuoglia titolo, e denominazione, che si pagaua in tempo di Sede Vacante dalla Camera Apostolica, Camera Capitolina, e Palazzo Apostolico.

8. Di più espressamente ordiniamo, e vogliamo, che a niun' altro Ministro Camerale si somministri nel tempo della Sede Vacante veruno di quegli Emolumenti, che altre volte in detto tempo distribuivansi loro sotto nome, e titolo di Regaglie, Regali, e Panni Lugubri; Ed in oltre proibiamo, che a chiunque si sia dalla Camera Apostolica, e dalla Capitolina, o sia a nome dell' una, o dell'altra, si diano Panni Lugubri, Corucci, e Veli, ò l'equivalente in denaro, dichiarando, che in questa disposizione sono comprese ancora tutte, e singole Persone, alle quali venivano accordati dal Chirografo di Alessandro VIII. segnato li 29. Novem-

si davano ogni dieci giorni, vogliamo, che si paghino scudi 17., ed il Comandante delle Ripe, e lo Scrittore del Popolo Romano, a i quali, e per la maggior spesa in tal tempo, e per la natura de' loro Ufficj ordiniamo, che si continui il solito assegnamento; Siccome parimente si dovrà continuare al Conservatore, che assiste alla Ruota in riguardo del maggior dispendio, ed incommodo, che soffre nella permanente dimora a S. Pietro per tutto il tempo del Conclave, dovendo però cominciare questo assegnamento maggiore degl'altri dal giorno solamente, che principiarà la sudetta assistenza.

11. Rispetto poscia alla Soldatesca del Popolo Romano, che in tal tempo soleva arrollarsi in numero di 300. Persone, compresi gl'Ufficiali subalterni, ordiniamo, che la medesima in avvenire sia composta del Colonello, Alfiere, due Sergenti, nove Caporali, due Tamburini, un Foriere, un Cancelliere, e soli duecento sedici Soldati effettivi, espressamente proibendo l' abbuso introdotto delle Piazze morte, e l' altro gravissimo talvolta succeduto, che le Persone arrollate non godano dell' intiera paga, potendo nascere da ciò moltissimi disordini in pregiudizio, ed inquietudine delle Povere Fameglie, ed Artisti; E specialmente incarichiamo il Commissario dell'armi, Collaterale, ed altri, che assistono al pagamento delle medesime Soldatesche, d' invigilare, acciò non succedano in auuenire questi inconvenienti, ed il suddetto Commissario dell' Armi dovrà subbito far' arrestare quei Soldati, che comparissero in vece delle Piazze morte, e molto più quelli, che venissero scoperti di servire con qualche condizione di rilasciare ad altri ò tutto, ò parte dello stipendio, che loro si paga; Ed in oltre dourà dar parte a i Reverendissimi Capi d' Ordini d' ogni particolarità, e complici della scoperta contravenzione, acciò da i medesimi venganō ordinati i più severi proporzionati castighi contro coloro, che avran delinquito. E volendo estinguere ogni vestigio, e nome di Piazze morte, ordiniamo, che a quelli Ufficiali, a i quali erano legitimamente assegnate, si dia a proporzione qualche compenso in danaro, purchè frà tutti non ecceda l' equivalente della paga di nove Soldati.

12. Essendo in oltre cessati quei motivi, per li quali anticamente pareva necessario in tempo di Sede Vacante di eleggere diversi Ufficiali, principalmente per le custodie delle Porte, ed altri Luoghi di Roma, e sue vicinanze, in maniera tale, che presentemente nel suddetto tempo, ò le Persone elette in verun

15. Ed affinchè sia inviolabilmente osservato tutto ciò, che viene da Noi disposto nel presente Chirografo, siccome nella nostra Costituzione è stato da Noi prescritto, così presentemente ripetiamo, e vogliamo, che chiunque contro l'espresso tenor del medesimo ordinerà, ò darà esecuzione a qualche pagamento da farsi dalla Camera Apostolica, dalla Capitolina, ò dal Palazzo Apostolico a titolo di quanto è stato da Noi di sopra proibito, estinto, abolito, e soppresso, sia tenuto del proprio a risarcire i danni inferiti con tali indebiti pagamenti.

16. Vogliamo, ed ordiniamo in oltre, che succedendo in Conclave la morte di qualche Cardinale, li Conclavisti del medesimo si debbano subbito far' uscire a tenore delle Costituzioni de' nostri Predecessori, e non possano esser pigliati al servizio da verun' altro Cardinale nel medesimo Conclave.

17. Perche alcune variazioni, e dichiarazioni da Noi stabilite, ed ingionte in detta nostra precedente Costituzione, richieggono, che si proveda a quello, che dovrà farsi nel tempo de i Novendiali, vogliamo perciò, ed ordiniamo, che il solito Foglio, il quale s' imprime per regola alle Congregazioni de i Reverendissimi Cardinali, contenga quanto siegue, cioe.

Che nella prima Congregazione Generale, la quale si aduna nella Camera de' Paramenti, si leggano dal Segretario del Sagro Collegio le Costituzioni de' Sommi Ponteficì Gregorio X. che incomincia = *Ubi periculum al §. Cæterum*, di Giulio II. de Simoniaca Electione, di Pio IV., Gregorio XV. de Electione, e di Urbano VIII. confermatoria del Rito dell' Elezione stabilito dal detto Gregorio, aggiungendovi ancora la detta nostra Costituzione, le quali tutte vengano nell'istesso tempo giurate dalli Reverendiss. Cardinali.

Che si Franga l' Anello Piscatorio; che li Presidenti del Piombo consegnino l' impressorio del Piombo delle Bolle, che parimente verrà infranto; Che il Datario, o Sotto-Datario consegni la Cassa delle Suppliche, ed il Segretario de' Brevi, o il suo Sostituto, quella de' Brevi; Che si proceda poi alla conferma, ovvero elezione del Governatore di Roma, e si deputino due Persone erudite, l' una per far l' Orazione in lode del defonto Pontefice, e l' altra sopra l' Elezione del nuovo. Che si deputino parimente alcuni Cardinali, i quali soprainten-

dano alla struttura del Conclave, il che terminato, si accompagni poi il Cadavere del morto Papa alla Basilica Vaticana.

Che nella seconda Congregazione da tenersi nella Sagrestia di S. Pietro, si debbano a tenore di detta nostra Bolla, alla quale intieramente ci riferiamo, confermare con un solo giro di Bussola tutti gl'Ufficiali di Roma, e dello Stato Ecclesiastico. Che vengano ammessi li Conservatori di Roma. E che li Cardinali deputati riferiscano la situazione da loro stabilita per la struttura del Conclave.

Che nella terza Congregazione venga eletto con Voti Segreti il Confessore, e doppo l' occaso del Sole si dia Sepoltura al Cadavere del morto Pontefice, standovi presenti li Cardinali dal medesimo Creati.

Che nella quarta Congregazione si eleggano due Medici, ed il Chirurgo.

Che nella quinta Congregazione si eleggano parimente lo Speziale, e due Barbieri con due Coadiutori.

Che nella sesta Congregazione dall' ultimo Cardinale Diacono vengano estratte le Celle, e che li Maestri di Cerimonie non partecipanti esibiscano i loro Brevi facoltativi di entrare in Conclave, purchè frà tutti non eccedano il numero di sei, a tenore di quanto in detta nostra Bolla è stato prescritto.

Che nella settima Congregazione si propongano le Istanze per avere il terzo Conclavista da i Cardinali presenti in Roma, riservando quella de i Cardinali assenti al tempo del loro arrivo; e che si eleggano li Scopatori per servizio, e mondezza del Conclave, a tenore di detta nostra Costituzione.

Che nell'ottava Congregazione si eleggano due Cardinali, da' quali debbano approvarsi li Conclavisti, e che a i medesimi nello stesso giorno debbano tanto li Cardinali, quanto ogn' altro, che avrà l'ingresso in Conclave, trasmettere in un Foglio da loro sottoscritto, li nomi, e cognomi, Grado, e Patria di quelli, che intendono di seco condurre in Conclave: Avvertendo, che rispetto à i Cardinali esattamente si osservino le Bolle Apostoliche, le quali frà l'altre cose dispongono, che i Conclavisti debbano esser Persone, che siano state almeno un' anno al loro servizio.

Che nella nona Congregazione si deputino per Suffragj secreti tre Cardinali, i quali debbano per tutto il tempo della Se-

de Vacante fopraintendere, ed invigilare alla claufura, e cura del Conclave, ed altresì alla mondezza del medefimo, il tutto a tenore di detta Noftra Coftituzione: Porteranno per tanto feco i Cardinali una Schedola, nella quale fiano fcritti li Nomi di quei Cardinali, che ftimeranno più opportuni per una tale incombenza, le quali Schedole verranno aperte in publico, e rimarranno eletti quei Cardinali, che avranno maggior numero di Voti, quantunque non eccedano la metà.

Che nella decima Congregazione li Cardinali non coftituiti in Ordine Sagro, fiano tenuti di efibire i loro Brevi per aver la voce nell' Elezione; E che vengan deputati il Muratore, ed il Falegname per fervizio del Conclave, i quali dovranno avere li requifiti efpreffi in detta noftra Bolla, avendo riguardo di preferire, fecondo il folito, quei foggetti, che dal Cardinal Camerlengo faranno ftati deputati per la ftruttura del Conclave.

Che poi nel giorno feguente, cantata la Meffa dello Spirito Santo, e recitata l' Orazione de eligendo, li Cardinali entrino proceffionalmente nel Conclave, e vengano loro lette le antiche Coftituzioni unitamente con l' altra, da Noi come fopra promulgata, le quali dovranno da effi, fecondo il folito, giurarfi; Doppo di che, il Cardinal Decano farà loro un Efortazione per la follecita Elezione di un buon Paftore alla Chiefa univerfale.

Quali provifioni, e dichiarazioni da Noi, come fopra ftabilite, e ciafcuna di effe fingolarmente, vogliamo, che fi debbano fempre, ed in perpetuo onninamente, pienamente, ed efattamente offeruare, adempire, ed efeguire, che non fi poffano mai in alcun futuro tempo, fotto qualunque pretefto, e caufa, benche incognita, & inopinata, da veruna Perfona impugnare, da quelle in tutto, o in parte riclamare, o in qualfifia modo controvertere, o ritardare la di loro inviolabile effecuzione, e per tal'effetto ordiniamo a voi Reverendiffimi Cardinali Capi d' Ordini, e Camerlengo pro tempore, che dobbiate à fuo tempo invigilare per il loro totale adempimento, con darne gl' Ordini opportuni, ed in cafo di bifogno, publicarne qualunque Editto, delegandovene Noi fopra ciò tutte le opportune facoltà, e farete tutt' altro, che per l' effecuzione di tutte le cofe premeffe ftimarete in qualunque modo effer neceffario, per effer così mente, e volontà Noftra precifa, ed efpreffa. Volendo, e decretando, che al prefente Noftro Chirografo, il quale ordiniamo, che immediatamente venga regiftrato in Camera, e ne' fuoi Libri, a tenore della Bolla di Pio IV. *de Regiftrandis*, non fi poffa mai opporre di